

RAPORT ANUAL ANNUAL REPORT

2
0
1
1

Concursul de desen pentru copii organizat cu ocazia
primului Recensământ general agricol în Republica Moldova

*Drawing competition for children organised with the occasion
of the first General Agricultural Census in the Republic of Moldova*

CUPRINS

Cuvînt înainte.....	2
1. Misiunea, Viziunea și Valorile Biroului Național de Statistică.....	3
2. Obiectivele BNS în anul 2011.....	4
3. Primul Recensămînt General Agricol.....	6
4. Activitatea de diseminare și relațiile cu publicul.....	9
4.1. Diseminarea informației statistice standard.....	9
Diseminarea electronică.....	10
Publicațiile statistice.....	11
4.2. Diseminarea informației statistice la solicitare.....	12
4.3. Relațiile cu publicul.....	13
Relațiile cu utilizatorii permanenți.....	14
Concursul de desen pentru copii.....	14
Relațiile cu mass-media.....	15
Biblioteca de publicații statistice.....	16
5. Activitatea pe domenii statistice.....	18
5.1. Statistica socială.....	18
Statistica demografică.....	18
Statistica pieței muncii.....	20
Statistica socială și a nivelului de trai.....	23
5.2. Statistica economică.....	25
Statistica macroeconomică.....	25
Statistica prețurilor.....	27
Statistica industriei și energiei.....	28
Statistica investițiilor și construcțiilor.....	30
Statistica comerțului exterior de bunuri și servicii.....	31
Statistica comerțului interior de bunuri și servicii.....	33
Statistica transporturilor și comunicațiilor.....	33
Statistica turismului.....	34
Statistica agriculturii și mediului.....	35
6. Infrastructura statistică.....	37
7. Infrastructura tehnică.....	39
8. Activitatea organelor teritoriale pentru statistică.....	41
9. Cooperarea statistică internațională.....	43
10. Activități funcționale.....	46
Efectivul de personal.....	46
Fluctuația și vechimea în muncă a personalului.....	46
Perfecționarea și competența profesională.....	47
Colegiul BNS.....	47
Arhiva.....	48
Resursele financiare.....	49
Auditul intern.....	50
11. Impedimentele în realizarea obiectivelor în 2011.....	51
12. Obiectivele și prioritățile în anul 2012.....	52
Anexa 1.....	55
Anexa 2.....	57
Anexa 3.....	59
Lista de abrevieri.....	61

CONTENTS

Foreword.....	2
1. Mission, Vision and Values of the National Bureau of Statistics.....	3
2. NBS objectives in 2011.....	4
3. First General Agricultural Census.....	6
4. Dissemination activity and public relations.....	9
4.1. Dissemination of standard statistical information.....	9
Electronic dissemination.....	10
Statistical publications.....	11
4.2. Dissemination of statistical information by request.....	12
4.3. Public relations.....	13
Relations with permanent users.....	14
Drawing competition for children.....	14
Relations with mass media.....	15
Library of statistical information.....	16
5. Activity by statistical areas.....	18
5.1. Social Statistics.....	18
Demography Statistics.....	18
Labour Force Statistics.....	20
Social and Living Standard Statistics.....	23
5.2. Economic Statistics.....	25
Macroeconomic Statistics.....	25
Price Statistics.....	27
Industry and Energy Statistics.....	28
Investments and Constructions Statistics.....	30
External Trade with Goods and Services.....	31
Internal Trade Statistics with Goods and Services.....	33
Transport and Communication Statistics.....	33
Tourism Statistics.....	34
Agriculture and Environment Statistics.....	35
6. Statistical infrastructure.....	37
7. Technical infrastructure.....	39
8. Activity of territorial statistical offices.....	41
9. International cooperation in statistics.....	43
10. Functional activities.....	46
Staff.....	46
Personnel flow and professional experience.....	46
Professional training and competences.....	47
NBS Board.....	47
Archive.....	48
Financial Resources.....	49
Internal Audit.....	50
11. Impediments in the achievement of objectives in 2011.....	51
12. Objectives and priorities for 2012.....	52
Annex 1.....	55
Annex 2.....	57
Annex 3.....	59
List of abbreviations.....	61

CUVÎNT ÎNAINTE

Prezentul raport anual de activitate vine să descrie în linii generale activitatea Biroului Național de Statistică (BNS) în anul 2011, cu totalitatea acțiunilor și măsurilor întreprinse în scopul producerii și prezentării datelor statistice necesare implementării și evaluării politicilor naționale în domeniul socio-economic.

Conform misiunii generale ce-i revine ca organ central ce coordonează activitatea statistică din țară, BNS a depus eforturi majore pentru a stabili relații mai bune, de parteneriat cu furnizorii, producătorii și utilizatorii datelor statistice, a face mai transparente și mai bine înțelese principiile fundamentale de funcționare a domeniului statistic, metodologiile utilizate în statistică, precum și informația statistică propriu-zisă.

Programul lucrărilor statistice pe anul 2011 este principalul document, care generalizează obligațiile pe care BNS le are în planul producerii datelor statistice necesare pentru asigurarea utilizatorilor interni și externi cu informații calitative și cât mai complexe. Trecut printr-un proces îndelungat de consultare cu producătorii de statistici oficiale și utilizatorii acestora, Programul reflectă totalitatea cerințelor informaționale ale societății în date statistice.

În anul de referință s-a acordat prioritate cooperării statistice internaționale care a devenit un pilon hotărâtor al armonizării statisticii naționale la standardele internaționale, fapt absolut necesar în condițiile respectării politicii statului de încadrare în organisme internaționale și aderare la Uniunea Europeană.

Un eveniment important în anul 2011, putem spune chiar de anvergură națională, a fost efectuarea primului Recensământ general agricol la noi în țară. Acest exercițiu statistic, extrem de complex și complicat, a necesitat eforturi umane și financiare mari pentru efectuarea lucrărilor de organizare și desfășurare a recensământului.

În premieră în anul 2011 a fost lansat un nou serviciu public de raportare electronică prin internet, începând cu anul 2012. De asemenea, în cadrul asistenței tehnice a organismelor internaționale, specialiștii BNS au elaborat cu sprijinul experților în domeniu proiecte tematice pentru direcțiile mai actuale de dezvoltare a sistemului statistic național.

Organizarea activității complexe a unei instituții statistice poate avea loc doar în contextul unei bune planificări strategice. De aceea, elaborarea în anul 2011 a Programului de dezvoltare strategică al Biroului Național de Statistică pentru anii 2012 – 2014 vizează asigurarea prioritizării diverselor obiective, reflectate în numeroasele documente de politici de stat, precum și identificarea lacunelor în capacitățile și instrumentele/metodele utilizate în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Cu toții recunoaștem faptul, că informația statistică servește fundamentării și evaluării politicilor economice și sociale, informării spectrului larg al utilizatorilor interni și externi, contribuind astfel la asigurarea dezvoltării durabile a țării, democratizării societății. De aceea colectarea datelor în scopuri statistice corespunde atât intereselor societății în general, cât și a fiecărui respondent în parte. Numai într-o asemenea interpretare, statistica oficială a țării își va putea consolida imaginea și locul pe care îl merită într-o societate modernă.

Lucia Spoială,
Director general

FOREWORD

The current annual report describes generally the activity of the National Bureau of Statistics (NBS) during 2011, all activities and measures performed in order to produce and present statistical data necessary for the implementation and evaluation of socioeconomic national policies.

According to its main mission, as central body for the coordination of statistical activity at the country level, NBS made major efforts to establish better and partnership relations with data suppliers, producers and users of statistical data, to make the Fundamental Principles of Official Statistics, the statistical methodologies and statistical information itself more transparent and better understood.

The Program of Statistical Works for 2011 is the main document that generalises NBS commitments in producing statistical data necessary to provide internal and external users the most qualitative and complex information. After a long process of consultations with producers and users of official statistics, this Program reflects the totality of society informational needs for statistical data.

During the reference year, priority was given to international statistical cooperation, which became a basic pillar in harmonising national statistics to international standards, fact, necessary in the conditions of respecting state policies of adherence to international organisations and European Union.

The conduction of the first General Agricultural Census in Moldova in 2011 was an important and nationally relevant event. This, extremely complex and complicated statistical exercise, required significant human and financial resources for the Census organisation and conduction activities.

In premiere, in 2011, a new public service of electronic reporting via internet was launched to start in 2012. With the assistance of profile experts, the NBS specialists developed projects for the priority development directions of the national statistical system in the framework of technical assistance provided by international organisations.

The organisation of complex activity of a statistical institution can be ensured in the context of a good strategic planning. That is why, in 2011, the Program of Strategic Development of the National Bureau of Statistics for 2012 – 2014 was developed, targeted on ensuring the prioritisation of various objectives reflected by state policies and identifying the shortages in capacities and the tools/methods to be used for achieving the planned objectives.

We all acknowledge that statistical information serves for the background and evaluation of economic and social policies, for the information of a wide range of internal and external users, thus contributing to ensuring country sustainable development and democratisation of society. That is why, data collection for statistical purposes corresponds both, to society interests, in general, and every respondent separately. With this approach, the official statistics of the country can consolidate its image and occupy the place that deserves in a modern society.

1. MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE BIROULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Misiunea generală a statisticii oficiale, esențială pentru o societate democratică, este aceea de a asigura date statistice credibile, relevante și oportune, necesare societății în ansamblul ei. Rolul său devine din se în ce mai important prin asumarea obligațiilor și responsabilităților de comensurare a impactului provocărilor majore cu care se confruntă societatea și de a sprijini eforturile factorilor responsabili în luarea de decizii pertinente, bazate pe cunoaștere și pe disponibilitatea datelor statistice.

Misiunea

Biroul Național de Statistică coordonează și nemijlocit produce informație statistică oficială privind situația economică, socială, demografică a societății. Informația relevantă, fiabilă, complexă, accesibilă pentru beneficiari, sprijină procesul decizional informat al autorităților publice centrale și locale, facilitează dezvoltarea sectorului privat, contribuie la buna informare a întregii societăți.

Viziunea

Informația statistică de calitate și credibilitate înaltă, elaborată în baza unui sistem coerent și performant al cercetărilor statistice și surselor administrative deținute de autoritățile statale.

Sistemul statistic național, coordonat de către Biroul Național de Statistică ca autoritate centrală în domeniul statisticii, funcționează în conformitate cu standardele și bunele practici europene și este bazat pe tehnologii informaționale moderne.

Principiile

Cu referire la mediul extern:

- fiabilitate
- imparțialitate și obiectivitate
- orientare spre utilizator
- relevanță
- credibilitate
- cooperare
- transparență
- promptitudine și punctualitate
- confidențialitate
- cost-eficiență

Cu referire la mediul intern:

- deontologie statistică
- profesionalism
- angajament privind calitatea
- responsabilitate
- integritate
- cooperare
- inițiativă

1. MISSION, VISION AND VALUES OF THE NATIONAL BUREAU OF STATISTICS

General mission of official statistics, essential for a democratic society, is to provide reliable, relevant and opportune statistical data, necessary for the society as a whole. Its role becomes more and more important by assuming its obligations and responsibilities to measure the impact of major challenges faced by the society and to support the efforts of stakeholders in the decision – making process, based on knowledge and availability of statistical data.

Mission

National Bureau of Statistics coordinates and directly produces official statistical information on economic and demographic situation of the society. Relevant, reliable, complex and accessible statistical information provided to beneficiaries supports the informed decision-making process of central and local public authorities, facilitates the development of private sector, and contributes to good information of entire society.

Vision

Qualitative and highly credible statistical information, produced based on a coherent and modern system of statistical surveys and administrative data sources administered by state authorities.

The national statistical system, coordinated by the National Bureau of Statistics as central statistical authority, functions according European standards and best practices supported by modern information technologies.

Principles

Referring to external environment:

- reliability
- impartiality and objectivity
- user-orientation
- relevance
- credibility
- cooperation
- transparency
- promptitude and timeliness
- statistical confidentiality
- cost-efficiency

Referring to internal environment:

- statistical deontology
- professionalism
- quality commitment
- responsibility
- integrity
- cooperation
- initiative

2. OBIECTIVELE BNS ÎN ANUL 2011

În anul de raport BNS a întreprins toate măsurile necesare în scopul realizării sarcinilor ce i-a revenit conform prevederilor „Strategiei Naționale de Dezvoltare pe anii 2008-2011” și a Planului de acțiuni privind implementarea acestei Strategii, „Strategiei de dezvoltare a statisticii naționale pe anii 2008-2011”, Programului de activitate al Guvernului „Integrarea europeană: libertate, democrație, bunăstare”, 2011-2014, Programului lucrărilor statistice pentru anul 2011, Planului de Dezvoltare Instituțională al BNS pentru anii 2009-2011, precum și a obiectivelor propuse la început de an:

1. *Organizarea și desfășurarea primului Recensământ general agricol în perioada 15 martie – 15 aprilie 2011.*

2. *Elaborarea și promovarea proiectului de Lege cu privire la organizarea și efectuarea Recensământului populației și al locuințelor, runda 2010.*

3. *Elaborarea Programului de dezvoltare strategică al Biroului Național de Statistică pentru anii 2012 – 2014 (PDS).*

4. *Proiectarea Sistemului Informațional Statistic, definitivarea etapelor de dezvoltare, în special prin:*

- implementarea sistemului de raportare electronică;
- elaborarea Registrului Unităților Statistice;

- elaborarea sistemului de metadate statistice;
- punerea în aplicare și asigurarea mentenanței sistemului informațional de prelucrare a datelor recensământului general agricol.

5. *Perfecționarea în continuare a sistemului de indicatori, metodologiilor de calcul a acestora, sistemului de cercetări statistice în conformitate cu normele Uniunii Europene, în special:*

- realizarea cercetării integrate în întreprinderi;
- perfecționarea în continuare a instrumentarului statistic privind statistica întreprinderilor, în conformitate cu standardele UE;
- elaborarea metodologiei de calcul a indicelui cifrei de afaceri (ICA) și a indicelui comenzilor în industrie (ICOM), în corespundere cu normele UE;
- elaborarea metodologiilor cercetărilor statistice (concepțe, definiții, instrumentar etc.) conform normelor europene și practicii altor țări: Utilizarea timpului; Ancheta anuală asupra numărului salariaților și câștigurilor salariale în întreprinderi;
- implementarea calculului indicelui producției industriale (IPI), în conformitate cu metodologia aprobată prin Hotărârea Colegiului BNS nr.17 din 24.12.2010;
- realizarea lucrărilor în cadrul Programului de comparabilitate internațională, runda 2011;
- perfecționarea metodologiei de calcul a indicilor prețurilor în construcții;
- perfecționarea metodologiei bilanțelor resurselor produselor agricole;
- utilizarea metodelor performante de ajustare sezonieră la calcularea PIB trimestrial;
- elaborarea și implementarea metodologiei de inferență statistică pentru cercetările pe termen scurt din domeniul businessului;
- perfecționarea sistemului de indicatori statistici vizînd mediul;

2. NBS OBJECTIVES IN 2011

During the reporting year, NBS undertook all measures necessary to implement its commitments according to the provisions of „National Development Strategy for 2008-2011” and of the Plan of Actions on the implementation of this Strategy, „The National Statistics Development Strategy for 2008-2011”, the Government Program of Activity „European Integration: Freedom, Democracy, Welfare”, 2011-2014, Annual Program of Statistical Works for 2011, NBS Plan of Institutional Development for 2009-2011, and also, according to the objectives set at the beginning of the year:

1. *The organisation and conduction of the first General Agricultural Census during 15 March - 15 April 2011.*

2. *The development and promotion of the Draft Law on the conduction of Population and Housing Census, round 2010.*

3. *The development of the National Statistics Strategic Development Program of the National Bureau of Statistics for 2012 – 2014 (SDP).*

4. *Design of the Statistical Information System, finalisation of development stages, in particular through:*

- Implementation of electronic reporting system;
- Development of Register of Statistical Units;
- Development of system of statistical metadata;
- Application and maintenance of information system of General Agricultural Census data processing.

5. *Further improvement of system of indicators, their calculation methodology, according the EU standards, in particular:*

- Implementation of integrated survey in enterprises;
- Further improvement of statistical tools in Business Statistics, following EU standards;
- Development of calculation methodology of Turnover Index (TI) and the Index of New Orders in Industry (INOI), according EU standards;
- Development of methodologies of statistical surveys (concepts, definitions, tools, etc.) according European requirements and best practices of other countries: Time Use Survey; Annual survey on the number of employees and earnings in enterprises;
- Implementation of calculation of Index of Industrial Production (IIP), according the methodology approved by the Decision of NBS Board No.17 as of 24.12.2010;
- Conduction of activities in the framework of International Comparability Program, round 2011;
- Improvement of calculation methodology of Price Indices in Construction;
- Improvement of methodology of Food and Agricultural Products Balances;
- Use of modern seasonal adjustment methods in the calculation of Quarterly GDP;
- Development and implementation of methodology of statistical inference for the short-term surveys in enterprises;
- Improvement of system of indicators in Environment Statistics;
- Execution of activities of implementation of NACE, rev.2 Classification;
- Development of Statistical Classification of Products (goods and services) and Services (CSPM) harmonized to

Reprezentanții BNS la instruirea organizată de Cancelaria de Stat în domeniul elaborării PDS / NBS representatives during the training organised by the State Chancellery on SDP development

- realizarea lucrărilor întru implementarea Clasificatorului CAEM, revizia 2;

- elaborarea Clasificatorului Statistic al Produselor (bunurilor și serviciilor) și Serviciilor (CSPM) alinuat la revizia actuală a omologului european CPA.

6. Dezvoltarea diseminării electronice:

- extinderea Băncii de date statistice cu noi indicatori și domenii statistice;

- elaborarea și asigurarea accesului larg la sistemul de metadate: documentarea metodologiilor statistice, a descrierii cercetărilor și procedeele statistice;

- asigurarea diseminării informației conform Standardului Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al Fondului Monetar Internațional.

7. Dezvoltarea managementului calității producției și proceselor statistice, în special, elaborarea planului creării sistemului de management al calității în corespundere cu recomandările UE și lansarea implementării acestuia.

8. Consolidarea capacităților instituționale și resurselor umane ale BNS, prin:

- optimizarea structurii organizaționale a BNS prin integrarea aparatului central al BNS și a Direcției Generale Tehnologii Informaționale;

- dezvoltarea resurselor umane și perfecționarea profesională.

9. Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național, în special:

- intensificarea activității Consiliului Național pentru Statistică;

- extinderea accesului în scopuri statistice a BNS la datele din registrele administrative;

- optimizarea divizării între instituțiile de resort a atribuțiilor de producere și diseminare a datelor statistice privind domeniul:

- tehnologiilor informaționale și comunicaționale;

- statisticii de cercetare-dezvoltare.

10. Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii, în special:

- cu Eurostat și statele membre ale Uniunii Europene în vederea armonizării statisticii naționale cu standardele UE;

- în vederea realizării cu suportul donatorilor externi a recensământului general agricol și alte activități statistice;

- prin participarea la Programul de comparabilitate internațională, runda 2011;

- prin prezentarea informației statistice calitative în adresa organizațiilor internaționale conform obligațiilor Republicii Moldova.

current revision of European corresponding classification - CPA.

6. Development of electronic dissemination:

- Extension of Statistical Databank with new statistical indicators and topics;

- Development and insurance of a wide access to meta-data system: documentation of statistical methodologies, description of statistical surveys and procedures;

- Information dissemination according Special Data Dissemination Standard (SDDS) of International Monetary Fund.

7. Development of Quality Management System of statistical products and procedures, in particular, the plan of creation of Quality Management System according EU recommendations and the initiation of its implementation.

8. Consolidation of NBS institutional and human capacities, through:

- Optimization of NBS organisational structure by integrating the NBS Central Office and the Main Division of Information Technologies;

- Strengthening the human resources and professional training.

9. Improvement of coordination in the framework of national statistical system, namely:

- Enhancement of activity of National Council for Statistics;

- Enlargement of NBS access to administrative data and registers in statistical purposes;

- Optimisation of division of responsibilities in statistical data production and dissemination between line institutions, in the field of:

- Information and Communication Technologies;

- Research and Development Statistics.

10. Development of international cooperation in statistics, in particular in order to:

- harmonise the national statistics to EU standards in the framework of cooperation with Eurostat and European Union member countries;

- conduct the General Agricultural Census and other statistical activities with the support of external donors;

- participate in the International Comparability Program, round 2011;

- provide qualitative statistical information to international organisations following the responsibilities of the Republic of Moldova.

3. PRIMUL RECENSĂMÎNT GENERAL AGRICOL

În perioada 15 martie – 15 aprilie 2011 în Republica Moldova s-a desfășurat în premieră Recensământul general agricol (RGA). Pînă la această dată în Republica Moldova au fost efectuate doar recensăminte specializate în agricultură, cum ar fi: a suprafețelor însămînțate (ultimul a fost efectuat în anul 1985), animalelor (anul 1992), plantațiilor multianuale (anul 1994). Dar, după cum arată practica mondială și conform recomandărilor Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), precum și standardelor Uniunii Europene, recensământul general agricol este o măsură absolut necesară pentru evaluarea situației în agricultură, permițînd obținerea datelor relevante atât la nivel național, cît și cel regional. Mai mult ca atât, doar recensământul cu caracter general poate asigura furnizarea spectrului variat de date necesare pentru elaborarea politicilor de dezvoltare durabilă a sectorului agroalimentar competitiv, asigurarea producției agricole performante și a securității alimentare a țării. În acest scop este esențială cunoașterea structurii agriculturii, a potențialului agricol existent, metodelor de producție aplicate, a deficiențelor organizatorice și instituționale din sectorul agroalimentar.

Avînd în considerație faptul că, la etapa actuală, în economia țării, agriculturii îi revine un loc foarte important (terenurile agricole ocupă 75% în suprafața totală a terenurilor țării; în agricultură activează circa 28% din totalul populației ocupate a țării; exportul producției de origine agricolă în tot exportul constituie 49%; ponderea valorii adăugate brute a agriculturii în produsul intern brut constituie 12%), un rol deosebit pentru obținerea informației veridice privind situația în agricultură, îndeosebi activitatea micilor producători (numărul cărora constituie aproape un milion), revine anume recensămintelor generale agricole.

Organizarea în premieră a Recensământului general agricol a avut loc în conformitate cu Hotărîrile de Guvern nr. 992 din 03.09.2007 și nr. 371 din 06.05.2010. Remarcăm faptul că, realizarea RGA a fost posibilă datorită asistenței financiare acordate de către partenerii de dezvoltare. Bugetul total preconizat pentru desfășurarea recensământului general agricol în Republica Moldova este de 67 mil lei. Guvernul Regatului Suediei a alocat un grant în sumă de 20,4 milioane Coroane suedeze, contribuind cu peste 50% din total costurile operaționale ale recensământului. Pentru realizarea recensământului a contribuit de asemenea Uniunea Europeană cu o sumă de circa un milion Euro, constituind circa un sfert din bugetul RGA. Pentru RGA a fost oferită asistență tehnică și de către Guvernul României în valoare de cca 500 mii Euro, precum și de către Guvernul SUA și FAO.

Această acțiune de interes național a avut ca scop determinarea potențialului agricol al țării în vederea asigurării dezvoltării agriculturii și prosperării satului. În acest

3. FIRST GENERAL AGRICULTURAL CENSUS

The General Agricultural Census (GAC) was organised for the first time in the Republic of Moldova, during 15 March – 15 April 2011. Only specialised censuses in agriculture were organised by that date, such on as sown areas (the last - in 1985), livestock (1992), and perennial plantations (1994). However, following the world practice and United Nations Food and Agriculture Organisation (FAO) Recommendations, and the European Union standards, the general agricultural census is a necessary measure to as-

sess the situation in agriculture thus giving the possibility to collect relevant data at national and regional level. Moreover, only a census with general character can ensure the provision of a wide range of data necessary for the production of policies for sustainable development of a competitive agro- and food sector, modern agricultural production and country food security. In this context, it is vital to know the

structure of agriculture, the existing agricultural potential, the methods of production used, the organisational and institutional shortages from agricultural and food sector.

The General Agricultural Censuses have a special role in collecting reliable information on the situation in agriculture, in particular, on the activity of small producers (approximately one million) taking into consideration the current relevant share of agriculture in the country economy (agricultural area occupy 75% of total country area; 28% of total employed population works in agriculture; export of agricultural production in total exports represents 49%; the share of Gross Value Added of Agriculture in Gross Domestic Product represents 12%).

The first General Agricultural Census was organised according the Government Decision No. 992 as of 03.09.2007 and No. 371 as of 06.05.2010. It should be mentioned that the GAC conduction became possible grace financial assistance provided by our development partners. The total budget for the GAC organisation in Moldova was of 67 million MDL. The Government of Sweden allocated a grant of 20.4 million Swedish Crowns, thus contributing with over 50% of total GAC operational costs. The European Union also contributed to the GAC conduction with an amount of approximately 1 million Euros, which represents approximately the forth part of total GAC budget.

The Government of Romania, Government of USA and FAO offered technical assistance valued at approximately 500 thousand Euros.

This activity of nation-wide interest had the purpose to determine the country agricultural potential in order to ensure the development of Agriculture sector and the wealth of the village. In this context, it was necessary to know which are the real problems of agricultural producers and of the villages and what the agricultural producers and the

RECENSĂMÎNTUL GENERAL AGRICOL 15 martie – 15 aprilie 2011

Material publicitar utilizat în perioada recensământului / Advertisement materials used during the General Agricultural Census

Participarea partenerilor străini la conferința de presă organizată în ziua demarării Recensământului / Foreign partners at the Press Conference organised in the first day of the General Agricultural Census

context a fost necesar de a cunoaște care sînt problemele reale ale producătorilor agricoli și ale satului și de ce ajutor are nevoie producătorul agricol și satul, inclusiv la: cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole; păstrarea, prelucrarea și vînzarea produselor agricole; asistența în dezvoltarea serviciilor și infrastructurii satului; antrenarea populației apte de muncă în activitățile economice etc.

Obiectivele Recensămîntului general agricol au reliefat importanța asigurării autorităților publice centrale și locale, cercului academic, agenților economici, publicului larg cu informație complexă și detaliată vizînd situația în sectorul agrar, în special privind:

- a) structura producătorilor agricoli;
- b) potențialul resurselor umane, funciare și tehnice în agricultură:
 - suprafețele terenurilor agricole după modul de folosință – terenuri arabile (inclusiv structura suprafețelor însămînțate), livezi, vii, etc.;
 - numărul pomilor fructiferi și a butucilor de viță de vie – total și pe grupele principale de soiuri;
 - efectivul de animale și păsări pe specii, grupe de vîrstă și sex;
 - existentul și utilizarea mașinilor și echipamentului agricol;
 - populația ocupată în agricultură, inclusiv sub aspect gender etc.

La nivel național activitățile de pregătire, organizare și desfășurare a recensămîntului general agricol au fost coordonate de Comisia republicană pentru recensămîntul general agricol și au fost implementate de Biroul Național de Statistică în comun cu autoritățile publice centrale și locale. La nivel teritorial (raion, municipiu, U.T.A. Găgăuzia) au fost constituite comisii de recensămînt (raionale, ale municipiilor Chișinău și Bălți, U.T.A. Găgăuzia), care au avut ca atribuții asigurarea efectuării în bune condiții a tuturor lucrărilor de pregătire și desfășurare a recensămîntului general agricol în localitățile administrate.

Recensămîntul general agricol a acoperit întreg teritoriul țării (cu excepția raioanelor din partea stîngă a Nistrului și a municipiului Bender), atît mediul rural, cît și cel urban și a cuprins toate exploatațile agricole, inclusiv gospodăriile auxiliare ale populației, care dispun de terenuri și animale agricole.

Programul RGA a inclus indicatori referitor la: dimensiunea și structura terenurilor agricole; suprafețele însămînțate; efectivele de animale și păsări; resursele umane și caracteristicile demografice ale acestora; construcțiile agricole, mijloacele tehnice și echipamentele agricole; produsele de uz fitosanitar, fertilizanți și irigații, activitățile neagricole ale producătorilor agricoli, etc.

Pentru executarea lucrărilor de realizare a RGA pe teren, de către organele teritoriale de statistică au fost instruite și recrutate peste 5,5 mii persoane (recenzori, instructori-controlori).

Recensămîntului agricol au fost supuse cca un milion de exploatați agricole și unități agricole de dimensiuni mici, care sînt proprietari, utilizatori sau arendași ai terenurilor agricole și/sau animale și păsări agricole, familii de albine.

villages need, including for the: cultivation of agricultural area and livestock breeding; storage, processing and sale of agricultural products; assistance in the development of services and village infrastructure; involvement of population of working age in economic activities, etc.

The Objectives of the General Agricultural Census revealed the relevance of providing complex and detailed information on the situation in agricultural sector to central and local public authorities, academia, economic units, and community, in particular, on:

- a) Structure of agricultural producers;
- b) Potential of human, land and technical resources in agriculture:
 - Agricultural area by use – arable land (including the structure of sown areas), orchards, vineyards, etc.;
 - Number of fructiferous trees and vines – total and by the main groups of kinds;
 - Livestock and poultry number by species, age groups and sex;
 - The stock and use of agricultural equipment and machines;
 - Employment in agriculture, including gender aspect, etc.

At national level, the Republican Commission for the General Agricultural Census coordinated the preparation, organisation and conduction works for the General Agricultural Census, implemented by the National Bureau of Statistics together with the central and local public authorities. At the local level (rayon, municipality, T.A.U. Gagauzia) Census Commissions were created (rayon, municipality for Chisinau and Balti, T.A.U. Gagauzia), responsible to ensure the good conditions for all preparation and conduction activities of the General Agricultural Census in the administered localities.

The General Agricultural Census covered the entire country territory (except the left rayons of river Nistru and municipality Bender), both rural and urban and covered all agricultural holdings, including population households, owning agricultural lands and livestock.

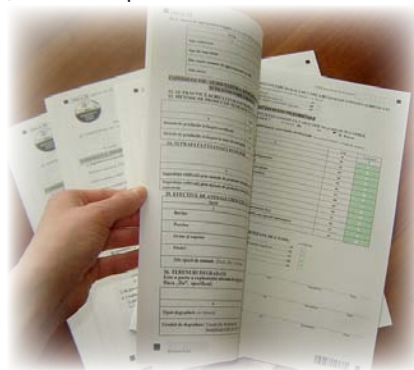
The GAC Program included indicators related to: size and structure of agricultural area; sown areas; livestock and poultry number; human resources and their demographic characteristics; agricultural constructions, technical means and agricultural equipment; products of phyto-

sanitary purpose, fertilisers and irrigation, non-agricultural activities of agricultural producers, etc.

Territorial Statistical Offices recruited and trained over 5.5 thousand persons (interviewers, supervisors) for the implementation of GAC activities in the territory.

Approximately one million of agricultural holdings and small agricultural units – owners, users or tenants of agricultural lands and/or livestock and poultry and bee families were interviewed.

Taking into account the value and relevance of data collected in the framework of GAC, it is unquestionable that they represent an important *information source* for substantiating the development policies of agricultural and rural sectors, to ensure popula-

Chestionarele Recensămîntului /
Census Questionnaires

Înregistrarea datelor declarate în gospodării / Data
recording in households

Ținând cont de valoarea și importanța datelor colectate în cadrul recensământului, este indiscutabil faptul că, acestea reprezintă *sursa informațională* importantă pentru fundamentarea politicilor de dezvoltare a sectorului agrar și cel rural în ansamblu, asigurarea securității alimentare a populației, vor fi utilizate de autoritățile publice locale la luarea deciziilor importante pentru dezvoltarea localităților sătești, atragerea investițiilor etc.

Recensământul general agricol în Republica Moldova din anul 2011 se încadrează în Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură a ONU pentru *Recensământul Mondial Agricol – runda 2010*, fiind realizat ținând cont și de standardele respective ale Uniunii Europene, oferind astfel posibilitatea obținerii informației comparabile la nivel european, fapt extrem de important în contextul aspirațiilor de integrare europeană a țării noastre. Recomandările FAO și legislația europeană referitoare la statistica structurilor agricole prevăd organizarea și efectuarea de recensăminte generale agricole la intervale de 10 ani.

tion food security to be used by local public authorities in decision making process for the development of rural localities, attraction of investments, etc.

The 2011 General Agricultural Census in the Republic of Moldova follows the UN Program for Food and Agriculture for *World Agricultural Census – round 2010*, and was conducted taking into account the corresponding standards of European Union, thus offering the possibility to collect comparable information at European level, what is extremely important in the context of European integration aspirations of our country. Recommendations of FAO and the European legislation on the statistics of agricultural structures provide the organisation and conduction of general agricultural censuses once in 10 years.

4. ACTIVITATEA DE DISEMINARE ȘI RELAȚIILE CU PUBLICUL

Diseminarea informației statistice este o parte componentă a activității BNS și vizează toate domeniile de activitate statistică, destinată asigurării tuturor categoriilor de utilizatori cu informație statistică oportună și de calitate. La modul general, diseminarea informației statistice presupune organizarea managementului comunicării atât interne, cât și externe, asigurarea circulației corecte și eficiente a informației între publicul larg și BNS, precum și popularizarea într-o formă larg accesibilă a rezultatelor activității BNS. Domeniul de diseminare a informației statistice în cadrul BNS se conturează ca un complex de activități care cuprind:

- 1) Aplicarea metodelor de diseminare a informației statistice prin:
 - a) dezvoltarea formelor de prezentare a informației statistice, în special a diseminării electronice a publicațiilor și informațiilor;
 - b) efectuarea diseminării informației statistice prin intermediul serviciilor standard, precum și a solicitărilor individuale.
- 2) Lansarea și promovarea publicațiilor statistice și a serviciilor.
- 3) Întreținerea colaborării cu utilizatorii, furnizorii și producătorii de date statistice prin:
 - a) difuzarea metodologiilor de calculare a principalilor indicatori în scopul utilizării adecvate a datelor statistice;
 - b) studierea continuă a necesităților utilizatorilor prin efectuarea sondajelor de opinie;
 - c) extinderea colaborării cu furnizorii și producătorii de informație statistică;
 - d) dezvoltarea marketingului produselor/serviciilor statistice;
 - e) stabilirea relațiilor sistematice cu utilizatorii potențiali și actuali;
- 4) Susținerea dialogului cu reprezentanții organelor de difuzare în masă.
- 5) Pregătirea comunicatelor pentru pagina web a BNS despre evenimentele ce au loc în cadrul BNS și întreținerea paginii web: www.statistica.md.
- 6) Întreținerea dialogului cu publicul larg prin intermediul bibliotecii BNS.

4.1. DISEMINAREA INFORMAȚIEI STATISTICE STANDARD

Conform Programului de lucrări statistice, aprobat anual de Guvern, BNS pune la dispoziția publicului larg informații statistice despre principalele domenii de activitate social-economică din țară. În baza prevederilor Programului respectiv, BNS elaborează comunicate de presă (informații operative, note informative, note analitice) și ediții statistice (publicații, culegeri, buletine, rapoarte, pliante) cu descrierea indicatorilor statistici specifici domeniului de activitate ale acestora. De asemenea, se elaborează un șir de indicatori pentru actualizarea Băncii de date statistice, a seriilor de timp, precum și a publicațiilor statistice. Atenție sporită în anul 2011 a fost acordată îmbunătățirii în continuare a diseminării datelor statistice în conformitate cu actele normative în vigoare privind asigurarea beneficiarilor cu informație statistică. Acest proces s-a desfășurat în baza respectării principiilor transparenței și confidențialității datelor statistice, potrivit prevederilor legale și normative în vigoare privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în Republica Moldova, precum și celor ale Codului de bune practici al statisticilor europene.

4. DISSEMINATION ACTIVITY AND PUBLIC RELATIONS

Dissemination of statistical information is a component part of NBS activity and comprises all areas of statistical activity, providing opportune and qualitative statistical information to all categories of users. Generally, the dissemination of statistical information presumes the organisation of communication management at both internal and external levels, securing the correct and efficient information flow between the community and NBS, and the presentation of results of NBS activity in a widely accessible form. The NBS dissemination of statistical information comprises a set of activities covering:

- 1) Application of methods of statistical information dissemination through:
 - a) Development of forms of statistical information presentation, in particular, the electronic dissemination of publications and information;
 - b) Dissemination of statistical information through standard services, such as individual requests.
- 2) Launching and promotion of statistical publications and services.
- 3) Cooperation with users, providers and producers of statistical data, through:
 - a) Presentation of calculation methodologies for the main indicators in order to ensure the adequate use of statistical data;
 - b) Permanent study of user needs in the framework of various opinion surveys;
 - c) Extension of cooperation with providers and producers of statistical information;
 - d) Development of marketing of statistical products/services;
 - e) Establishment of regular relations with potential and current users;
- 4) Support of dialogue with representatives of mass-media.
- 5) Preparation of communications on the events taking place in NBS for the webpage and the maintenance of www.statistica.md webpage.
- 6) Maintenance of dialogue with public through NBS Library.

4.1. DISSEMINATION OF STANDARD STATISTICAL INFORMATION

NBS provides statistical information on the main areas of social-economic activity in the country to public according to the Annual Program of Statistical Works, approved by the Government every year. Based on the provisions of above-mentioned Program, NBS develops press-releases (express information, information notes and analytical notes) and statistical issues (publications, compilations, bulletins, reports, leaflets) with the description of statistical indicators specific to their area of activity. In addition, there are developed a range of indicators for the update of Statistical Databank, time series, and statistical publications. In 2011, a particular attention was paid to further improvement of statistical data dissemination according to current legislative documents on providing statistical information to beneficiaries. This process was performed with the respect of principles of transparency and confidentiality of statistical data, according to current legal provisions on the organisation and functioning of official statistics in the Republic of Moldova, and the European Code of Good Practices in Statistics.

Diseminarea electronică

Din an în an, pagina - web a Biroului devine o sursă informațională tot mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă. De aceea, și în anul 2011 accentul a fost pus pe dezvoltarea diseminării electronice a informațiilor statistice, fapt ce s-a reflectat în actualizarea permanentă a statisticilor publicate pe site-ul BNS: www.statistica.md (*comunicate de presă* – 144; *publicații* – 38 ediții plasate în 2011 în format electronic; *metodologii statistice*; *serii de timp*, total: 326, din care, lunare – 27, trimestriale – 18, anuale – peste 280; *indicatori cheie*; *formulare statistice* – 138). De asemenea, în cursul anului au fost plasate numeroase informații de interes public privind diverse noutăți, evenimente publice organizate de BNS, anunțuri, angajări, concursuri de achiziții publice.

Pe parcursul anului 2011 au fost înregistrate prin intermediul Google Analytics 442 mii vizite, din care 277 mii au accesat pagina de mai multe ori, iar pentru prima dată pagina a fost accesată de cca 165 mii ori. Pagina a fost vizitată de 174 mii vizitatori unici. În total au fost deschise 1,8 mil. pagini de către vizitatori din 145 țări: România (30 mii), Rusia (15,5 mii), Polonia (5,2 mii), Ucraina (5 mii), SUA (4,8 mii). Cele mai multe vizite pe zi înregistrate au fost de cca 2700.

De menționat că, începând cu luna septembrie, a crescut considerabil numărul utilizatorilor care au accesat pagina web de pe un telefon mobil, atingând 1479 vizite prin intermediul a 11 sisteme de operare.

În afară de faptul că site-ul este accesat direct, o parte din utilizatori au ajuns pe pagina www.statistica.md fiind re-direcționați din mai mult de 1000 surse, cei mai mulți (cca 9000 vizite) venind de pe site-ul Guvernului www.gov.md, unde în anul 2011 a fost creată rubrica *Statistica oficială*.

Pentru un acces mai rapid la indicatorii principali din Banca de date, în anul 2011 la rubrica „Date statistice” au fost create tabele cu acces imediat spre Banca de date la următoarele subdomenii: Nivelul de trai, Antreprenoriat, Prețuri, Comerț interior, Învățământ. Accesând aceste tabele, utilizatorul obține tabelul gata creat cu cei mai importanți indicatori și pentru cea mai recentă perioadă, fără a selecta anumite variabile sau valori.

Este de menționat că, noua soluție Web de diseminare a datelor pe baza instrumentarului PC-Axis, *Banca de date statistice*, a devenit instrumentul cel mai important și solicitat de către public, mai cu seamă de către jurnaliști. Căutarea datelor statistice și crearea la dorință, prezentare și salvare a tabelelor multidimensionale reprezintă un mod facil, operativ și comod pentru utilizatori. În 2011 Banca de date a fost actualizată cu regularitate și utilizată cu succes pînă în prezent, fapt confirmat de feedback-ul pozitiv al utilizatorilor și al creșterii numărului de accesări al băncii în anul 2011. Astfel, 38 mii persoane din 116 țări au vizitat banca, accesînd peste 611 mii pagini. Cele mai multe vizualizări pe zi de la lansare au fost cca 5 mii pagini.

La sfîrșitul anului 2011 în Banca de date erau 486 tabele care au fost actualizate cu 586 serii lunare, trimestriale și anuale. Pe parcursul anului au fost create 62 tabele noi, un domeniu nou: „Cultură și sport” și 3 subdomenii noi: „Reconcilierea calculelor trimestriale ale PIB cu cele anuale” și „Remunerarea salariaților” în domeniul „Conturi Naționale”, și „Fondul funciar și silvic” în domeniul „Mediul înconjurător”

Electronic dissemination

From year to year, the NBS webpage becomes a more important information source in ensuring user access to diverse statistical information. In this context, in 2011 emphasis was put on the development of electronic dissemination of statistical information, fact reflected in permanent update of statistics published on the NBS website: www.statistica.md (press releases – 144; publications – 38 issues placed during 2011 in electronic format; statistical methodologies; time series, total: 326, of which, monthly – 27, quarterly – 18, annual – over 280; key indicators; statistical forms – 138). In addition, various information of public interest on diverse news, public events organised by NBS, announcements, vacancies, tenders for public acquisitions were published during the year.

During 2011, 442 thousand visits were registered through Google Analytics, of which, 277 thousands accessed the page more times, while 165 thousand accessed it for the first time. The page was visited by 174 thousand unique visitors. In total 1.8 million pages were opened from 145 countries: Romania (30 thousand), Russia (15.5 thousand), Poland (5.2 thousand), Ukraine (5 thousand), USA (4.8 thousand). The maximum visits registered during one day amounted approximately to 2700.

It should be mentioned that starting with September, the number of users that accessed the webpage through mobile telephones increased considerably reaching 1479 visits through 11 operation systems.

Beyond the fact that the site is accessed directly, a part of users were directed from more than 1000 sources to www.statistica.md, the majority of them (approximately 9000 visits) came from the Government website www.gov.md, where the rubric on *Official Statistics* was created in 2011.

In 2011, for a more rapid access to main indicators in the Statistical Databank, instant access tables were created in the rubric “Statistical data” for the following sub-areas: Living standard, Business, Prices, Domestic Trade, and Education. When accessing these tables, the users get predefined tables with the most important indicators and for the most recent period without selecting certain variables or values.

It should be mentioned that the new web solution of data dissemination based on PC-Axis tools, *Statistical Databank*, became the most important and popular instrument for the public, in particular for the journalists. The search of statistical data and their creation according needs, the multidimensional tables presentation and saving represent an easy, comfortable and operative method for the users. In 2011, Statistical Databank was regularly updated and it is successfully used until now, fact confirmed by the positive feedback of the users and the increase of number of Databank accesses in 2011. Thus, 38 thousand persons from 116 countries visited the bank, accessing over 611 thousand pages. Five thousand accesses represent the highest number of accesses during one day.

By the end of 2011, 486 tables in the Statistical Databank were updated with 586 monthly, quarterly and annual time series. During the year, 62 new tables were created, one new area: „Culture and sport” and three new sub-areas: „Reconciliation of Quarterly GDP with annual data” and „Remuneration of employees” in the area „National Accounts”,

Prezentarea Băncii de date statistice pentru jurnaliști / Presentation of Statistical Databank for journalists

(anexa 3). La sfârșitul anului Banca a cifrat 24 domenii și 73 subdomenii. Seriile de timp sînt prezentate pentru anii 2000 - 2011, iar pentru unii indicatori din domeniul statisticii demografice - din anul 1940, statisticii agriculturii - din anul 1980. Banca de date oferă posibilitatea de integrare în sistemul informatic actual, utilizat în multe țări cu nivel avansat de dezvoltare a statisticii.

Cele mai accesate domenii în anul de referință au fost: populația stabilă, indicii prețurilor de consum, salariul mediu lunar, migrația populației, produsul intern brut, activitatea agenților economici.

Pagina web a BNS conține și alte instrumente interactive, precum *Calculatorul Indicelui Prețurilor de Consum*, care permite calculul indicelui prețurilor de consum și a ratei inflației pentru orice perioadă începînd cu anul 1994. De asemenea, poate fi calculată valoarea estimativă a mărfurilor și serviciilor în perioada de analiză în comparație cu cea din perioada de referință. Iar în anul de raport a fost lansată o nouă aplicație Web - *Piramida populației*. Acest instrument a fost creat în colaborare cu Oficiul de statistică al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Piramida populației reprezintă o ilustrare grafică a structurii populației Republicii Moldova pe vîrste și sexe începînd cu anul 1980 pînă în prezent. Vizualizarea animată a datelor prin intermediul acestei aplicații permite observarea schimbării în timp a tabloului demografic, urmare a fluctuațiilor anuale a nașterilor și deceselor, impactului migrației, altor fenomene demografice, precum și cauzelor indirecte, cum ar fi schimbarea stilului de viață (de ex. ce țin de fertilitate sau durata vieții). Sursa de date pentru ambele instrumente servește Banca de date statistice.

Instituțiile partenere la SDDS al FMI (Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Comisia Națională a Pieței Financiare) au efectuat în anul de referință actualizarea permanentă în modul stabilit de FMI a datelor și a metadatelor statistice pe pagina Web națională de diseminare a datelor (NSDP), actualizat de BNS conform graficului de emitere a datelor (ARC). Acest fapt a facilitat accesul utilizatorilor naționali și de peste hotare la date statistice complexe și oportune, contribuind la buna funcționare a pieței financiare, la creșterea încrederii din partea investitorilor potențiali, favorizînd pozitiv imaginea Republicii Moldova peste hotarele țării.

Pe parcursul anului 2011 NSDP a fost actualizată de 258 ori cu indicatori din sectorul real, fiscal, financiar și extern cu periodicitate săptămînală, lunară, trimestrială și anuală. Diseminarea datelor statistice, precum și a metadatelor a fost efectuată cu respectarea strictă a standardelor internaționale acceptate. Pagina NSDP a fost accesată pe parcursul anului de circa 6000 ori de vizitatori din 76 țări.

Publicațiile statistice

O modalitate importantă de diseminare a informațiilor statistice elaborate conform Programului de lucrări statistice o constituie și publicațiile statistice. Din necesitatea de a oferi mai multe modalități de acces la informațiile statistice, în anul 2011, Planul editorial al BNS a constatat în elaborarea publicațiilor statistice de interes larg pentru utilizatorii de informații statistice, adaptat la cerințele acestora. În acest sens, BNS a manifestat un interes deosebit în îmbunătățirea

and „Land and Forestry Fund” in the area „Environment” (Annex 3). By the end of the year, the Statistical Databank comprised 24 areas and 73 sub-areas. Time series are presented for the period 2000 - 2011, while some demographic statistical indicators are available starting with 1940, Agriculture Statistics – starting with 1980. Statistical Databank offers the possibility to integrate in the current information system, used in more countries with an advanced level of development in statistics.

During the reference year, the most accessed areas were Resident Population, Consumer Price Index, average monthly salary, population migration, Gross Domestic Product, and the activity of economic units.

The NBS webpage contains and other interactive tools, such as the *Calculator of Consumer Price Index*, which allows the calculation of Consumer Price Index and Inflation Rate for any period starting with 1994. Also, the estimative value

of goods and services for the analysed period can be calculated compared to reference period. During the reporting year, a new Web application was launched – *Population Pyramid*. This instrument was created in cooperation with the United Kingdom Office for National Statistics. Population Pyramid represents a graphic illustration of the structure of population of the Republic of Moldova by age and sex since 1980 until now. The animated visualisation of data through this application allows observation in time of demographic picture, resulting from annual fluctuations of births and deaths,

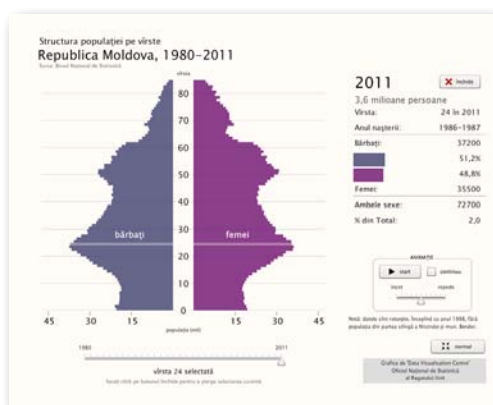
migration impact and other demographic phenomena, such as the indirect causes, the change of lifestyle (for example, fertility or life duration). Statistical Databank is the data source for both instruments.

During the reporting year, the partner institutions (National Bureau of Statistics, National Bank of Moldova, Ministry of Finance, National Commission of Financial Market) of SDDS of IMF performed permanent update of statistical data and metadata according IMF procedure on the National Summary data Page (NSDP), updated by NBS according the Advanced Release Calendar (ARC). This fact facilitated the access of national and international users to complex and opportune statistical data, thus contributing to good functioning of financial market, increasing the trust of potential investors, and favouring the positive image of the Republic of Moldova abroad.

During 2011, the was updated 258 times with indicators from real, fiscal, financial and external sectors, with weekly, monthly, quarterly and annual frequency. The dissemination of statistical data and metadata followed strictly the accepted international standards. During the year, visitors from 76 countries accessed the NSDP 6000 times.

Statistical publications

The statistical publications are an important modality of dissemination of statistical information developed according the Program of Statistical Works. In 2011, following the necessity to offer more access modalities to statistical information, the NBS Calendar of Publications consisted in the development of statistical information of wide interest for users of statistical information, adapted to their requirements. In this context, NBS manifested a specific interest in

Piramida populației / Population pyramid opulației

rea conținutului, structurii și formei grafice de prezentare cât mai atractivă a tuturor publicațiilor statistice. Sistemul de publicații elaborate de Biroul Național de Statistică, orientat spre necesitățile informaționale ale utilizatorilor, reunește serii de date statistice din diferite domenii, care ilustrează în mod unitar și coerent evoluția din punct de vedere demografic, social și economic a țării noastre. Majoritatea publicațiilor conțin încă o variantă lingvistică, două sau trei.

BNS elaborează o gamă largă de publicații statistice pe diverse domenii de activitate social-economică (Anexa 2). În cursul anului 2011 au fost emise 26 titluri de publicații statistice, dintre care 4 – cu o periodicitate trimestrială. În afară de publicațiile statistice pe domenii de activitate, au fost editate o serie de publicații generale, cu serii de date extinse, cum sînt: *Anuarul statistic al Republicii Moldova*, *Anuarul statistic "Chișinău în cifre"*, *Moldova în cifre*, *Situația social-economică a Republicii Moldova*, *Buletinul statistic trimestrial* etc. Acestea se bucură de o mare popularitate printre utilizatorii de date statistice și vizitatorii bibliotecii BNS. Pentru a facilita utilizarea datelor statistice și a le prezenta într-o formă mai accesibilă, *Anuarul statistic al Republicii Moldova* a fost prezentat și pe CD, tot anuarului aparținînd nivelului cel mai ridicat al tirajelor.

Pentru reducerea cheltuielilor financiare, în anul 2011 a fost unul dificil din punct de vedere financiar, de aceea majoritatea publicațiilor statistice au fost editate doar în versiune electronică, fiind plasate pentru uz liber pe pagina web a BNS (în total în anul respectiv pe pagina web au fost plasate 38 publicații). Grație asistenței acordate de Oficiul Central de Statistică al Norvegiei, Organizația Națiunilor Unite prin Proiectul Comun pentru Consolidarea Sistemului Statistic Național al Republicii Moldova (UNDP, UNIFEM, UNICEF) a fost posibilă tipărirea unor publicații statistice de referință ca: *Anuarul statistic al Republicii Moldova*, *Moldova în cifre*, *Violența față de femei în Republica Moldova*, *Raportul anual de activitate al BNS*.

Pentru prima dată în anul 2011 au fost elaborate și difuzate 2 titluri de publicații noi: *"Recensământul general agricol, (rezultate preliminare)"* și *"Violența față de femei în Republica Moldova"*.

4.2. DISEMINAREA INFORMAȚIEI STATISTICE LA SOLICITARE

Adițional informațiilor statistice elaborate conform Programului de lucrări statistice, direcțiile și secțiile statistice ale BNS elaborează un șir de informații la solicitarea diferitor categorii de utilizatori. Cu toate că, acțiunile întreprinse de BNS în ultimii ani întru modernizarea paginii web a instituției, facilitarea accesului la datele statistice și lansarea mai multor aplicații tehnologice care permit persoanelor crearea la dorință a tabelelor cu indicatorii necesari în mod operativ și comod pentru utilizator (Banca de date statistice, Calculatorul prețurilor de consum, Piramida populației) au contribuit la micșorarea numărului de solicitări adresate către BNS, acestea totuși continuă să parvină într-un număr destul de mare la adresa Biroului. Dacă în 2008, pînă la lansarea versiunii modernizate a paginii web, numărul solicitărilor

improving the context, structure and graphic and presentation form of statistical publications in a more attractive way. The system of publications developed by the National Bureau of Statistics, oriented towards users informational needs, unifies series of statistical data by various areas, which illustrate the demographic, social and economic of our country in a unitary and coherent way. The majority of publications comprise one, two or three more linguistic variants.

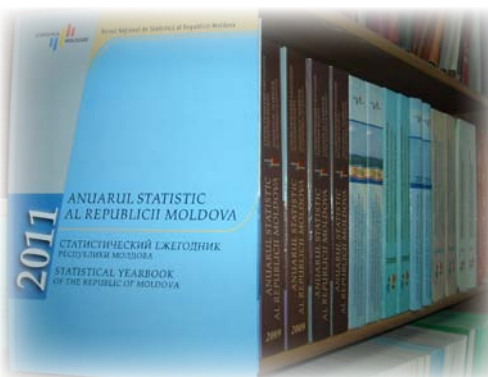
BNS develops a wide range of statistical publications by various areas of social-economic activity (Annex 2). During 2011, 26 titles of statistical publications were issued, four of which – with quarterly frequency. Beyond the statistical publications by areas of activity, a series of general publications were issued, with extended data series, such as: *Statistical Yearbook of the Republic of Moldova*, *Statistical yearbook "Chisinau in figures"*, *Moldova in figures*, *Social-economic situation of the Republic of Moldova*, *Quarterly Statistical Bulletin*, etc. These are very popular among statistical data users and visitors of NBS library. In order to facilitate the use of statistical data and to present them in a more accessible form, the Statistical Yearbook of the Republic of Moldova was presented also on CD, it having also the highest number of copies.

The 2011 year was a difficult one from the financial point of view, that is why, in order to reduce the financial expenditures, majority of publications were issued only in electronic format, being placed for free access on the NBS web page (38 publications in total were placed on the webpage). Grace the assistance provided by the Statistics Norway, United Nations through the Joint Project on Strengthening the National Statistical System of the Republic of Moldova (UNDP, UNIFEM, UNICEF) the printing of some reference statistical publications became possible: *Statistical Yearbook of the Republic of Moldova*, *Moldova in figures*, *Violence against women in the Republic of Moldova*, and *the Annual Report of NBS*.

For the first time in 2011, two new publications were developed and issued: *"General Agricultural Census, (preliminary results)"* and *"Violence against women in the Republic of Moldova"*.

4.2. DISSEMINATION OF STATISTICAL INFORMATION BY REQUEST

Additional to statistical information developed according to the Program of Statistical Works, the NBS divisions and sections produce a series of information following the request of various categories of users. Such requests are still addressed to the National Bureau of Statistics although their number decreased with the NBS recent efforts on webpage modernisation, facilitation of access to statistical data and the launching of more applications that give the possibility to produce tables with the necessary indicators in a quick and comfortable way for the users (Statistical Databank, Consumer Price Index Calculator, and Population Pyramid). If in 2008, before the launch of the modernised versions of the webpage the number of requests amounted to 4200, then in 2010 they represented 2900,

Modelul cererii de informație plasata pe pagina web / Information Request Form placed on the webpage

erau de cca 4200, în anul 2010 acestea s-au cifrat la 2900, atunci în anul de raport numărul total al cererilor de informații statistice primite și soluționate a fost de peste 1900 (din care 153 solicitări parvenite din străinătate). Din numărul total, 1093 răspunsuri au fost expediate prin poșta electronică. Contra cost au fost soluționate 767 cereri de informație statistică.

Solicitările sînt adresate către BNS în formă scrisă (scrisoare, fax), electronică (e-mail, conform șablonului plasat pe pagina web) sau orală (prin telefon sau față în față). În ultimul caz, solicitantul este încurajat să completeze solicitarea fie electronic prin intermediul paginii web, accesînd *Modelul de solicitare*, fie în scris la sediul BNS.

În cursul anului de raport activitatea de diseminare a informațiilor statistice la cererile specifice de date ale utilizatorilor s-a desfășurat în condiții de eficacitate și operativitate. Deși, Legea cu privire la accesul la informație stipulează termenul de 15 zile pentru soluționarea oricăror solicitări din partea publicului, soluționarea solicitărilor de date, adresate către BNS a fost efectuată în termeni mult mai restrînși. De cele mai dese ori cererile de informație din partea utilizatorilor conțin indicatori din diferite domenii statistice și pentru generalizarea răspunsului este necesar mai mult timp. Numărul acestora în anul 2011 a fost de cca 220.

Este de menționat că, adițional solicitărilor în scris, pe parcursul anului la BNS a parvenit un număr considerabil de solicitări telefonice. Rezolvarea acestora a constat în acordarea consultațiilor privind întocmirea unei cereri de informație statistică, procedura de soluționare a cererilor, surselor unde pot fi găsite unele informații, precum și comunicarea unor indicatori existenți în publicații și în comunicate de presă.

Cazurile de refuz al satisfacerii solicitărilor de date statistice au ținut de confidențialitatea datelor individuale, divulgarea cărora contravine prevederilor Legii cu privire la statistica oficială în Republica Moldova și Codului de bune practici al statisticilor europene, sau lipsa informației.

4.3. RELAȚIILE CU PUBLICUL

Corespunzător principiilor sale de activitate în anul 2011, BNS a continuat dezvoltarea relațiilor de deschidere și comunicare cu publicul larg, promovînd diverse activități cu diferitele categorii de utilizatori și potențiali utilizatori ai informațiilor statistice.

Pentru a fi în ritmul cerințelor actuale de dezvoltare a tehnologiilor comunicaționale și a face publice și cît mai răspîndite informațiile despre activitatea sa, BNS întreține o bună comunicare pe rețelele de socializare, administrînd conturile pe Facebook și Youtube. În anul de raport a fost creată pagina personalizată pe Youtube, care la momentul conține 5 video și care au fost accesate de cca 700 ori. La finele anului 2011 la pagina BNS pe Facebook erau abonați peste 300 persoane. Circa 2500 vizite pe pagina web a BNS au fost de pe Facebook. Cei mai frecvenți abonați sînt de vîrstă 18-34 ani, majoritatea cărora provin din Moldova.

Prin intermediul rubricii „*Scrieți în adresa BNS*” (Feedback) de pe pagina web au fost adresate cca 230 întrebări la care s-a răspuns

and only 1900 during the reporting year (153 of which from abroad). 1093 answers were sent by email. 767 requests of statistical data were answered for charge.

Requests are sent to NBS in written form (letter, fax), electronic (e-mail, according the Information Request Form available on the web) or orally (by telephone or face-to-face). In the last case, the solicitor is encouraged to fill in the request either in electronic format, through webpage, accessing the *Information Request Form*, or to write it in the NBS office.

During the reporting year, the dissemination activity of statistical information according specific data requests of users was performed in the conditions of effectiveness and efficiency. Although the Law on access to information provides that data requests from public must be solved during 15 days, data requests addressed to NBS were answered more rapidly. Most often, information requests from users comprise indicators of various statistical areas and time is necessary for generalising the answer. There were approximately 220 such requests during 2011.

It must be mentioned that, beyond the written requests,

NBS received a considerable number of telephone requests during the year. The solution of such requests consisted in providing consultations on writing an Information Request Form, on the procedure of answering the request, on the sources where the information can

be found, and the communication of some, already existing indicators from the publications and press releases.

The cases of refusal to answer the data requests concerned the confidentiality of individual data, whose disclosure violates the provisions of the Law on Official Statistics of the Republic of Moldova and the European Code of Good Practices, or the information was missing.

4.3. PUBLIC RELATIONS

During 2011, NBS continued the development of open, communication relations with the public, according its principles of activity, promoting diverse activities with various categories of users and potential users of statistical information.

NBS maintains a good communication on social networks, managing its accounts on Facebook and Youtube in order to follow the pace of current requirements in the development of communication technologies and to open the information on its activity to the public. During the reporting year, it was

created the personalised page on Youtube, which, comprise currently 5 video and which were accessed approximately 700 times. By the end of 2011, over 300 persons were subscribed to NBS page on Facebook. Approximately 2500 visits on the NBS webpage were redirected from Facebook. Most frequently, our subscribers are of 18-34 years old, majority of them coming from Moldova. 230 questions were addressed through the rubric „*Feedback*” and were answered with promptitude.

Cele mai solicitate domenii <i>The most popular areas</i>	%
Munca și demografia <i>Labour and Demography</i>	31
Statistica socială <i>Social Statistics</i>	20
Prețurile <i>Prices</i>	13
Comerțul <i>Trade</i>	11

cu promptitudine. Cele mai dese întrebări au fost referitor la disponibilitatea datelor statistice (numărul populației, comerțul exterior, producția agricolă etc.), căutarea rapoartelor statistice prezentate de către agenții economici. În baza acestor întrebări la rubrica „Întrebări și răspunsuri” de pe pagina web sînt prezentate răspunsurile la întrebările cele mai frecvente.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Hotărîrii Guvernului nr.96 din 16.02.2010 „Cu privire la acțiunile de implementare a Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional” BNS plasează cu regularitate pentru consultație publică la rubrica „Transparența în procesul decizional” toate proiectele de acte legislative și normative ce urmează a fi aprobate. În cursul anului 2011, BNS a elaborat 8 proiecte de decizii cu consultarea și participarea publicului (plasarea pe pagina web www.statistica.md, expedierea în adresa experților în domeniu, ședințe ale grupului de lucru permanente). Ținînd cont de specificul activității sale, BNS elaborează mai puține proiecte de acte legislative și normative, dar desfășoară diverse activități cu participarea reprezentanților societății civile: seminare, conferințe, mese rotunde.

Relațiile cu utilizatorii permanenți

La finele anului 2011 în baza de date a utilizatorilor de date statistice erau înregistrați peste 700 utilizatori care utilizează sau au utilizat măcar o dată publicațiile statistice. 36% din aceștia utilizează permanent edițiile statistice, majoritatea fiind angajații administrației publice centrale și locale, organizațiilor internaționale și din cercul academic.

În anul 2011 cei mai activi utilizatori care s-au interesat de publicațiile statistice au fost din domeniul antreprenoriatului, cercului academic și organizațiilor nonguvernamentale. În legătură cu faptul că toate publicațiile statistice oficiale sînt disponibile pe pagina web, numărul publicațiilor solicitate pe suport de hîrtie a scăzut simțitor, totuși necesitatea acestora pe suport de hîrtie fiind încă actuală. Cu toate acestea în adresa tuturor utilizatorilor li se expediază la sfîrșit de an scrisoare de informare despre apariția noii ediții a Anuarului statistic.

Concursul de desen pentru copii

Anul de raport s-a remarcat și prin antrenarea instituțiilor de învățămînt în activitățile pe care le întreprinde BNS în relațiile cu utilizatorii. Copiii, ca potențiali consumatori ai datelor statistice au fost în premieră încadrați în stabilirea contactelor cu statistica. Cu ocazia efectuării în premieră a Recensămîntului general agricol pe teritoriul Republicii Moldova, Biroul Național de Statistică a organizat în perioada 15 februarie – 10 aprilie 2011 concursul de desen pentru copii pe tematica Recensămîntului general agricol. Dat fiind faptul că, copiii reprezintă un public forte în informarea

Most frequently, these questions relate to the availability of statistical data (population, external trade, agricultural Output, etc.) and looking for the statistical reports presented by economic units. Based on these questions, the rubric „Answers and questions” presents the most frequent questions and answers.

Regularly, in the rubric „Transparency in decision-making process”, NBS places for public consultations all drafts of legislative and normative documents which are to be approved according the provisions of the Law nr.239-XVI as of 13.11.2008 on transparency in decision-making process and the Government Decision nr.96 as of 16.02.2010 „On the implementation activities of the Law nr.239-XVI as of 13.11.2008 on the transparency in decision-making process”. During 2011, NBS developed eight decision drafts with the public consultation and participation (placed on the www.statistica.md, sent to experts in the area, meetings of permanent working groups). NBS develops fewer drafts of legislative and normative documents, taking into account the peculiarities of its activity, but it organises various activities with the representatives of civil society: workshops, conferences and round tables.

Relations with permanent users

Utilizatori Users	%
Centre academice, universități <i>Academic centres, universities</i>	9,6
Bănci <i>Banks</i>	1,9
Ambasade și consulate <i>Embassies and Consulates</i>	5,3
Autoritățile administrației centrale și locale <i>Central and local public administration authorities</i>	18,7
Organizații internaționale <i>International organisations</i>	16,0
Întreprinderi, asociații, companii <i>Enterprises, associations and companies</i>	30,0
Mass-media <i>Mass-media</i>	1,6
Proiecte, centre, agenții, ONG <i>Projects, centres, agencies, NGOs</i>	9,6

By the end of 2011, over 700 users that used at least once the statistical publications were registered in the user database. 36% of them use permanently the statistical issues, majority being the representatives of central and local public administration, international organisations and academia.

In 2011, the entrepreneurs, academia and non-governmental organisations were the most active users interested in statistical publications. The number of requests for publications on paper decreased significantly because all official statistical publications are available on the webpage;

however, the publications on paper are still opportune. Despite this, an information letter on the new issue of Statistical Yearbook is sent to all users by the end of the year.

Drawing competition for children

Deschiderea plicurilor cu desene de către toți membrii juriului / The jury members open the envelopes with children drawings

The reporting year was remarked by involving education institutions in the NBS activities with users. For the first time, children, as potential users of statistical data, were involved in establishing relations with statistics. With the occasion of organisation of the first General Agricultural Census in the Republic of Moldova, the National Bureau of Statistics organised the drawing competition for children on the topic of the General Agricultural Census during February 15 – April 10. Taking into account that children are a major public in informing the adults,

celor maturi, mai ales în mediul rural, și, conform practicii altor țări în efectuarea recensămintelor, scopul principal al concursului a fost ridicarea interesului populației față de recensămint prin adresarea directă auditoriului copiilor.

Concursul s-a desfășurat pe tot teritoriul Republicii Moldova, participanții concursului fiind elevii claselor I-VII din toate localitățile țării. La concurs au participat 457 copii care au prezentat 541 desene în total. Conform Regulamentului de organizare a concursului au fost asigurate condiții egale pentru toți participanții, fiind asigurată o informare largă privind organizarea concursului.

În componența juriului au fost incluși reprezentanți ai:

- Biroului Național de Statistică;
- Ministerului Educației;
- Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare;
- ziarului „Timpul” (suplimentul „Timpul copiilor”);
- Centrului de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului la Informație „Acces-info”;
- Companiei de publicitate „Strategic Media”.

BNS a organizat oficial evenimentul de premiere a copiilor, la care au participat toți copii premianți și părinții acestora.

Celalți participanți la concurs, 449 copii, au primit diplome de participare la concurs, majoritatea cărora au fost înmânate copiilor la sfârșitul lunii mai în cadrul evenimentelor prilejuite de ultimul sunet.

Relațiile cu mass-media

Relațiile de comunicare cu presa scrisă și vorbită din Republica Moldova au fost întreținute prin sensibilizarea față de informația statistică și, prin intermediul acestora, informarea publicului larg despre situația social-economică a țării.

BNS a difuzat continuu comunicate de presă cu referință la domeniile de activitate social-economică a țării, precum și cele cu privire la organizarea activității instituției, către instituțiile media oficial înregistrate în țară, inclusiv presei locale. Comunicatele de presă au fost transmise presei conform graficului de emisie a comunicatelor de presă, care este plasat trimestrial pe pagina web oficială a BNS. Graficul de emisie a comunicatelor de presă, a principalilor indicatori statistici a fost respectat, iar informațiile difuzate au reflectat acuratețe și profesionalism în prezentare.

În același timp, au fost difuzate materiale aferente graficului de difuzare, mai cu seamă în cadrul emisiunilor și rubricilor specializate (în parte cele cu profil economic) cu participarea factorilor de decizie și a specialiștilor BNS.

În scopul facilitării accesului la informație pentru jurnaliști, noua versiune a paginii web www.statistica.md conține separat compartimentul „Comunicate de presă”, bannerele „Agenda evenimentelor BNS” și „Calendarul comunicatelor de presă”, serviciul „Abonarea la comunicate de presă”.

Membrii Juriului stabilesc premianții / The jury members decide on the winners

in particular in rural area, following the practice of other countries in the organisation of Censuses, the main purpose of the competition was to raise population interest for the GAC by addressing the children auditorium.

The competition covered all territory of Moldova, main participants were pupils of I-VII forms from all country localities. 457 children participated in the competition and presented 541 drawings in total. According the Regulation on the Contest Organisation, equal conditions were ensured for all participants, with wide information on

the contest organisation.

The jury included representatives of:

- National Bureau of Statistics;
- Ministry of Education;
- Ministry of Agriculture and Food Industry;
- newspaper „Timpul” (the supplement „Timpul copiilor”);
- Centre of Promotion of Expression and Access to Information „Acces-info”;
- Advertisement company „Strategic Media”.

NBS organised an official event for awarding the competitors, where all winners and their parents were present.

Other 449 children, participants

in the competition, received Diploma of participation in the contest, majority of them being handed to children by the end of month in the framework of events on the Last Bell Ring.

Copiii premianți împreună cu părinții / Winners with their parents

Primirea diplomelor la ultimul sunet în Ștefan-Vodă / Receiving diplomas on the Last Bell Ring in Ștefan-Vodă rayon

Relations with mass media

The communication relations with written and oral mass media from the Republic of Moldova were maintained by the awareness for statistical information and public information on the social-economic situation of the country.

NBS disseminated continuously press releases related on the social-economic areas of the country and on the organisation of institution activity to

media institutions officially registered in the country, including those at local level. The press releases were submitted to mass media according the Publication Calendar, which is placed quarterly on the NBS webpage. The Calendar of issue of press releases, of main statistical indicators was respected and the disseminated information reflected precision and professionalism in presentation.

Simultaneously, documents related to Dissemination Calendar were disseminated, in particular in the framework of specialised rubrics (partly those with economic profile) with the participation of stakeholders and NBS specialists.

In order to facilitate the information access for journalists, the new version of webpage www.statistica.md contains a separate chapter „Press Releases”, the banners „Agenda of NBS Events” and the „Press Release Calendar”, and the service „Subscription to press releases”.

During 2011, 162 press releases were sent to mass me-

În cursul anului 2011 către mass - media au fost expediate 162 comunicate de presă privind principalii indicatori social-economici pe țară, precum și cu referință la evenimentele organizate de BNS și 220 comunicate cu indicatori statistici pe raioane. Reprezentanții mass - media au fost invitați la evenimentele de interes public organizate de către BNS în anul de referință.

Fiind principalul vector de diseminare rapidă a datelor și a informațiilor statistice către utilizatori, în anul de raport BNS a organizat, în premieră în practica autorităților publice, pentru un grup de 15 jurnaliști atelierul de lucru cu privire la documentarea, utilizarea și interpretarea datelor statistice. Evenimentul a avut loc grație Proiectului Comun "Consolidarea Sistemului Statistic Național al Republicii Moldova" (UNDP, UNIFEM, UNFPA, UNICEF), cu suportul acordat de UNDP.

La atelierul de lucru a luat parte în calitate de expert, dl Radu Soviani, jurnalist, The Money Channel, România, precum și experții din partea BNS. Obiectivele atelierului au fost sporirea capacităților media de a se documenta, interpreta și utiliza datele statisticii oficiale în activitatea jurnalistică, precum și îmbunătățirea dialogului și colaborării dintre BNS și mass media din Republica Moldova.

Rezultatul scontat a vizat consolidarea credibilității și vizibilității Biroului Național de Statistică prin creșterea acurateței în preluarea, înțelegerea, comentarea și difuzarea de către mass-media naționale a mesajelor jurnalistice care conțin referiri la datele statisticii oficiale.

Pe parcursul atelierului de lucru a fost vădit remarcat interesul jurnaliștilor pentru autoinstruire și creștere profesională, cunoaștere mai aprofundată a informațiilor statistice elaborate și prezentate de către BNS.

Biblioteca de publicații statistice

Biblioteca Biroului Național de Statistică (BNS) este un centru informațional de date statistice naționale și internaționale și deservește tot spectrul cerințelor din domeniul statisticii. Reprezintă în același timp unica bibliotecă specializată de publicații statistice din țară.

Deschisă în anul 2003, cu suportul financiar al Proiectului ISAS (Îmbunătățirea Statisticilor Sociale și Agricole) al Departamentului pentru Dezvoltare Internațională al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (DFID), biblioteca dispune deja de un fond prețios de publicații statistice din toate domeniile de activitate: socială, economică, agricolă, etc.

Din colecția de carte fac parte atât publicațiile statistice elaborate de BNS, alte publicații statistice editate în țară, precum și un număr mare de documente și publicații ale organelor de statistică din alte țări și a organismelor internaționale, cu care BNS întreține o comunicare informațională.

Astfel, printre publicațiile statistice străine se numără

Participarea presei la conferințele de presă organizate de BNS / Participation of mass media in NBS press conferences

Exerciții practice în utilizarea datelor statistice de pe pagina web / Practical exercise in using the statistical data from the webpage

Jurnaliștii participanți la seminarul de instruire / Journalists at the Workshop

dia, on the main socio-economic indicators of the country, with reference to events organised by NBS and 220 press releases with statistical indicators at rayon level. The mass media representatives were invited to the NBS public events during the reference year.

As the main vector of rapid dissemination of statistical information and data to users, during the reporting year NBS organised the workshop on the documentation, use and interpreting of statistical data for a group of 15 journalists, for the first time in the practice of public authorities. The event was organised by the Joint Project "Strengthening the National Statistical System of the Republic of Moldova" (UNDP, UNIFEM, UNFPA, UNICEF), with the support of UNDP.

Mr. Radu Soviani, journalist, The Money Channel, Romania and NBS specialists attended the workshop. The Workshop objectives were to strengthen the media capacities in documentation, use and interpreting of official statistics data in journalist activity, and enhancing the dialogue and cooperation between NBS and mass media in the Republic of Moldova.

The expected result envisaged consolidating the reliability and visibility of the National Bureau of Statistics by increasing the accuracy in using, understanding commenting and disseminating media messages with quotes from official statistics.

During the Workshop, it became obvious the interest of journalists for self-training, professional growth and in-depth knowledge of statistical information developed and presented by NBS.

Library of statistical information

The Library of the National Bureau of Statistics is an information centre of national and international statistical data and faces the wide range of requirements in statistics. In the same time, it is the only specialised library with statistical information in the country.

Opened in 2003, with the financial support of ISAS Project (Improving Social and Agriculture Statistics) of the Department for International Development of Great Britain and Northern Ireland (DFID), a precious fund of statistical publications on all areas of activity is already available in the library: social, economic, and agriculture, etc.

The collection of books comprise both, statistical publications developed by NBS, other statistical publications issued in the country, and a significant number of documents and publication of statistical offices of other countries and international organisations, with which NBS has informational communication.

Thus, the statistical publications from the below-mentioned international organisations are among the foreign

cele parvenite de la organizațiile internaționale ca: Eurostat, FAO, ISAE, BIM, FMI, UNESCO, Banca Europeană, ONU, AIE, UNIDO, OECD, DFID, PNUD, UNIFEM etc., precum și cele ale oficiilor de statistică ale țărilor CSI și majoritatea oficiilor de statistică ale țărilor membre UE.

În scopul facilitării accesului la publicațiile statistice elaborate de BNS și extinderii volumului informației pe pagina web a BNS, acestea sînt plasate în întregime pe site-ul oficial www.statistica.md, precum și diseminate în regim gratuit prin intermediul bibliotecii sau consultate online în cadrul bibliotecii.

statistical publications: Eurostat, FAO, ISAE, ILO, IMF, UNESCO, European Bank, UN, IEA, UNIDO, OECD, DFID, UNDP, UNIFEM etc., and the statistical publications of statistical offices of CIS Countries and EU Member States.

In order to facilitate the access to statistical publications issued by NBS and to extend the volume of information available on NBS webpage, these are placed entirely on the official website www.statistica.md, or disseminated

free of charge through the library or consulted online in the library.

5. ACTIVITATEA PE DOMENII STATISTICE

La modul general, totalitatea de măsuri întreprise de BNS în anul 2011 a avut ca scop reformarea continuă a sistemului statistic național. Luând în considerație importanța conștientizării de către toate categoriile de utilizatori a principiilor fundamentale de funcționare a sistemului statistic național, BNS a depus eforturi majore pentru a stabili relații mai bune, de parteneriat cu furnizorii, producătorii și utilizatorii datelor statistice, a face mai transparente și mai bine înțelese principiile fundamentale de funcționare a domeniului statistic, metodologiile utilizate în statistică, precum și informația statistică propriu-zisă.

În scopul satisfacerii integrale a cerințelor informaționale ale societății și necesitatea comparabilității datelor statistice și a metodologiilor la nivel internațional, sistemul statistic național solicită a fi într-un proces de perfecționare continuă, fapt menționat în descrierea succintă de mai jos a activității statisticilor ramurale.

5.1. STATISTICA SOCIALĂ

Statistica demografică

Indicatorii statistici din domeniul demografic sunt unii din cei mai solicitați indicatori de către diferitele categorii de utilizatori ai datelor statistice. Din acest considerent, în anul 2011 s-au depus eforturi majore la îmbunătățirea fondului de date al statisticii populației, care de altfel este unul bogat în indicatori privind aspectele demografice ale țării, ca: mișcarea naturală a populației, numărul, structura și migrația pe vârste a populației, natalitatea după statutul juridic și vârsta mamei, mediul de reședință și rangul născutului viu, structura mortalității pe cauze de deces, aspectele gender. Acești indicatori au fost detaliat reflectați în cele 7 note informative (anexa 1), precum și în publicația „Populația Republicii Moldova pe vârste și sexe, în profil teritorial la 1 ianuarie 2009” (anexa 2). Publicația conține date privind numărul și structura populației pe vârste și sexe în profil teritorial.

Activitatea în domeniul statisticii demografice a fost considerabil îmbunătățită datorită asistenței tehnice acordate în cadrul colaborării internaționale a BNS cu parteneri străini. Astfel, în anul de raport Biroul Național de Statistică, în cadrul Proiectului ONU „Consolidarea Sistemului Statistic Național”, a beneficiat de asistență în ceea ce privește oportunitatea efectuării unei asemenea evaluări aprofundate a spectrului de indicatori dintr-o anumită ramură a statisticii. În rezultatul acestui exercițiu efectuat de către dl Durr, a fost elaborat pentru prima dată un raport de evaluare exhaustivă a 4 subdomenii ale statisticii populației, și anume: a) statistica demografiei (vitală), b) migrație și azil, c) recensăminte și d) prognoze demografice.

Pentru fiecare dintre aceste subdomenii a fost evaluat cadrul legal, instituțional și de colaborare, mecanismele de consultare a opiniei

5. ACTIVITY BY STATISTICAL AREAS

Generally, all measures undertaken by NBS in 2011 had the purpose of continuous reformation of the national statistical system. NBS made major efforts in establishing better and partnership relations with suppliers, producers and users of statistical information, in making the Fundamental Principles of Official Statistics, the methodologies used and the statistical information itself more transparent and better understood, taking into account the relevance of awareness of Fundamental Principles of Official Statistics by all categories of users.

The national statistical system is meant to be in a process of continuous improvement in order to face integrally the society information needs and the necessity of international comparability of statistical data and methodologies at the international level, fact confirmed by the brief description below of activity of statistical branch divisions.

5.1. SOCIAL STATISTICS

Demography Statistics

Demographic statistical indicators are among the most popular for various categories of statistical data users. In this context, during 2011, significant efforts were made to improve the fund of statistical data on population, which comprises a lot of indicators on the country demographic aspects, such as: vital statistics, population number, structure and migration by age, fertility by mother legal status and age, area of residence and live-birth order, structure of mortality by causes, and gender aspects. These indicators were reflected in details in those 7 information notes (Annex 1), and in the publication „Population of the Republic of Moldova by age, sex and in territorial aspect, as of January 1, 2009” (Annex 2). The publication comprises information on the population number and structure by age, sex and in territorial aspect.

The activity in the field of demography statistics was improved considerably grace technical assistance provided in the framework of NBS international cooperation with its foreign partners. Thus, during the reporting year, in the framework of Joint UNDP Project “Strengthening the National Statistical System” the National Bureau of Statistics benefited of technical assistance in what concerning the opportunity to conduct an in-depth assessment of the whole spectrum of indicators in a specific statistical domain. In the result of this exercise performed by Mr. Durr, a report of exhaustive evaluation of four sub-areas of population statistics was developed for the first time, namely: a) Demography (vital) statistics, b) Migration and Asylum, c) Population Census and d) Population Projections.

The legislative, institutional and cooperation frameworks, mechanisms of consultation of data users' opinion

Expertul UE dl Jean-Michel Durr prezintă evaluarea statisticii demografice / EU Expert Mr. Jean-Michel Durr presents the evaluation of Demography Statistics

Participarea reprezentanților APC la prezentarea raportului expertului UE / Participation of CPA representatives in the presentation of EU Expert report

utilizatorului de date, dar în special etapele, elementele și aspectele metodologice ale procesului de producere a statisticilor respective, organizarea acestui proces. De asemenea, au fost scoase în evidență dificultățile și deficiențele care împiedică evoluția reușită a domeniilor statistice vizate. Evaluarea în profunzime a statisticii populației a Republicii Moldova și gradului de aliniere a acesteia la cerințele Compendiumului Uniunii Europene în statistică a fost efectuată și prezentată de către expertul internațional Jean-Michel Durr în cadrul mesei rotunde ce a întrunit reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice centrale, care se ocupă de sectorul demografic în Republica Moldova. Evaluarea expertului a inclus aprecierea gradului de conformitate a statisticii naționale cu standardele UE în domeniile respective, dar și a fost însoțită de expunerea recomandărilor practice privind măsurile și acțiunile concrete de îmbunătățire necesare și fezabile pentru alinierea de mai departe la standardele UE în statistica socială și demografică. Rezultatele acestei evaluări vor fi utilizate pentru următoarea rundă a evaluării globale, planificată de Eurostat în 2012, a sistemelor statistice ale potențialelor țări-candidate, precum și a țărilor care cad sub incidența Politicii Europene de Vecinătate, inclusiv și Republica Moldova.

În contextul colaborării cu instituțiile guvernamentale și nonguvernamentale au fost efectuate un șir de acțiuni privind: analiza și monitorizarea proceselor demografice (Comisia Națională pentru Populație și Dezvoltare), analiza multifactorială a indicatorilor principali ai securității demografice în aspect teritorial (Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă), eficientizarea mecanismelor de evidență a fluxurilor migraționale externe și interne (Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Afacerilor Interne), managementul informației privind statistica vitală (Ministerul Sănătății).

În parteneriat cu alte autorități publice centrale a fost elaborată lista indicatorilor statistici pentru „Profilul Migrațional Extins” (PME). Această activitate a fost necesară în vederea eliminării deficiențelor în circuitul datelor migraționale în conformitate cu recomandările expuse în Raportul de evaluare a datelor, elaborat de OIM în exercițiul PME, și cu Programul național de implementare a Planului de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize. Definițiile propuse pentru realizarea șablonului PME sunt în corespundere cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 862/2007 din 11 iulie 2007 cu privire la statisticile în domeniul migrației și protecției internaționale, care este valabil pentru toate țările Spațiului Economic European.

Este de menționat faptul că, în cursul anului reprezentanții BNS au prezentat comunicări la diverse evenimente publice atât din țară, cât și de peste hotare, printre cele mai importante fiind: Seminarul regional consacrat problemelor statisticii migrației internaționale (UNECE) și Fondului ONU pentru Populație (UNFPA), în parteneriat cu Departamentul pentru

were evaluated for every sub-domain, in particular, the stages, elements and methodological aspects of production of corresponding statistics, and the organisation of this process. In addition, the difficulties and shortages that impede the successful development of envisaged statistical domains were outlined. The in-depth analysis of Population Statistics of the Republic of Moldova and its level of alignment to the Statistical Requirements Compendium of Eurostat was conducted and presented by the international expert Jean-Michel Durr during a round table, which gathered the representatives of central public authorities and institutions that are involved in the demographic sector of the Republic of Moldova. The expert assessment included the evaluation of the level of correspondence of national statistics with EU standards in the respective areas, and was accompanied by practical recommendations on the precise improvement measures and activities necessary and feasible for further alignment to EU standards in Social and Demography Statistics.

The results of this evaluation may be used for the next round of 2012 Eurostat Global Assessment of statistical system of potential candidate countries, which fall under the incidence of European Neighbourhood Policies, including the Republic of Moldova.

A series of activities were undertaken in the context of cooperation with governmental and non-governmental institutions, namely: the analysis and monitoring of demographic processes (National Commission for Population and Development), the multi-factor analysis of main indicators and demographic security in territorial aspect (Ministry of Labour, Social Protection and Family and the National Employment Agency), the optimisation of recording means of internal and external migration flows (Ministry of Information Technology and Communication, Ministry of Internal Affairs), and information management on vital statistics (Ministry of Health).

The list of indicators of the „Extended Migration Profile” (EMP) was developed in partnership with other central public authorities. This activity was necessary in order to eliminate the deficiencies in the migration data flow following the recommendations presented in the Report of Data Evaluation, developed by the IOM in the frame of EMP, and the National Program of implementation of Plan of Action Republic of Moldova – European Union in the field of visa liberalisation regime. The definitions proposed for the EMP Model correspond to the provisions of Regulation (EC) nr. 862/2007 as of July 11, 2007 on statistics on migration and international protection, which is valid for all countries of European Economic Area.

It must be mentioned, that during the year, NBS representatives had presentations at various public events in the country and abroad. The most important to be mentioned are: Regional Workshop on the problems of International Migration Statistics (UNECE and UNFPA), in partnership with the United Nations Population Department, Global Migration Group

Întâlnirea reprezentanților BNS și ÎS CRIS „Registru” cu expertul UE / Meeting of NBS and “Registru” representatives with the EU expert

Participarea reprezentanților BNS la Conferința Internațională în domeniul statisticii migrației de muncă (Moscova) / Participation of NBS representatives in the International Conference on Labour Migration Statistics (Moscow)

Populație al ONU și Grupul Global pentru Migrațiune (Antalia, Turcia);

Conferința Internațională în domeniul statisticii migrației de muncă și transferurilor financiare – organizată de Banca Mondială și Fondul “Migrația, secolul 21” în cadrul proiectului de creare a “Rețelei de practicieni și profesioniști în domeniul migrației și transferurilor financiare” (MiRPAL) (Moscova, Rusia); vizita de lucru în domeniul statisticii migrației de muncă în Moscova organizată de către Misiunea Organizației Internaționale în Republica Moldova (OIM) și reprezentanța Băncii Mondiale în cadrul activității „Cartografierea Diasporei Moldovenești”; atelierele de lucru cu privire la statisticile de gen și utilizarea acestora în contextul politicilor naționale și sectoriale (Chișinău, Republica Moldova).

Statistica pieței muncii

Anul 2011 s-a remarcat a fi un an productiv din punct de vedere a acțiunilor întreprinse în scopul elaborării, implementării, îmbunătățirii, precum și corespunderii metodologiei din domeniul respectiv la standardele internaționale și cele europene. Astfel, printre cele mai importante acțiuni au fost:

- elaborarea metodologiei cercetării statistice asupra gospodăriilor populației *Utilizarea timpului* (în baza Recomandărilor Eurostat privind Cercetările europene armonizate privind utilizarea timpului, 2008);

- elaborarea proiectului metodologiei *Anchetei anuale asupra câștigurilor salariale în întreprinderi* (în baza Rezoluției Conferinței Internaționale a Statisticienilor Muncii privind Sistemul integrat al statisticilor salariale (a 12 CISM, 1973) și a Regulamentului Comisiei Europene nr.1737/2005 amendarea Regulamentului nr.1726/1999 privind definițiile și transmiterea informațiilor privind costul muncii);

- aprobarea *Legii nr. 186 pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 160 privind statistica muncii*. Este necesar de menționat, că Convenția nr. 160 și Recomandările nr. 170, în comun cu rezoluțiile adoptate la Conferințele Internaționale ale Statisticienilor Muncii (CISM) formează standardele internaționale în domeniul statisticii muncii. Convenția nr.160 stabilește cadrul de bază în domeniul statisticii muncii, necesar pentru elaborarea și monitorizarea politicilor pe piața muncii. Astfel, țara care ratifică Convenția în întregime declară despre faptul că sistemul național statistic privind statistica muncii corespunde cerințelor internaționale față de această ramură a statisticii.

Având cadru metodologic standardizat, a fost posibil și implementarea lucrărilor tematice propriu-zise, așa încât la 1 iunie a fost lansată cercetarea statistică asupra gospodăriilor populației *Utilizarea timpului*. Scopul principal al cercetării este studierea frecvenței și duratei activităților umane. Statistica utilizării timpului reprezintă cuantificarea duratei timpului alocat diferitelor activități specifice și modul în care persoanele își “petrec” timpul în cursul unei zile (24 de ore). Statistica utilizării timpului furnizează informații privind persoanele din cadrul populației de referință care efectuează diferite activități zilnice și care sunt acestea; la fel și modul în care ele își petrec timpul efectuând fiecare dintre aceste activități. Datele privind utilizarea timpului răspund la întrebări pentru o gamă largă de probleme sociale, economice și de sănătate.

Începând cu luna ianuarie 2011 a fost lansată o nouă cercetare lunară statistică selectivă asupra câștigurilor salariale în întreprinderi, implementate în practică în conformitate cu normele europene. Scopul cercetării a fost determinarea lunară a mărimii și tendințelor pe termen scurt ale indicatorilor: câștigul salarial mediu lunar brut, numărul mediu al salariaților, timpul efectiv lucrat.

(Antalya, Turkey); International Conference on Labour Migration Statistics and Remittances – organised by the World Bank and the Fund “Migration, 21st Century” in the framework of the project of establishing a “Network of Migration and Remittance Practitioners” (MiRPAL) (Moscow, Russian Federation); work visit on Migration Statistics to Moscow, organised by the Country Office of the International Organisation for Migration in the Republic of Moldova (IOM) and the World Bank representative office in the framework of the activity „Mapping the Moldovan Diaspora”; workshops on gender statistics and their use in the context of national and sector policies (Chisinau, Republic of Moldova).

Labour Force Statistics

The 2011 was remarked as very efficient from the viewpoint of activities performed in the direction of methodology development, implementation, improvement and alignment to international and European standards. In this context, there must be mentioned the following relevant actions:

- The development of methodology for the statistical survey of households *Time Use Survey* (based on Eurostat Recommendations on Harmonised European Time Use Surveys, 2008);

- The development of the draft of methodology on *Annual survey of labour costs, organised in enterprises* (based on the Resolution of International Conference of Labour Statisticians on Integrated System of statistics of wages and salaries (of 12th ICLS, 1973) and the Regulation of European Commission nr. 1737/2005 amendment of Regulation nr.1726/1999 on definition and information transmission on labour costs);

- The approval of the *Law nr. 186 on the ratification of Convention Nr. 160 of International Labour Office on Labour Statistics*. It is necessary to mention that the Convention nr.160 and the Recommendations nr. 170, together with the resolutions adopted at the International Conferences of Labour Statisticians (ICLS) establish the international standards in Labour Statistics. The Convention nr. 160 sets the basic frame for Labour Statistics, necessary for the development and monitoring of labour market policies. Thus, the complete ratification of this Convention by a country shows that the national statistical system corresponds completely to international standards in this statistical area.

With a standard methodological framework, it became possible to implement the subject works themselves, so that, the *Time Use Survey* in households was launched on June 1, 2011. The main purpose of this survey was to study the frequency and duration of human activities. Time Use Statistics represents the quantification of time allocated to various specific activities and the way persons “spend” the time during one day (24 hours). Time Use Statistics provides information on the persons of reference population, performing daily activities and which are the activities; and how they spend the time performing every of these activities. Time Use Data answer the questions for a wide range of social, economic and health problems.

Since January 2011, a new monthly sample statistical survey on labour cost in enterprises was launched, implemented according European standards. The purpose of the survey was to determine monthly the size and short term trends of the following indicators: gross monthly average salary, average number of employees, and hours effectively worked.

În anul de referință indicatorii pieței forței de muncă au fost unii dintre cei mai solicitați indicatori, de către diferitele categorii de utilizatori de date statistice, de aceea eforturile colaboratorilor BNS au fost îndreptate spre elaborarea și prezentarea cât mai completă și diversă a informației statistice, conformă standardelor internaționale și normelor europene.

Pentru o cuprindere vastă a indicatorilor din domeniul statisticii pieței muncii au fost elaborate ediții statistice tematice anuale (*anexa 2*), printre care: „*Piața Forței de Muncă în Republica Moldova în anul 2010*” – ce conține informații de ordin general privind evoluția în timp a principalilor indicatori privind piața muncii: ocuparea, șomajul, remunerarea muncii etc. și „*Forța de Muncă a Republicii Moldova. Ocuparea și Șomajul în anul 2010*” – ce cuprinde informații detaliate referitoare la metodologia și organizarea Anchetei Forței de Muncă, tabele cu date medii anuale, precum și informații analitice referitoare la evoluția în timp a principalilor indicatori ai forței de muncă, cum ar fi „Forța de muncă în Republica Moldova – ocuparea și șomajul”, elaborată trimestrial și anual (*anexa 1*). Pentru gospodăriile populației (care au fost selectate pentru a participa la cercetare în anul 2011) au fost elaborate pliante cu privire la cercetarea AFM și cercetarea „Utilizarea timpului”. Scopul este de a familiariza populația cu AFM. Aceste materiale conțin informații generale despre scopul și importanța cercetărilor, întrebările la care trebuie să răspundă populația, precum și ce informații oferă cercetarea, cine face obiectul cercetării etc. Totodată, pentru organele teritoriale de statistică au fost organizate în cursul anului seminare de instruire privind implementarea și desfășurarea cercetărilor în domeniul statisticii forței de muncă.

Colaboratorii BNS au fost solicitați în calitate de experți naționali la elaborarea Raportului periodic cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei, prezentat de Republica Moldova în conformitate cu articolul 18 al Convenției ONU, și realizarea Studiului privind îmbătrânirea populației în Republica Moldova, efectuat la solicitarea Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare cu suportul Departamentului Economic și Social al Secretariatului ONU (UNDESA), UNFPA și al Băncii Mondiale (BM).

În cadrul Proiectului comun ONU „Consolidarea sistemului statistic național” a fost desfășurat seminarul cu tema „Măsurarea statistică a muncii decente și a calității ocupării”, adresat în special funcționarilor publici, responsabili de elaborarea politicilor, la fel și altor utilizatori de date statistice oficiale privind piața muncii din Republica Moldova. Scopul principal al acestui seminar a fost de a sensibiliza participanții privind conceptele și indicatorii statistici de măsurare a „muncii decente” (concept elaborat de BIM) și a „calității ocupării” (concept elaborat în comun de Comisia Economică pentru Europa a ONU (UNECE), Oficiul de Statistică al Comisiei Europene (Eurostat) și BIM), precum și de a exersa aplicarea și

During the reference year, the labour force indicators were among the most solicited by various categories of statistical data users, that is why, the efforts of NBS representatives were directed towards the most complete and diverse development and presentation of statistical information, according international standards and European requirements.

Annual thematic statistical issues (*Annex 2*) were developed for a vast majority of indicators of Labour Market Statistics, such as: „*Labour Market in the Republic of Moldova in 2010*” – providing general information on the development over time of the main indicators on Labour Market: employment, unemployment, remuneration, etc. and „*Labour Force of the Republic of Moldova. Employment and Unemployment in 2010*” – covering detailed information on the methodology and organisation of LFS, tables with annual average data, and analyses on the development over time of the main Labour Force indicators, such as „Labour Force in the Republic of Moldova – Employment and Unemployment”, produced quarterly and annually (*Annex 1*). Flyers on the LFS and Time Use Surveys were developed for the households (selected to participate in the survey in 2011). The purpose was to acquaint population with LFS. These documents comprise general information on the purpose and importance of surveys, the questions to which the respondents should answer, and what information offers the survey, which makes the object of survey, etc. In addition,

during the year, training courses on the implementation and conduction of surveys were organised for the territorial statistical offices in the field of Labour Force.

NBS participated as national experts in the development of regular report on the elimination of all forms of violence against women, presented by the Republic of Moldova according the Article 18 of the Convention of UN, and the conduction of survey on Population Ageing in the Republic of Moldova, organised according the request of the National Commission for Population and Development with the assistance of United Nations Department of Economic and Social Affairs (UNDESA), UNFPA and the World Bank (WB).

In the framework of the Joint UN Project „Strengthening the National Statistical System”, a workshop on „Statistical Measurement of Decent Work and Quality of Employment”, targeted in particular to civil servants, responsible for the development of policies, and to other users of official statistics on Labour Market in the Republic of Moldova. The main purpose of this workshop was to raise the awareness of participants on the statistical concepts and indicators of Decent Work (concept developed by ILO) and of Quality of Employment (concept developed together by United Nations Economic Commission for Europe (UNECE), Eurostat and ILO), and also, to exercise and use these indicators for the case of Republic of

Desfășurarea seminarului privind măsurarea statistică a muncii decente și a calității ocupării / Workshop on statistical measurement of Decent Work and Quality of Employment

Reprezentanții BNS răspund întrebărilor adresate în cadrul seminarului / NBS representatives answers the questions during the Workshop

utilizarea indicatorilor în cauză pentru Republica Moldova, fapt ce va permite o mai bună înțelegere a noțiunilor, precum și utilizarea lor în evaluarea și monitorizarea politicilor din domeniu. Seminarul a fost moderat de dl Igor Chernyshev, expert al Departamentului de Statistică al BIM (Geneva) și reprezintă o continuitate a vizitei de consultanță din luna aprilie curent a dlui Chernyshev, care a avut drept scop evaluarea statisticilor curente colectate de BNS în raport cu indicatorii privind „munca decentă” recomandată de BIM. Totodată, în cadrul acelei vizite a fost examinată posibilitatea de dezvoltare/producere a indicatorilor noi.

Este evident faptul că în anul de referință colaborarea cu instituțiile publice atât din țară, cât și de peste hotare a fost foarte productivă care a adus rezultate bune și a contribuit la perfecționarea profesională a specialiștilor din domeniu. Cu Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei și Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă s-a conlucrat la Analiza multifactorială a indicatorilor principali ai securității demografice în aspect teritorial; elaborarea metodologiei anchetei lunare asupra cheltuielilor salariale în întreprinderi; analiza fenomenelor pe piața muncii; ratificarea Convenției OIM nr. 160 privind statistica muncii; analiza situației în domeniul egalității genurilor; participarea la lucrările grupurilor de lucru interministeriale privind optimizarea mecanismului de indexare a prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat și „Diminuarea fenomenului de ocupare informală a forței de muncă”.

În cursul anului reprezentanții BNS au participat la lucrările Grupurilor de lucru, create în cadrul Proiectelor de asistență tehnică, implementate în Moldova de organizațiile internaționale, a căror membri sunt, privind:

- „Profilul Migrațional Extins” - membru al Comitetului de Coordonare al Proiectului OIM „Susținerea implementării componentei de migrațiune și dezvoltare a Parteneriatului pentru Mobilitate Moldova-UE” (Proiect finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Organizația Internațională pentru Migrație);
- „Consolidarea capacității Moldovei de gestionare a pieței muncii și de reîntoarcere a migranților” - membru al Comitetului de Coordonare al Proiectului în cadrul Parteneriatului de mobilitate între Moldova și UE (Proiect finanțat de UE și implementat de Serviciul Public Suedez de ocupare a Forței de Muncă);
- „Abilitarea economică a femeilor prin creșterea oportunităților de angajare în câmpul muncii” - (Programul ONU pentru Femei în Moldova);
- „Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor” - membru al Comitetului de Supraveghere al Proiectului (finanțat de UE și implementat de Organizația internațională a muncii și Organizația Internațională pentru Migrațiune).

De asemenea, pe parcursul anului reprezentanții BNS au participat la un șir de evenimente organizate în afara țării, în cadrul cărora a fost prezentată experiența Republicii Moldova în domeniul statisticii forței de muncă:

- Seminarul regional „Indicatorii statistici ODM 1 privind sărăcia și ocuparea” (Alma-Ata, Kazakhstan);
- Ședința Grupului de lucru „Dezvoltarea statisticilor privind ocuparea și șomajul” - (Geneva, Elveția);
- Seminarul UNECE/ILO/Eurostat/Statistica Canadei „Măsurarea calității ocupării” (Geneva, Elveția);
- Atelier de lucru în domeniul metodologiei de colectare a datelor ce țin de migrația forței de muncă, în cadrul Proiectului „Gestionarea eficientă a migrației de muncă și a calificărilor”, (Kiev, Ucraina).

Totodată, statisticienii din Republica Moldova au oferit consultanță și și-au împărtășit experiența în domeniul orga-

Moldova, fapt care ar permite o mai bună înțelegere a definițiilor și utilizarea lor în evaluarea și monitorizarea politicilor în câmp. Mr. Igor Chernyshev, expert de la Departamentul de Statistică (Geneva) a moderat Workshop-ul, reprezentând o continuare a vizitei de consultanță din aprilie, cu scopul de a evalua statisticile colectate de BNS comparativ cu indicatorii din Decent Work, recomandați de ILO. În plus, posibilitatea de dezvoltare/ producere a noilor indicatori a fost analizată în cadrul acestui vizit.

Este evident că cooperarea fructuoasă cu instituțiile publice din țară și din străinătate a fost foarte eficientă, a dat rezultate bune și a contribuit la formarea specialiștilor în domeniu. BNS a cooperat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă la analiza indicatorilor principali ai securității demografice în aspect teritorial; dezvoltarea metodologiei pentru ancheta lunară asupra cheltuielilor salariale în întreprinderi; analiza fenomenelor pe piața muncii; ratificarea Convenției OIM nr. 160 privind statistica muncii; analiza situației în domeniul egalității genurilor; participarea la reuniunile Grupurilor de lucru interministeriale privind optimizarea mecanismului de indexare a prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat și „Diminuarea fenomenului de ocupare informală a forței de muncă”.

În timpul anului, reprezentanții BNS au participat la reuniunile Grupurilor de lucru, create în cadrul Proiectelor de asistență tehnică, implementate în Moldova de organizațiile internaționale, a căror membri sunt, respectiv:

- „Extended Migration Profile” - membru al Comitetului de Coordonare al Proiectului OIM „Assistance in the implementation of Migration and Development Component of Mobility Partnership between European Union and Moldova” (Proiect finanțat de Uniunea Europeană și finanțat de Organizația Internațională pentru Migrație);
- „Strengthening Moldova's capacity to manage labour and return migration” - membru al Comitetului de Coordonare al Proiectului în cadrul Parteneriatului de mobilitate între Moldova și UE (Proiect finanțat de UE și finanțat de Serviciul Public Suedez de ocupare a Forței de Muncă);
- „Women economic empowerment by increasing employment opportunities” - (UN Women Program in Moldova);
- „Best EU Practices in the area of Management of Labour Migration” - membru al Comitetului de Supraveghere al Proiectului (finanțat de UE și implementat de ILO și IOM).

În plus, în timpul anului, reprezentanții BNS au participat la o gamă de evenimente organizate în străinătate și au prezentat experiența Republicii Moldova în domeniul statisticii forței de muncă:

- Regional Workshop „Statistical Indicators MDG 1 on poverty and employment” (Alma-Ata, Kazakhstan);
- Meeting of the Working Group „Production of Statistics on Employment and Unemployment” - (Geneva, Switzerland);
- UNECE/ILO/Eurostat/Statistics Canada „Measuring Quality of Employment” (Switzerland, Geneva);
- Workshop on the methodology of data collection on labour migration in the framework of the Project „Efficient Labour Migration and Qualifications”, (Kiev, Ukraine).

În plus, statisticienii din Republica Moldova au oferit asistență și au împărtășit experiența în domeniul orga-

nizării cercetării AFM cu Comitetul pentru statistică al Republicii Belarus. La momentul actual AFM efectuată în țara noastră, este cea mai amplă cercetare statistică continuă realizată în gospodării. BNS organizează cu succes această cercetare statistică începând cu anul 1998, principalul obiectiv al căreia este, pe de o parte, măsurarea populației active (ocupate și în șomaj) și a populației inactive, iar pe de altă parte, determinarea structurilor acestor categorii, precum și a tendințelor lor de evoluție. Bucurându-se de o veche tradiție în țările cu economie de piață, acest tip de cercetare este unicul instrument prin care se poate măsura complexitatea și interacțiunea fenomenelor de pe piața forței de muncă.

Statistica socială și a nivelului de trai

Acest domeniu reprezintă o sursă substanțială de date necesare elaborării proiectelor de dezvoltare și îmbunătățire a vieții populației țării. De aceea, în anul de referință BNS a întreprins acțiuni importante în vederea diversificării indicatorilor din statistica socială, care la modul general se referă la sănătate, învățământ, știință, cultură, nivel de trai, venituri și cheltuieli ale populației etc.

Informațiile din domeniul statisticii sociale sînt elaborate atît pe baza datelor administrative, cît și a Cercetării Bugețelor Gospodăriilor Casnice (CBGC), cercetare implementată în practica statistică din anul 1954 și care la momentul actual reprezintă o sursă prețioasă de date.

Conștientizînd importanța acestui domeniu, colaboratorii BNS efectuează o activitate metodologică intensă, ce asigură obținerea datelor relevante, care ar corespunde realității. Astfel, în anul 2011 a fost:

- reexaminată metodologia indicatorilor statistici din cadrul ținutelor ODM, în special ODM 2 „Realizarea accesului la învățămîntul general obligatoriu” conform recomandărilor UNESCO și ODM 7 „Asigurarea durabilității mediului” conform recomandărilor OMS;
- analizată repartitia specialităților științifice conform domeniilor științifice determinate în baza clasificatorului domeniilor științifice (FOS);
- revăzută metodologia cercetării statistice “Funcționarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare” (nr. 1 ape-ducte-canalizare) în contextul necesităților de monitorizare a politicilor în domeniu, în colaborare cu Ministerul Mediului, Agenția Apele Moldovei, Asociația „Moldova Apă - Canal” etc.
- revizuită fișa non-răspunsurilor pentru Cercetarea Bugețelor Gospodăriilor Casnice, care conține informații despre gospodăriile care refuză să participe la studiu și în baza căreia urmează să fie evaluat impactul acestora asupra calității indicatorilor rezultați din cercetare.

În anul de raportare a fost elaborată o gamă variată de informații publice ce caracterizează diverse aspecte ale vieții sociale ale oamenilor. Aceste informații au fost plasate pe pagina web a instituției pentru uz liber (*anexa 1*). De asemenea, pentru a facilita accesul diferitor categorii de utilizatori la datele statistice, în anul 2011 au fost elaborate cîteva ediții tematice. Culegerea statistică “Educația în Republica Moldova” reprezintă o sinteză a indicatorilor de bază privind starea de funcționare și nivelul de performanță a sistemului de învățămînt din țară în perioada anilor 2001-2010. Datele sînt prezentate pe niveluri educaționale: preșcolar, primar, secundar general, secundar profesional, mediu de specialitate, superior, doctorantură și postdoctorantură. O altă culegere statistică „Aspecte privind nivelul de trai al populației” conține informații privind principalele aspecte social-economice ce caracterizează nivelul de bunăstare a populației, în special: veniturile, cheltuielile, condițiile de trai, posedarea mărfurilor de folosință îndelungată, consumul în gospodărie etc.

our country is the most comprehensive continuous survey in households. NBS conducts successfully this statistical survey since 1998, with the main objective, by one hand, to measure the economically active population (employment and unemployment) and inactive population and, by other hand to determine the structure of these categories and their evolution trends. This survey is the only tool that can measure the complexity and interaction of phenomena on the Labour Market and has a rich tradition in the countries with market economy.

Social and Living Standard Statistics

This area is an important data source necessary for the elaboration of projects of development and improvement of population life. That is why, during the reference year, NBS undertook important actions for the diversification of Social Statistics indicators, which, generally, refer to health, education, science, culture, living standard, and population incomes and expenditures, etc.

The Social Statistics information is developed both, on administrative data, and the Household Budget Survey (HBS), survey implemented in statistical practice in 1954 and which, represents currently a valuable data source.

Understanding the relevance of this area, NBS specialists conduct an intense methodological activity, which ensure the production of relevant data, reflecting the reality. Thus, in 2011, the following activities were performed:

- The methodology on MDG statistical indicators was re-examined, in particular for MDG 2 „Achieve universal primary education” following the UNESCO recommendations and MDG 7 „Ensure environmental sustainability” according WHO Recommendations;
- It was analysed the distribution of scientific specialties according scientific areas determined on the basis of the Classification of Scientific Fields (FOS);
- It was revised the methodology of statistical survey “Functioning of water and sewerage systems) in the context of monitoring needs of policies in the field, in cooperation with the Ministry of Labour, Agency “Apele Moldovei” and Association „Moldova Apa - Canal”, etc.
- It was revised the fiche of non-responses for the Household Budget Survey, comprising information on the households that refuse to participate in the survey and based on which, the impact on the quality of indicators produced in the framework of the survey must be evaluated.

During the reporting year, a wide range of public information was developed, characterising various aspects of human social life. This information was placed on the NBS webpage for free use (*Annex 1*). In addition, in 2011, several subject issues were developed in order to facilitate access of various categories of users to statistical data. The statistical compilation “Education in the Republic of Moldova” represents a synthesis of basic indicators on the functioning state and performance level of national education system during 2001-2010. Data are presented by educational levels: preschool, primary, secondary general, secondary vocational, higher, doctorate and post-doctorate. Another statistical compilation „Aspects on population living standard” presents information on the main social-economic aspects characterising population welfare, in particular, the incomes, expenditures, living conditions, availability of long-duration household equipment, household consumption, etc. The information is presented based on the results of BS for 2010. In 2011, the Calendar with the theme on *Official Statistics*

Informația se prezintă în baza rezultatelor BGS pentru anul 2010. Cu suportul Proiectului comun ONU "Consolidarea sistemului statistic național" în anul 2011 a fost elaborat calendarul cu tematica *Statistica oficială a Republicii Moldova în aspect teritorial*, care conține indicatori statistici în aspect teritorial, cu specificarea definiției, sursei de date și analiza succintă a indicatorului.

Pentru prima dată în anul 2011 a fost elaborată publicația statistică „*Violența față de femei în Republica Moldova*”, care prezintă rezultatele studiului cantitativ și calitativ privind fenomenul violenței față de femei în familie. Studiul respectiv a fost realizat în premieră de către BNS în anul 2010. Obiectivul de bază al acestui studiu a constat în oferirea informației comprehensive privind violența față de femei în Republica Moldova, cu identificarea cauzelor, estimarea prevalenței diferitelor forme de violență, frecvența și gravitatea actelor de violență, precum și impactul, consecințele acestui flagel asupra sănătății fizice și mentale a femeilor-victime. Prezentul studiu a fost realizat în cadrul proiectului comun ONU "Consolidarea sistemului statistic național", de către Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, în parteneriat cu PNUD, UN Women, UNFPA și cu sprijinul financiar al Ambasadei Suediei în Republica Moldova. La evenimentul de lansare a rezultatelor studiului au participat reprezentanți ai BNS, autorităților publice centrale, în special a unităților de monitorizare, a politicilor și focarelor gender, mediului academic, grupurilor analitice, organizațiilor internaționale. În cadrul evenimentului a fost reiterată poziția potrivit căreia, rezultatele acestui studiu oferă suportul informațional necesar pentru monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul egalității de gen, inclusiv prevenirea și combaterea violenței în familie, dar și pentru raportarea angajamentelor asumate de către Guvernul Republicii Moldova în domeniul consolidării principiului egalității de gen.

Toate aceste rezultate n-ar fi fost posibile fără o colaborare productivă cu utilizatorii, producătorii și furnizorii de date statistice, fiind organizate evenimente publice, atât cu experții naționali, cât și internaționali în domeniu. Tot cu suportul proiectului comun ONU „Consolidarea sistemului statistic național” au fost organizate și alte evenimente publice, printre care, masa rotundă privind corespunderea metodologiei indicatorilor statistici din cadrul ODM 2 la recomandările și standardele internaționale, atelierul de lucru cu privire la statisticile de gen și utilizarea acestora în contextul politicilor naționale și sectoriale de asigurare a egalității de gen, masa rotundă privind corespunderea metodologiei indicatorilor statistici din cadrul ODM 7 la recomandările și standardele internaționale, în special indicatorii cu referire la accesul populației la surse îmbunătățite de apă, salubritate și canalizare ș.a.

În cursul anului cu diferite autorități publice s-a colaborat pe anumite domenii ale statisticii sociale. Cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări Sociale s-a lucrat la elaborarea setului de indicatori sensibili la dimensiunea de gen în profil regional. Ministerul Economiei a fost partener la elaborarea notei informative privind sărăcia în Republica Moldova. Colaborarea cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a vizat elaborarea

of the Republic of Moldova in territorial aspect was developed with the assistance of Joint UN Project "Strengthening the National Statistical System" presenting statistical indicators in territorial aspect, specifying the definition, data source and the brief indicator analysis.

For the first time in 2011, the statistical publication „*Violence against women in the Republic of Moldova*” was developed, presenting the results of quantitative and qualitative survey on the phenomenon of domestic violence against women. This study was conducted for the first time by BNS in 2010.

The basic objective of this exercise consisted in offering comprehensive information on the violence against women in the Republic of Moldova, identifying the causes, estimating the prevalence of various forms of violence,

Evenimentul de lansare a studiului privind violența față de femei în familie / Launching event of the study on the violence against women

the frequency of various forms of violence and gravity of violence cases and the impact and consequences of this phenomenon on the physical and mental health of women-victims. This study was conducted in the framework of Joint UN Project "Strengthening the National Statistical System" by the National Bureau of Statistics in partnership with UNDP, UN Women, UNFPA and with the financial assistance of Embassy of Sweden in the Republic of Moldova. The representatives of BNS, central public authorities, in particular of monitoring units, of

policies and gender focal points, academia, analytic groups, and international organisations participated in the event organised with the occasion of launching the study. During the event, it was presented the position by which the results of this study offer the information support necessary for the monitoring and evaluation of gender equality policies, including the prevention and combating family violence, and for the reporting of commitments assumed by the Government of the Republic of Moldova in the direction of strengthening the gender equality principle.

All these became possible thanks to the efficient cooperation with users, producers and providers of statistical data, in the framework of public events with national and international experts in the field. Other public events were organised with the support of Joint UN Project „Strengthening the National Statistical System”, such as the round table on the correspondence of MDG 2 to international standards and recommendations, the workshop on the gender statistics and their use in the national and sector gender equality policies, round table on the correspondence of methodology of MDG 7 statistical indicators to international standards and recommendations, in particular the indicators on the population access to improved water sources, sanitation and sewerage, etc.

During the year, BNS cooperated with various public authorities in diverse fields of Social Statistics. The gender sensitive indicators in regional aspect were developed in the result of cooperation with the Ministry of Internal Affairs, Ministry of Health and the National House of Social Insurance. The Ministry of Economy was our partner in the development of the information note on poverty in the Republic of Moldova. The cooperation with the Ministry of Labour, Social Protection and Family envisaged the development of Annual Social

raportului social anual, raportului național privind implementarea CEDAW și elaborarea matricei de indicatori privind monitorizarea îndeplinirii recomandărilor și obligațiilor statului față de tratatele internaționale, în special Convenția privind Drepturile Copilului. Cu Ministerul Sănătății s-a colaborat și în aspectul elaborării indicatorilor de performanță pentru sistemul de sănătate și oferirea de informații statistice privind cheltuielile gospodăriilor pentru sănătate, în contextul elaborării conturilor în sănătate. Cu Academia de Științe s-a lucrat asupra validării informației privind cheltuielile de bază și mijloacele speciale pentru instituțiile cu activitate în domeniul de cercetare-dezvoltare.

Și cu instituțiile non-guvernamentale s-a întreținut o comunicare în cursul anului respectiv, printre care: ONG Gender – Center – la elaborarea raportului privind rezultatele studiului în gospodăria Violența față de femei în familie și a leafletului de informare a populației și IEFS – privind revizuirea metodologiei de calculare a minimumului de existență. În anul de referință colaboratorii BNS au participat activ la câteva evenimente din afara țării, printre care: reuniunea oficiilor de statistică care fac parte din proiectul regional UNICEF TransMONEE, (Viena Austria); seminarul regional UNECE privind indicatorii sărăciei și a ocupării din cadrul ODM1 (Almaty, Kazakhstan); conferința internațională statistica Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (Manila, Filipine); seminarul regional UNESCO privind statistica educației în țările Europei de Est și Asiei Centrale (Almaty, Kazakhstan); conferința regională vizând elaborarea de politici, monitorizarea calității și echității în domeniul educației (Belgrad, Serbia).

Pentru organele teritoriale de statistică au fost desfășurate seminare privind instruirea operatorilor de interviu angajați în rețeaua de colectare a datelor în anul 2011, precum și a tuturor specialiștilor încadrați în colectarea datelor în cadrul CBGC.

5.2. STATISTICA ECONOMICĂ

Statistica macroeconomică

Activitatea în cadrul statisticii macroeconomice a fost axată, ca și în anii precedenți, pe racordarea la standardele internaționale și cele europene a metodologiei și anume, revizuirea Metodologiei Sistemului Conturilor Naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 2008 (SCN, ONU – 2008), precum și a metodologiei de calcul a indicatorilor care, în primul rând, influențează mărimea Produsului Intern Brut și anume: calculul volumului producției băncii naționale, serviciilor intermediarilor finanțari indirect măsurate și distribuirea acestora pe activități economice, tratarea armamentului, tratarea activității de cercetare și dezvoltare.

Pentru obținerea unor serii de indicatori macroeconomici de maximă importanță, cum ar fi produsul intern brut, venitul național brut, venitul disponibil brut, excedentul brut de exploatare, venitul mixt brut, consumul final, economia brută, capacitatea(+)/necesarul(-) de finanțare, care servesc

Report, the National Report on CEDAW implementation and the development of the matrix of indicators on monitoring of implementation of recommendations and state obligations according international treaties, in particular, the Convention on Children Rights. The cooperation with the Ministry of Health was targeted towards development of performance indicators for the health system and provision of statistical information on households expenditures for health, in the context of development of Health Account. NBS cooperated with the Academy of Science on the validation of information on basic expenditures and special means for the institutions with Research and Development Activity.

During the year, NBS cooperated with Non-Governmental Organisations, such as: NGO Gender – Centre – in the development of report on the results of the study “Violence against women” and the population information leaflet, and Institute of Economy, Finance and Statistics – on the revision of calculation methodology of living subsistence. During 2011, NBS specialists participated actively in several events abroad, such as: the Meeting of Statistical Offices, members of UNICEF TransMONEE Regional Project, (Viena Austria); Regional UNECE Workshop on MDG 1 poverty and employment indicators (Almaty, Kazakhstan); International Conference on MDG Statistics (Manila, Philippines); Regional UNESCO Workshop on Education Statistics for Eastern European and Central Asian Countries (Almaty, Kazakhstan); regional conference on the development of policies, monitoring quality and equality in education (Belgrade, Serbia).

During 2011, there were organised trainings for the territorial statistical offices, in particular, for the interviewers of data collection network, and all specialists involved in HBS.

5.2. ECONOMIC STATISTICS

Macroeconomic Statistics

Similar to previous years, the activity of Macroeconomic Statistics was directed towards the methodology harmonisation to international and European standards, namely, the revision of the Methodology of the System of National Accounts of United Nations, revision 2008 (SNA, UN – 2008), and the methodology of calculation of indicators that influence, first of all, the Gross Domestic Product, such as: calculation of the National Bank output, financial intermediaries services indirectly measured and their distribution by economic activities, treatment of weapons, and treatment of Research and Development activity.

It was necessary to conduct more relevant activities in order to obtain series of macroeconomic indicators of major importance, such as the Gross Domestic Product, Gross National Income, Gross Disposable Income, operational surplus, Gross Mixed Income, Final Consumption, Gross

Reprezentanții BNS la seminarul regional privind statistica educației în țările Europei de Est și Asiei Centrale / NBS representatives at the Regional Workshop on Education Statistics for Eastern European and Central Asian Countries

Participarea la seminarul regional privind indicatorii sărăciei și a ocupării din cadrul ODM 1 / Participation at the Regional Seminar on poverty and employment indicators on MDG 1

drept cele mai complexe instrumente de analiză macroeconomică și generează posibilitatea reală ca societatea să-și măsoare performanțele și să-și ajusteze comportamentele viitoare, a fost necesar de a întreprinde mai multe activități majore, printre care cele mai importante fiind:

- elaborarea produsului intern brut (trimestrial) pentru anul 2011 cu revizuirea calculelor trimestriale pentru anul 2010 pe categorii de resurse (spart pe activități economice) și utilizări (spart pe elemente de cheltuieli), în prețuri curente și comparabile;

- reconcilierea calculelor trimestriale cu cele anuale; recalcularea calculelor trimestriale în prețuri constante (prețurile anului 2000); ajustarea sezonieră a seriilor dinamice;

- elaborarea conturilor naționale pentru anul 2010 reprezentate prin conturile de bunuri și servicii, producție, exploatare, distribuție primară, secundară și utilizare a veniturilor, redistribuire a veniturilor în natură, utilizare a venitului disponibil brut și disponibil ajustat brut, de capital și cel al restului lumii. Acestea sunt elaborate total pe economie, activități economice și sectoare instituționale;

- elaborarea și echilibrarea Tabelului resurse-utilizări pentru anul 2010 în prețuri curente și comparabile pentru 54 activități economice pe verticală și orizontală (54x54);

- elaborarea și echilibrarea Tabelului Conturilor Economice Integrate pentru anul 2010 prin integrarea secvențelor de conturi a celor cinci sectoare instituționale interne (societăți nefinanciare, societăți financiare, administrația publică, instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației, gospodăriile populației) și cel al restului lumii;

- elaborarea produsului intern brut pentru întreprinderile mici și mijlocii pentru anul 2010 (grupate pe activități economice);

- elaborarea balanței mijloacelor fixe pentru anul 2010 (total pe economie, activități economice, forme de proprietate, după valoarea inițială și de bilanț) și avuției naționale în conformitate cu metodologia sistemului conturilor naționale;

- estimarea elementelor economiei neobservate pe activități economice și sectoare (sectoarele formal, informal și producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu), în bază anuală și trimestrială;

- efectuarea calculelor produsului intern brut la paritatea puterii de cumpărare;

- analiza indicatorilor macroeconomici obținuți în rezultatul lucrărilor elaborate.

Informațiile statistice rezultate în urma efectuării acestor activități au făcut subiectul publicațiilor din domeniul. În anul 2011 au fost elaborate 2 ediții tematice. Publicația „*Reconcilierea calculelor trimestriale ale Produsului Intern Brut cu cele anuale, 1995-2010*” conține informații analitice privind evoluția Produsului intern brut, serii brute și ajustate sezonier, pe categorii de resurse (divizat pe activități economice) și categorii de utilizări (divizat pe elemente de cheltuieli), în prețuri curente și prețuri constante (prețurile anului 2000). Iar publicația „*Conturi naționale, 2010*” conține, integral, conturile nefinanciare (total pe economie, activități economice, sectoare instituționale ale economiei interne și cel al restului lumii), produsul intern brut pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Calculul trimestrial privind produsul intern brut expediat beneficiarilor au fost însoțite cu informații analitice. Prin prezentarea metadatelor „Conturi Naționale” beneficiarii au fost familiarizați cu standardele internaționale utilizate la elaborarea conturilor naționale, variabilele conturilor naționale

Savings, net lending(+)/borrowing(-), which serve as the most complex instruments for macroeconomic analysis and generate the real possibility for a society to measure its performances and to adjust the future behaviour, the most important being:

- Development of Gross Domestic Product (Quarterly) for 2011 with the revision of quarterly calculations for 2010 by categories of resources (divided by economic activities) and uses (divided by the elements of expenditures), in current and comparable prices;

- Reconciliation of Quarterly calculations with the annuals; Quarterly recalculation in constant prices (the prices of 2000); seasonal adjustment of time series;

- Development of National Accounts for 2010 represented by the Goods and Services Account, Production Account, Generation of Income Account, Primary and Secondary Distribution Account and Income Use Account, Redistribution of Income in Kind, Gross Disposable Income Account and Gross Adjusted Disposable Income Account, Capital Account and the Rest of the World Account. These are developed for total economy, by economic activities and institutional sectors;

- Development and balancing of Resource and Use Table for 2010 in current and comparable prices for 54 economic activities, vertically and horizontally (54x54);

- Development and balancing of Table of Integrated Economic Accounts for 2010 by integrating the sequence of accounts of five internal institutional sectors (non-financial societies, financial societies, public administration, non-commercial institutions serving households, and population households) and the Rest of the World;

- Development of Gross Domestic Product for small and medium enterprises for 2010 (by economic activities);

- Development of Balance of Fixed Assets for 2010 (total economy, economic activities, forms of ownership, initial value and balance value) and the National Welfare according the methodology of the System of National Accounts;

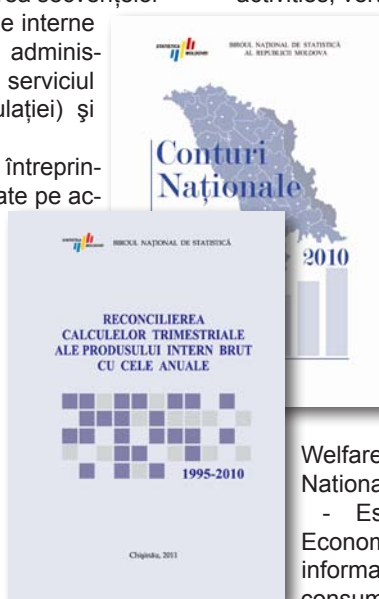
- Estimation of elements of Non-Observed Economy by economic activities and sectors (formal, informal sectors and household production for own consumption), with annual and quarterly frequency;

- Calculation of GDP to Purchase Power Parity;

- Analysis of macroeconomic indicators that resulted from above-mentioned works.

The statistical information that resulted from these activities became the subject of publications in the area. In 2011, 2 subject publications were developed. The publication „*Reconciliation of Quarterly GDP with Annual GDP, 1995-2010*” presents statistical information on the evolution of GDP, raw and seasonally adjusted time series, by categories of resources (divided by economic activities) and by categories of uses (divided by expenditure elements), in current and constant prices (the prices of April 2000). The publication „*National Accounts, 2010*” presents all non-financial accounts (total economy, economic activities, institutional sectors of internal economy and the rest of the world), and Gross Domestic Product for small and medium enterprises.

Quarterly GDP calculations sent to the beneficiaries were accompanied by analytic information. The beneficiaries were acquainted with National Accounts Metadata,

nale, conceptele și definițiile, principiile evaluării, formulele de calcul, sursele de date, etc. Iar noul format PC-Axis de prezentare a datelor statistice oferă beneficiarilor posibilitatea de a selecta indicatorii necesari pentru o perioadă determinată, precum și o vizualizare mai facilă a informației.

În cursul anului de raportare a fost evidentă colaborarea cu instituțiile guvernamentale și organismele internaționale. Cu Ministerul Economiei s-a conlucrat în aspectul pronos-ticului indicatorilor macroeconomici și analizei indicatorilor macroeconomici. Cu Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale s-a lucrat asupra elaborării Produsului Regional Brut. Cu Ministerul Finanțelor, Banca Națională, Comisia Națională a Pieții Finan-ciare, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compa-nia Națională de Asigurări în Medicină, Centrul pen-tru Combaterea Crimelor Economice și Corupției s-au asigurat reciproc in-formațiile în baza acordurilor încheiate și schimbul reciproc cu indicatori elaborați în baza informațiilor obținute.

Totodată, în contextul perfecționării statisticii re-gionale și elaborării produsului regional brut a fost efectuată o vizită de lucru la Oficiul de Statistică al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord privind cooperarea în dezvoltarea regională și ela-borarea produsului intern brut (PRB). Reprezen-tanții BNS au participat la Seminarul internațional „Implementarea metodologiei Sistemului Conturilor Naționale a ONU, versiunea – 2008 (Kiev, Ucraina) și Seminarul „Comparabilitatea internațională-runda 2011”, (CisStat, Moscova).

Participarea la seminarul privind implementarea meto-dologiei SCN - 2008 / Participation in the Workshop on the SNA 2008 implementation

Vizita de studiu la Oficiul de Statistică al Regatului Unit / Study visit to United Kingdom Office for National Sta-tistics

which present the international standards used in the calcu-lation National Accounts – the National Accounts variables, concepts and definitions, evaluation principles, calculation formula, and data sources, etc. The new PC-Axis format in the presentation of statistical data offers to beneficiaries the possibility to select the necessary indicators for a deter-mined period, and facilitates the information visualisation.

During the reporting year, the cooperation with governmental institutions and international organisations was obvious. NBS cooperated with the Ministry of Economy in the field of macroeconomic forecasts and the analysis of macroeconomic indicators, with the Ministry of Construction and Regional Development – on Regional GDP. NBS ensured mutual share of information and indicators with the Ministry of Finance, National Bank, National Commission of Financial Market, National House of Social Insurance, National Company of Medical Insurance, Centre for Combating Economic Crimes and Corruption of the Republic of Moldova based on signed agreements.

In addition, in the context of improvement of re-gional statistics and development of Regional GDP a study tour to UK Office for National Statistics was organised on cooperation in the field of regional de-velopment and Regional GDP (RDP). NBS repre-sentatives participated in the International Workshop on the implementation of SNA 2008 methodology (Kiev, Ukraine) and in the Workshop on International Comparability, round 2011, in Moscow, Interstate Sta-tistical Committee of CIS Countries.

Statistica prețurilor

Principală activitate a acestui domeniu în anul de referință a fost elaborarea și prezentarea în termeni oportuni a unuia dintre cei mai solicitați indicatori statistici: indicele prețurilor de consum (IPC), destinația de bază a căruia este de a măsura schimbările în dinamică a nivelului general al prețurilor la produsele și serviciile procurate pentru consum de către gospodăriile populației din țară. IPC este un indice lunar și se calculează numai pentru elemente care intră în consumul direct al populației, fiind excluse: consumul de bunuri și servicii din producția proprie a gospodăriei casnice, cheltuielile sub forma de investiții și acumulare, dobânzile plătite la credite, ratele de asigurare, amenzile, impozitele, etc., precum și cheltuielile aferente plății muncii pentru producția (agricolă etc.) a gospodăriilor individuale.

Metodologia de calcul a IPC corespunde recomandărilor organismelor internaționale, în special cele expuse în manualul Indicii Prețurilor de Consum, elaborat de Oficiul Internațional al Muncii (OIM), FMI, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Eurostat, Banca Mondială.

Elaborarea IPC este realizată de BNS în baza datelor cercetărilor selective privind: variația prețurilor de consum la principalele mărfuri și servicii (realizate lunar) și ii) BGC, care furnizează date necesare calculării ponderilor cheltuielilor populației pe grupe de mărfuri și servicii.

Price Statistics

During the reporting year, the main activity of this area was the development and opportune presentation of one of the most solicited statistical indicators – Consumer Price Index (CPI), which has the main purpose to measure the dynamic changes of level of prices for consumption goods and services purchased by the households of the country. CPI is a monthly index calculated only for the elements of direct households consumption, excluding: household consumption of own goods and services, expenditures as investments and savings, interest rates for credits, insu-rance rates, fines, taxes, etc., and the expenditures related to labour cost for production (agriculture, etc.) of individual households.

CPI calculation methodology corresponds to the recommendation of international organisations, in particular those presented in the Consumer Price Index Manual, developed by the International Labour Office, IMF, Organisation for Economic Cooperation and Development, (OFCD) Eurostat and World Bank.

NBS develops the CPI based on the data of sample statistical surveys on i) variation of consumer prices for the main goods and services (monthly) and ii) Household Budget Survey, which presents the data necessary for the calculation of weights for population expenditures by groups and services.

Corespunzător metodologiei de calcul, în anul 2011 au fost primite, verificate și analizate lunar peste 40 mii de prețuri-tarife la 300 de grupe de mărfuri-servicii reprezentative (culese din eșantionul reprezentativ de 800 unități de toate tipurile de comerț și prestări servicii din 8 orașe – centre reprezentative). De asemenea, au fost calculate lunar prețurile medii pe țară la toate mărfurile – serviciile reprezentative (peste 800 mii de cotații a prețurilor-tarifelor).

Totodată, în legătură cu efectuarea comparabilității internaționale, pe parcursul anului 2011 au fost colectate prețurile medii suplimentare la produse și servicii, la mașini și utilaje, precum și construcții capitale incluse în Programul de comparabilitate internațională a PIB – runda 2011. Lunar au fost studiate prețurile la un număr de produse-servicii reprezentative comercializate cu amănuntul pe piața internă a țării: produse alimentare - 506 sortimente; tutun și țigări – 110 sortimente; produse personale (îmbrăcăminte, încălțăminte și altele) – 397 sortimente; materiale pentru deservirea și reparația locuințelor – 423 sortimente; mobilă – 135 sortimente; servicii prestate populației – 290 tipuri; produse farmaceutice – 253 produse.

În anul 2011 a fost elaborată publicația „Prețurile în Republica Moldova” care conține date statistice vizînd evoluția prețurilor în Republica Moldova pentru perioada reformelor economice din anii 2001-2010. Sînt prezentate date privind indicii prețurilor de consum pe principalele mărfuri și servicii, indicii prețurilor producătorilor producției industriale, indicii prețurilor de vânzare a producției agricole, indicii prețurilor în construcții ș.a. Publicația cuprinde de asemenea tabele ce caracterizează evoluția prețurilor și a altor indicatori social-economici în țările CSI. Sînt expuse precizări metodologice.

Pentru obținerea rezultatelor operative din teritoriu, pe parcursul anului a fost necesară o dirijare metodică centralizată și acordarea asistenței practice organelor teritoriale de statistică. La începutul anului a fost organizat un seminar de instruire cu personalul din teritoriu responsabil pentru acumularea datelor în domeniul statisticii prețurilor, în cadrul căruia au fost discutate principiile generale de efectuare a indicelui prețurilor de consum și principiile de formare a nomenclaturii de produse – servicii reprezentative incluse în cercetarea selectivă a IPC.

În scopul reducerii termenilor de elaborare a IPC, în cursul anului 2011, datele primare a prețurilor au fost introduse de către înregistratorii de prețuri direct în mini computerele tip „Palmare”. Datele înregistrate pentru fiecare punct de cercetare, produs-serviciu, au fost prezentate din teritoriu la BNS prin poșta electronică pentru procesare rapidă. Această procedură a fost posibilă grație suportului financiar al Oficiului de Statistică din Norvegia.

Statistica industriei și energiei

În anul de raportare sarcina principală în domeniul statisticii industriei și energiei a fost perfecționarea metodică a calculului indicatorilor pe termen scurt în industrie. Astfel, în anul 2011 a fost implementat calculul în regim real al indicelui producției industriale în conformitate cu standardele internaționale. În perioada de referință a fost elaborat și proiectul Metodologiei de calcul a Indicelui Cifrei de Afaceri (ICA) în corespundere cu standardele internaționale, care la fel se înscrie în programul de armonizare a statisticii industriei la standardele internaționale și europene.

Based on the calculation methodology, over 40 thousand of price-tariffs for 300 groups of representative goods-services (compiled on a representative sample of 800 units of all types of trade and service supply located in 8 towns – representative centres) were received, verified, and analysed on a monthly basis during 2011. In addition, average prices at country level for all representative goods-services (over 800 thousand quotations of prices-tariffs) were calculated with monthly frequency.

Moreover, in the context of 2011 International Comparability Program, additional average prices for goods and services, equipment and machinery, and capital constructions were collected for the 2011 round. The prices for a range of representative goods and services, sold in the retail trade of country market were studied monthly: food products - 506 units; tobacco and cigarettes – 110 units; personal goods (clothing, footwear and other) – 397 units; materials for dwelling maintenance and repair – 423 types; furniture – 135 types; services provided to population – 290 types; and pharmaceutical goods – 253 products.

In 2011, it was developed the publication „Prices in the Republic of Moldova” presenting statistical data on the development of prices in the Republic for Moldova during economic reforms in 2001-2010. The publication presents the information on the Consumer Price Index by the main groups of goods and services, Producer Price Index for Industrial Production, Price Index of sold agricultural production, Price Index in Construction, etc. The publication comprises also the tables characterising the trends in prices and other social-economic indicators of CIS Countries and the methodological notes.

During the year, centralised methodological assistance and provision of practical assistance to territorial statistical offices were necessary in order to produce flash results at local level. At the beginning of the year, a training with the specialists from the territorial statistical offices responsible for data compilation on Price Statistics was organised; the main principles of calculation of Consumer Price Index and the principles of creation of the Nomenclature of representative Goods and Services included in the sample CPI survey were discussed.

During 2011, price recorders introduced directly the primary data on prices on Palmers, in order to reduce the CPI production period. The territorial statistical offices sent via email the data on every survey point and product-service for rapid processing to NBS. This procedure became possible grace the financial assistance of Statistics Norway.

Industry and Energy Statistics

During the reporting year, the main task of Industry and Energy Statistics was to improve the calculation methodology of short-term indicators in industry. Thus, in 2011 the calculation in real time basis of the Index of Industrial Production was implemented according international standards. During the reference period, the draft of the Methodology of Calculation of Turnover Index was developed according international standards, and continued the work on the harmonisation of national statistics to international and european standards.

Înregistrarea prețurilor cu ajutorul mini computerelor / Price recording with mini computers - Palmers

Specialiștii BNS au elaborat în cursul anului ancheta pentru cercetarea statistică anuală unificată a producției industriale PRODMOLD-A și normele metodologice pentru întocmirea ei. Aceasta prevede obținerea informației anuale complexe privind produsele industriale fabricate în Republica Moldova în conformitate cu nomenclatorul de produse PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM (2006).

Totodată, în anul de raportare a fost elaborat proiectul nomenclatorului produselor industriale PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM-2010. Acest document este actualizat în conformitate cu noua versiune a clasificatorului Activităților în Economia Moldovei CAEM-2, armonizat la analogul european NACE, Rev. 2.

Aprobată în cadrul Colegiului BNS la sfârșitul anului 2010, pe parcursul anului de referință a fost implementată metodologia de calcul a Indicelui Producției Industriale (IPI) în conformitate cu standardele internaționale (ONU și Eurostat). Elaborarea metodologiei de calcul a indicelui producției industriale reprezintă o etapă importantă în alinierea statisticii industriei la metodologia europeană privind indicatorii statistici pe termen scurt din domeniul economic. Actuala metodologie reprezintă o etapă de trecere de la metodologia veche la una conformă cerințelor UE. În contextul alinierii la standardele internaționale direcțiile principale de perfecționare a IPI, prevăd includerea în cercetarea lunară suplimentar la cercul exhaustiv (întreprinderi cu numărul de angajați de peste 20 persoane) un eșantion aleatoriu stratificat al întreprinderilor mici (cu numărul de angajați de la 4 la 19 persoane), perfecționarea modului de colectare a datelor prin intermediul anchetei unice în întreprinderi, perfecționarea modului de calculare a IPI utilizând indicii prețurilor producției industriale în calitate de deflator pentru a aduce la condiții comparabile valoarea producției industriale în prețuri curente, precum și elaborarea unui nou complex de programe-soft pentru crearea și menținerea bazelor de date, dar și pentru realizarea calculelor necesare.

Este de menționat că, conform prevederilor acestei metodologii, în anul 2011 pentru prima dată a fost realizată cercetarea statistică integrată pe termen scurt IND TS „Indicatori pe termen scurt în industrie”, care a avut ca scop perfecționarea sistemului de colectare și prelucrare a datelor lunare necesare calculului indicatorilor pe termen scurt în conformitate cu standardele internaționale.

Toți indicatorii elaborați în domeniul statisticii industriei și energeticii au fost prezentați în notele analitice și comunicatele de presă făcute publice pe pagina web a instituției (anexa 1).

În anul 2011 a fost elaborată publicația electronică „Balanșa energetică a Republicii Moldova”.

Această culegere cuprinde informații detaliate privind crearea resurselor primare și totale de energie, distribuția și consumurile finale a energiei pe principalele activități economice și ramuri ale industriei, cât și caracteristica utilajului energetic: puterea instalată a centralelor electrice, consumul de combustibil pentru producerea energiei electrice și energiei termice. Ediția conține serii de date statistice pentru anii 2002-2009. Datele se prezintă atât în unități de măsură naturale, cât și în unități convenționale: echivalent cărbune, echivalent petrol, terajouli. Publicația conține date

During the year, NBS specialists developed the questionnaire for the unified annual statistical survey of industrial production PRODMOLD-A and the methodological notes for it. This provides the compilation of annual information on industrial products produced in the Republic of Moldova, according to the Nomenclature of Products PRODMOLD, harmonised to PRODCOM (2006) European standard.

In addition, during the reporting year, the draft of the Nomenclature of Industrial Goods and Services PRODMOLD was developed according PRODCOM-2010. This document is updated according the new version of the Classification of Economic Activities of the Republic of Moldova CAEM-2, harmonised to its European analogue NACE, Rev. 2.

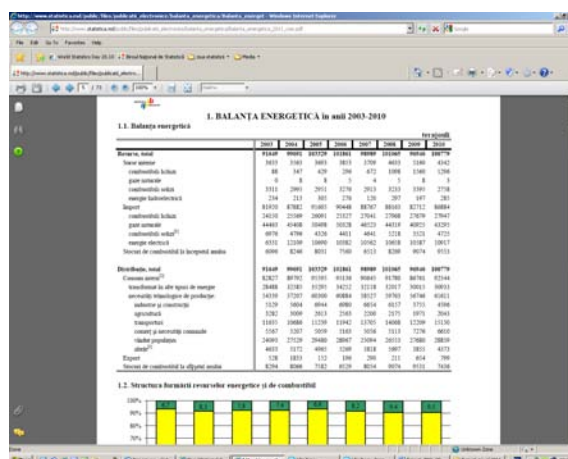
The methodology of calculation of Index of Industrial production according the international standards (Eurostat and UN) was approved by the NBS Board by the end of 2010 and was implemented during the reference year. The development of calculation methodology of Index of Industrial Production represents an important stage in the harmonisation of Industry Statistics to European methodology short-term indicators in economy. The current methodology represents a transition period from the old methodology to one that would follow EU standards. In the context of alignment of main IIP improvement directions according the international standards, it is provided that in addition to the exhaustive circle of enterprises, included in the monthly survey (enterprises with 20 and more employees) a random stratified sample of small enterprises (4-19 employees) must be included, the improvement of data collection method through the unique survey in enterprises, the improvement of IIP calculation method using the Price Index of Industrial Production as deflator in order to ensure comparable conditions for the value of industrial production in current prices, and the development of a new set of soft applications for the creation and maintenance of databases and for the necessary calculations.

It must be mentioned, that following the provisions of this methodology, it was implemented for the first time the Short-Term Integrated Statistical Survey IND TS „Short-Term Indicators in Industry”, with the purpose to improve the monthly data collection and processing system, necessary for the calculation of short-term indicators according the international standards.

All indicators developed in the field of Industry and Energy Statistics were presented in analytical notes and press releases made public on the NBS webpage (Annex 1).

In 2011, the electronic publication “Energy Balance of the Republic of Moldova” was produced. This compilation comprise detailed statistical information on the

creation of primary and total energy resources, the energy distribution and final consumption by the main economic activities and industrial branches, and the characteristics of energy equipment: installed capacity of electric power plants, fuel consumption for the production of electricity and heat. The issue presents time series for 2002-2009. Data are presented in natural and conventional measurement units: coal equivalent, oil equivalent, Terajoule. The publication covers data on international statistics. The annual statistical survey “Energy Balance”, which represent-

privind statistica internațională. Cercetarea statistică anuală „Balanța energetică”, în baza căror rezultate a fost elaborată publicația, este exhaustivă pentru unitățile producătoare de energie electrică și termică și pentru cei mai mari consumatori de resurse energetice.

În cursul anului au avut loc activități de colaborare cu autoritățile publice de resort din țară, precum și cu Oficiul Central de Statistică al Norvegiei în domeniul aplicării pachetului de aplicații-soft SAS. Reprezentanții BNS au participat activ la o parte din evenimentele tematice organizate atât în țară, cât și peste hotare.

Astfel, în anul 2011 BNS a participat la Seminarul „Statistica pe termen scurt și ajustările sezoniere”, organizat de CEE ONU la Astana, Kazahstan. În cursul anului BNS a participat cu două prezentări vizînd domeniul statisticii energeticii în cadrul atelierului de lucru, organizat la Comitetul de Stat pentru Statistică din Azerbaijan.

Statistica investițiilor și construcțiilor

Necesitatea perfecționării sistemului de indicatori statistici privind construcțiile prin alinierea la standardele internaționale, în special ale UE în domeniul statisticii construcțiilor a fost unul din obiectivele de bază ale BNS în anul 2011. În acest scop, au fost efectuate lucrări privind implementarea în practică a Regulamentelor Consiliului și Parlamentului European nr. 1165/1998 și 1158/2005 privind statisticile pe termen scurt. Astfel, începînd cu luna ianuarie 2011 au fost puse în aplicare regulamentele nominalizate, prin implementarea în practică a noilor cercetări statistice referitoare la construcțiile și investițiile întreprinderilor. Pentru prima dată au fost realizate și anchetele propriu zise pentru cercetările statistice pe termen scurt „Consumurile, cheltuielile și investițiile întreprinderii” 5-CI” și „Indicatorii pe termen scurt în construcții” CONS TS”.

Acțiunile întreprinse în domeniul statisticii construcțiilor și investițiilor în anul de referință au avut ca scop elaborarea cât mai completă și complexă și prezentarea în timp util a informației statistice ce vizează investițiile în capital fix, lucrările de construcții, realizate în antrepriză, construcțiile de locuințe și obiecte de menire social-culturală, indicii prețurilor la lucrările de construcții-montaj și starea fondului locativ din Republica Moldova, atât la nivel teritorial, cât și pe total economie națională.

În decursul perioadei de raport s-a realizat o activitate diversă privind:

- calculul indicilor prețurilor la lucrările de construcții - montaj, atât pe total, cât și pe ramuri ale economiei naționale;
- calculul indicilor prețurilor la mașini și utilaje de import și autohtone;
- calculul indicelui agregat al prețurilor la investiții în capital fix;
- calculul indicatorilor vizînd investițiile și construcțiile pentru calcularea PIB-ului;
- analiza situației fondului locativ din țară;
- determinarea nivelului de asigurare al populației cu locuințe și dotarea fondului locativ etc.

Trimestrial a fost elaborată informația privind analiza economică a activității investiționale, de construcții, a fondului locativ și evoluția indicilor prețurilor la lucrările de construcții-montaj, care este reflectată în informațiile operative și notele informative și expediată în adresa organelor de

Participanții la Seminarul „Statistica pe termen scurt și ajustările sezoniere”, Astana, Kazahstan / Participants at the Workshop on „Short-term statistics and seasonal adjustments, Astana, Kazakhstan

ed the basis of the publication, is exhaustive for all units producing electricity and heat and for the most important consumers of energy resources.

During the year, the cooperation activities with line public authorities from the country and Statistics Norway were conducted in the field of SAS application. NBS representatives participated actively in a series of subject events in the country and abroad.

In this context, it should be mentioned that in 2011, NBS participated actively at the Work-

shop on “Short-Term Statistics and Seasonal Adjustments”, organised by UNECE in Astana, Kazakhstan. NBS had two presentations on Energy Statistics in the framework of the workshop organised by the State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan.

Investments and Constructions Statistics

One of the main NBS objectives in 2011 was influenced by the necessity to improve the statistical indicators in construction and to harmonise them to international standards, in particular, to European ones. In this context, there have been conducted works on the practical implementation of the Regulation of European Parliament and Council of Europe nr. 1165/1998 and 1158/2005 on short-term statistics. Thus, in January 2011, the above-mentioned Regulations started being used by the practical implementation of new statistical surveys on Constructions and Enterprise Investments. For the first time, there were developed and implemented the questionnaires for the Short-Term Statistical Surveys „Enterprise Consumption, Expenditures and Investments” 5-CI” and „Short-Term Indicators in Construction” CONS TS”.

During the year, the activities performed in the field of Construction and Investment Statistics envisaged the most complete and complex development and most opportune presentation of statistical information on fixed capital investments, construction works, commissioned works, construction of dwellings and social-cultural premises, Price Index for construction-assembly works and the state of dwelling stock in the Republic of Moldova, at the territorial and national levels.

During the reporting period, an intense activity was conducted on:

- Calculation of Price Index for Construction-Assembly Works, total and by economic activities;
- Calculation of Price Index for imported and domestic machinery and equipment;
- Calculation of aggregated Price Index for Fixed Capital Investments;
- Calculation of indicators in Investment and Construction for the calculation of GDP;
- Analysis of Dwelling Stock in the country;
- Determination of the level of population insurance with dwellings and the equipment of the dwelling stock, etc.

Quarterly, it was produced the information on the economic analysis of investment and construction activity, of the dwelling stock and Price Index for Construction-Assembly works, which is reflected in the flash information and information notes and sent to the economic and

conducere și economice ale țării, precum și plasată pe pagina web a BNS.

În anul 2011 a fost elaborată culegerea statistică „Construcțiile în Republica Moldova”. Publicația reflectă fenomenele și procesele care au avut loc în activitatea investițională și de construcții. În culegere sunt prezentate materiale ce caracterizează evoluția și structura investițiilor, punerea în funcțiune a mijloacelor fixe, capacitățile de producție, casele de locuit și obiectele de menire socială, starea construcțiilor neterminate, fondul locativ. De asemenea, este prezentată informația cu referire la situația complexului de construcții: volumul lucrărilor executate în antrepriză, munca și prețurile la lucrările de construcții-montaj. Datele sunt prezentate în profil teritorial, ceea ce permite efectuarea analizei comparative și obținerea unei informații complete vizînd dezvoltarea raioanelor republicii. Culegerea este plasată pe pagina web a BNS.

Pe parcursul anului la solicitările diverșilor utilizatori, periodic s-au oferit informații și s-au efectuat calcule privind indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj pentru diverse perioade solicitate față de prețurile comparabile ale anului 1991, precum și față de prețurile curente ale perioadelor din anii precedenți.

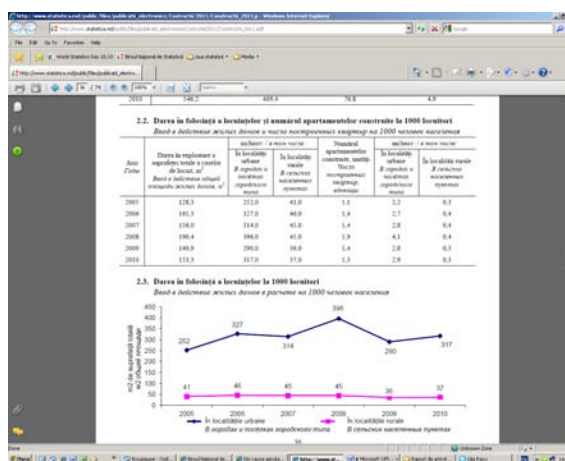
În anul de raportare au fost inițiate activități de colaborare cu Oficiul de Statistică al Norvegiei privind elaborarea metodologiei de calcul al indicelui prețurilor în construcții. În vederea realizării acestui obiectiv a fost inițiată colaborarea cu specialiștii din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Statistica comerțului exterior de bunuri și servicii

Activitatea BNS în domeniul statisticii comerțului exterior a fost axată pe elaborarea și diseminarea datelor statistice autentice și relevante, care ar satisface cerințele utilizatorilor locali și din afara țării.

În scopul obținerii informațiilor statistice oportune și veridice în acest domeniu de activitate, este indiscutabilă importanța conlucrării sistematice și productive cu Serviciul Vamal din țară, în vederea utilizării Normelor metodologice privind statisticile comerțului exterior de mărfuri și Clasificatoarelor unice de interes general aliniate la standardele ONU și Regulamentele Uniunii Europene, îmbunătățirii calității datelor obținute din declarațiile vamale, respectării principiilor și standardelor de calitate și confidențialitate a datelor statistice de comerț exterior.

Cu regularitate a fost actualizată informația statistică din bazele de date pe comerțul exterior de mărfuri, întru asigurarea continuității datelor statistice, informația analitică fiind reflectată în notele informative elaborate și difuzate în adresa organelor de conducere și economice ale țării și plasate pe pagina web a BNS (anexa 1). Colaboratorii BNS au elaborat în anul 2011 Anuarul statistic „Comerțul exterior al Republicii Moldova în anii 2001-2010”, care de asemenea este disponibil pe site-ul Biroului. Actuala ediție conține serii de date

In addition, the information on the situation of construction complex is presented: the volume of executed commission works, labour and cost of construction-assembly works. Data are presented in territorial aspect, fact that gives the possibility to perform the comparative analysis and production of complete information on the development of the rayons of the country. The compilation is available on the NBS webpage.

During the year, following the requests of various users, information was presented regularly and the Price Index for Construction-Assembly works for various periods in 1991 comparable prices and in current prices of periods of previous years was calculated.

During the reporting year, the cooperation activities with Statistics Norway on the development of calculation methodology of Price Index in

Construction started. In this context, the cooperation with the specialists of the Ministry of Regional Development and Construction was initiated.

Reprezentanții BNS în vizită de studiu la Oficiul de Statistică al Norvegiei / NBS representatives in a study visit to Statistics Norway

External Trade with Goods and Services

The NBS activity in External Trade was targeted on the development and dissemination of relevant and reliable statistical information, which would face the needs of internal and external users.

Following the objective of producing accurate and opportune statistical information for this area of activity it must be mentioned the relevance of regular and effective cooperation with Custom Service in order to ensure the use of methodological standards on External Trade Statistics with Goods and unique Classifications of general interest harmonised to UN standards and EU Regulations, the improvement of quality of data from Custom Declarations, the respect of quality and confidentiality principles and standards for producing the information on External Trade.

Regularly, the statistical information of databases on External Trade with Goods was updated, in order to ensure statistical data continuity; the analytic information was reflected in information noted developed, disseminated among country management and economic bodies, and placed on the NBS webpage (Annex 1). In 2011, NBS specialists developed the Statistical Yearbook „External Trade with Goods of the Republic of Moldova, 2001-2010”, which

statistice de sinteză pe anii 2001-2010, referitoare la export, import, balanța comercială în ansamblu, pe continente, țări, grupe de țări, pe grupe de mărfuri conform Nomenclatorului mărfurilor, Clasificatorului Standard de Comerț Internațional, Marilor Categori Economic, precum și pe țări - grupe de mărfuri. Publicația cuprinde de asemenea indicii valorici, variația anuală, indicii valorii unitare și indicii volumului fizic la mărfurile exportate și importate în ansamblu pe țară, grupe de țări și grupe de mărfuri.

Este de menționat că, în anul de referință, specialiștii BNS au întreținut relații bune de parteneriat atât cu instituțiile de resort din țară, cât și cu cele din afara țării. Astfel la solicitările Ministerului Economiei, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, ministerelor de resort, Ambasadelor Republicii Moldova acreditate în străinătate au fost prezentate 611 tabele statistice de mare amploare informațională privind exporturile, importurile, balanța comercială pe ansamblu, țări, grupe de țări, exportul, importul pe grupe de mărfuri și grupe de țări, exportul și importul de mărfuri divizat pe grupe de țări și țări, comerțul exterior cu fiecare țară în parte, atât pentru perioada de raportare, cât și pentru perioadele corespunzătoare din anii precedenți.

În anul 2011 au fost colectate, prelucrate, elaborate și expediate în adresa Băncii Naționale a Moldovei date statistice privind exporturile și importurile de servicii în ansamblu, pe activități economice, țări, grupe de țări, exportul și importul de servicii structurat pe fiecare tip de serviciu și țări, exportul și importul de servicii divizat pe fiecare țară în parte și tipuri de servicii (25 tabele în format Excel).

Trimestrial au fost calculați indicii valorii unitare și indicii volumului fizic la mărfurile exportate și importate atât la nivel de mărfuri - grupe de țări, grupe de mărfuri - grupe de țări, cât și pe total exporturi (importuri), această informație fiind plasată pe pagina web a BNS.

La solicitarea Băncii Comerciale „Moldova - Agroindbank” au fost prezentate 2 tabele statistice (format EXCEL) privind exporturile (145 de pagini) și importurile (288 de pagini) Republicii Moldova cu țările lumii în anii 2008-2010, structurate la nivel de grupe de mărfuri (4 semne a Nomenclatorului Mărfurilor), grupe de țări și țări.

La solicitarea Oficiului de statistică al ONU a fost completat chestionarul metodologic privind elaborarea statisticii comerțului exterior de mărfuri.

În adresa Comitetului de Statistică al CSI a fost expediat chestionarul metodologic privind calcularea indicilor valorii unitare și indicilor volumului fizic la mărfurile exportate și importate. Tot către această instituție au fost difuzate chestionarele statistice lunare și anuale privind comerțul exterior de mărfuri.

Pentru EUROSTAT și Oficiul de Statistică al ONU au fost prezentate fișiere cu date statistice privind comerțul exterior al Republicii Moldova în anul 2010 și trimestrele I, II, III și IV 2011 (atât pe ansamblu, cât și la nivel de mărfuri), pentru a fi introduse în baza de date COMEXT și COMTRADE. Iar către FMI au fost transmise datele statistice privind exporturile și importurile Republicii Moldova în anii 2001-2010, structurate pe țările lumii (în format Excel). În adresa Oficiului de statistică al FAO au fost expediate datele statistice privind comerțul exterior al țării în anul 2010 (atât pe ansamblu, cât și la nivel de mărfuri) pentru a fi introduse în baze de date TradeDATA.

is also available on the NBS webpage. The current issue comprises generalised time series for 2001-2010, on Export, Import, Trade Balance, total, by continents, countries, groups of countries groups of goods according the Nomenclature of Goods, Standard International Trade Classification, the big economic categories, and by countries – groups of goods. In addition, the publication presents value indices, annual variation, value unit indices

and physical volume indices for imported and exported goods, total for the country, by groups of countries and by groups of goods.

It must be mentioned, that during the reporting year, NBS specialists had good and partnership relations with the line institutions from the country and from abroad. In this context, following the requests of the Ministry of Economy, Ministry of Foreign Affairs and European Integration, line ministries, Embassies of the Republic of Moldova accredited abroad 611 comprehensive tables were presented on Exports, Imports, Total Trade Balance, countries, groups of countries, Export/Import by groups of goods and groups of countries and countries, External trade with every country separately, for the reference period and for the corresponding periods of the previous years.

In 2011, statistical data on Export and Import of services total, by economic activities, countries, groups of countries, the Export and Import of services structured by every type of service and by countries, Export and Import of services broken down by every country and by types of services (25 Excel Tables) were collected, processed, developed and sent in the address of the National Bank of the Republic of Moldova.

Quarterly, the unit value indices and the indices of physical volume for imported/exported goods at the level of goods-groups of countries, groups of goods – groups of countries, and for total Imports/Exports were calculated and placed on the NBS webpage.

Following the request of Commercial Bank „Moldova - Agroindbank”, two statistical tables (EXCEL format) were presented on Exports (145 pages) and Imports (288 pages) of the Republic of Moldova with other countries during 2008-2010, structured at the level of groups of goods (4 digits of the Nomenclature of Goods), groups of countries and countries.

The methodological questionnaire on the production of External Trade Statistics was filled in following the request of United Nations Statistical Division.

The methodological questionnaire on the calculation of unit value indices and the indices of physical volume for imported/exported goods was sent in the address of Interstate Statistical Committee of CIS Countries. Monthly and annual statistical questionnaires on the External Trade with Goods were sent to the same institution.

Files with statistical data on the External Trade of the Republic of Moldova in 2010 and I, II, III, and IV Quarters of 2011 (total and by goods) have been sent to Eurostat and United Nations Statistical Division, in order to be introduced in COMEXT and COMTRADE databases. Statistical data on the Exports and Imports of the Republic of Moldova for 2001-2010, structured by the countries of the world (Excel format) were sent to IMF. Statistical information on the country External Trade for 2010 (total and at the level of goods) was sent to FAO Statistical Division, in order to be introduced in the TradeDATA database.

La solicitarea Ambasadelor străine acreditate în Republica Moldova au fost pregătite și prezentate 64 de tabele statistice privind comerțul exterior de mărfuri.

Pentru a asigura publicul larg cu date statistice privind comerțul exterior de mărfuri al Republicii Moldova au fost completate și plasate pe pagina web a BNS seriile de timp lunare, trimestriale și anuale pe principalii indicatori statistici.

Statistica comerțului interior de bunuri și servicii

În domeniul comerțului și serviciilor de piață cercetările statistice lunare reprezintă instrumentul principal pentru determinarea valorilor absolute, indicilor de volum și indicilor valorici ai cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul, comerț cu ridicata, servicii de piață prestate populației și servicii de piață prestate întreprinderilor, iar cercetările statistice anuale servesc drept bază pentru obținerea structurii vânzărilor de mărfuri cu amănuntul și serviciilor cu plată prestate populației.

În anul de raportare pentru prima dată au fost colectate datele statistice privind cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul, comerț cu ridicata, servicii de piață prestate populației, servicii de piață prestate întreprinderilor, în baza cărora au fost elaborate și expediate buletine statistice.

Datele statistice din domeniile nominalizate au fost prezentate în ansamblu pe țară, în profil teritorial, pe forme de proprietate, cât și la nivel de bunuri și servicii. Indicatorii principali fiind reflectați în notele informative și comunicatele de presă plasate pe pagina web a BNS.

În adresa Comitetului de Statistică al CSI au fost expediate chestionare privind comerțul cu amănuntul, serviciile de piață prestate populației.

Valoarea vânzărilor cu amănuntul și valoarea serviciilor de piață prestate populației în sectorul neorganizat de comerț și servicii) a fost estimată trimestrial (în baza datelor obținute din CBGC, iar indicii de volum a vânzărilor cu amănuntul și serviciilor de piață prestate populației au fost calculați în baza indicilor prețurilor de consum afiș pe sectorul neorganizat, cât și în ansamblu pe țară.

Pentru specialiștii organelor teritoriale de statistică antrenate în procesul de verificare și introducere în baza de date a indicatorilor statistici pe termen scurt pentru domeniile comerț și servicii a fost organizat un seminar de instruire.

Întru asigurarea publicului larg cu date statistice privind comerțul cu amănuntul și serviciile cu plată prestate populației au fost completate și plasate pe pagina web a BNS seriile de timp lunare și anuale pe principalii indicatori statistici.

Statistica transporturilor și comunicațiilor

Ca și în anii precedenți direcțiile principale de activitate în acest domeniu au fost orientate spre realizarea cercetărilor statistice privind statistica transporturilor și comunicațiilor și obținerea informațiilor privind căile și mijloacele de transport, transportările de mărfuri și de pasageri pentru fiecare mod de transport etc; mijloacele de poștă, telecomunicații și radiocomunicații, activitatea de poștă și telefonie etc.; înzestrarea persoanelor juridice cu computere și tehnologii informaționale, prestări de servicii de informatică, cheltuieli pentru informatizare etc. Cercetările statistice privind mijloacele de transportare au vizat fiecare mod de transport: rutier, feroviar,

64 statistical tables on the External Trade of the Republic of Moldova were prepared and presented to foreign Embassies accredited in the Republic of Moldova.

The monthly, quarterly and annual time series for the main statistical indicators were filled in and placed on the NBS webpage in order to provide to public statistical information on the External Trade of the Republic of Moldova.

Internal Trade Statistics with Goods and Services

The monthly statistical surveys represent the main tool to determine the absolute values, volume and value indices of turnover for the enterprises with the main activity in retail trade, wholesale trade, market services provided to population and market services provided to enterprises in the field of trade and market services, whereas the annual statistical surveys serve as the basis to get the structure of retail trade and market services provided to population.

During the reporting year, for the first time there were collected statistical data on turnover of enterprises with the main activity in retail trade, wholesale trade, market services provided to population and market services provided to enterprises based on which the statistical bulletins were developed and disseminated.

The above-mentioned statistical data were presented in total for the country, in territorial aspect, by forms of ownership, and at the level of goods and services. The main indicators are reflected in information notes and press releases placed on the NBS webpage.

Questionnaires on retail trade and market services provided to population were sent to the Interstate Statistical Committee of CIS Countries.

The value of retail trade and the value of market services provided to population (non-organised sector of trade and services) was estimated quarterly (based on the data of HBS, whereas the volume indices of retail trade and market services provided to population were calculated based on the Consumer Price Index for the non-organised sector and for the country.

A training seminar was organised for the specialists of territorial statistical offices involved in the process of verification and data entry of short-term statistical indicators for trade and services.

Monthly and annual time series for the main statistical indicators were filled in and placed on the NBS webpage in order to ensure the public with statistical data on retail trade and market services provided to population.

Transport and Communication Statistics

Likewise the previous years, the main directions of activity in this field were oriented to the conduction of statistical surveys in Transport and Communication Statistics and the collection of information on transport means and ways, freight and passenger transport for every transport mean, etc; post, telecommunication and radio communication, postal and telephone activity, etc.; equipment of legal persons with computers and information technologies, supply of IT services, expenditures for IT equipment, etc. The statistical surveys on transport means covered every transport mean: road, railway, air and water. Quarterly,

Colaboratorii BNS în proces de elaborare a informațiilor statistice / NBS specialists in the process of development of statistical information

aerian și fluvial. Trimestrial a fost realizată cercetarea statistică selectivă a persoanelor fizice posesoare de autocamioane. Rezultatele cercetărilor au fost reflectate în informațiile operative și comunicatele de presă difuzate și plasate pe pagina web oficială.

Trebuie de menționat că, pentru a obține indicatorii statistici din acest domeniu în anul respectiv, ca și în anii precedenți s-a conlucrat intens cu instituțiile de resort din țară. Colaborarea cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a fost necesară pentru obținerea listelor agenților transportatori cărora le-au fost atribuite rute regulate de pasageri și informației privind autovehiculele de marfă înmatriculate în țară, care efectuează transportări de mărfuri internaționale și posesorii acestora.

Cu Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor s-a lucrat productiv asupra obținerii informației privind numărul autocamioanelor, autoturismelor, autobuzelor și microbuzelor, înmatriculate pentru prima dată în Republica Moldova și prezentarea unor indicatori ce țin de autovehiculele de marfă și posesorii acestora pentru actualizarea bazei de sondaj pentru cercetarea ASTRM. În scopul studierii practicii altor țări privind obținerea informației din domeniul statisticii transporturilor colaboratorii BNS au întreprins o vizită de studiu la Oficiul de Statistică al Turciei.

La solicitarea organismelor internaționale au fost expediate chestionarele vizînd tematica statisticii transporturilor.

Întru asigurarea publicului larg cu date statistice privind transporturile de mărfuri și pasageri, comunicațiile, tehnologiile informaționale au fost completate și plasate pe pagina web a BNS seriile de timp lunare și anuale pe principalii indicatori statistici.

Statistica turismului

Pe parcursul anului 2011 în domeniul statisticii turismului au fost colectate date statistice privind capacitatea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare și frecventarea acestora, activitatea agenților de turism și turoperatorilor, în baza cărora au fost elaborate și expediate buletine statistice pentru fiecare din domeniile nominalizate. Pentru domeniul turismului au fost obținuți indicatori statistici privind capacitatea și frecventarea de către turiști a structurilor de cazare turistică colective, activitatea turistică a titularilor de licențe de turism, care și-au găsit reflectarea în informațiile operative și comunicatele de presă difuzate și plasate pe pagina web a BNS.

Este evident faptul că orice colaborare poate aduce doar beneficii pentru asigurarea calității și complexității datelor. De aceea în anul de raport s-a conlucrat intens cu Agenția Turismului în vederea obținerii informației privind clasificarea structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare în vederea actualizării listelor agenților economici raportați și obținerea listelor agenților de turism care au obținut licență de turism. Această autoritate publică difuzează pe larg prin intermediul paginii sale web statistica activității turistice a Republicii Moldova elaborată de BNS.

Reprezentanții BNS la Oficiul de Statistică al Turciei / NBS representatives at the Turkish Statistical Institute

the statistical sample survey of natural persons-owners of trucks was performed. The survey results were reflected in flash information and press releases disseminated on the NBS webpage.

It must be mentioned that during the reporting year, similar to previous years, NBS cooperated with the line institutions from the country in order to compile subject statistical indicators. The cooperation with the Ministry of Transport and Road Infrastructure was necessary for obtaining the list

of economic units involved in passenger transport activities, with regular routes and the information on the freight transport vehicles registered in the country, which perform international transport and their owners.

NBS cooperated efficiently with the Ministry of Information Technologies and Communication in obtaining the information on the number of trucks, vehicles, vans and minivans registered for the first time in the Republic of Moldova and in presenting some indicators on freight transport vehicles and their owners for the update of sample frame for ASTRM Survey. NBS specialists participated in a study visit to the Turkish Statistical Institute in order to study the practice of other countries on data collection in the field of Transport Statistics.

The questionnaires on Transport Statistics were submitted at the request of international organisations.

Monthly and annual time series on the main statistical indicators were filled in and placed on the NBS webpage in order to provide to the public statistical data on Passenger and Freight Transport.

Tourism Statistics

During 2011, Tourism Statistics collected statistical data on the capacity of collective accommodation structures and accommodation, activity of tourism agencies and tourism operators, based on which, statistical bulletins were developed and disseminated for every mentioned area. There were produced statistical indicators on capacity and accommodation of collective accommodation structures and attendance by tourists, tourism activity of holders of tourism licence, reflected in the flash information and press releases disseminated on the NBS web page.

It is obvious that every cooperation effort brings only benefits in ensuring data quality and complexity. In this context, it should be mentioned that we cooperated closely with Agency of Tourism during the reporting year, in order to collect information on the classification of tourism accommodation structures with accommodation facilities for the update of list of reporting economic units and reception of tourism agencies that received tourism licence. This public authority widely disseminates Tourism Statistics in the Republic of Moldova, developed by NBS, on its web page.

Methodological questionnaires on the production of Tourism Statistics in the Republic of Moldova were filled in and sent to United Nations

În adresa Oficiului de statistică al ONU, precum și la solicitarea Comitetului de Statistică al CSI au fost completate și expediate chestionarele metodologice privind elaborarea statisticii turismului în Republica Moldova.

Întru asigurarea publicului larg cu date statistice privind turismul și structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost completate și plasate pe pagina web a BNS seriile de timp trimestriale și anuale pe principalii indicatori statistici din domeniu.

Statistica agriculturii și mediului

Anul de raport s-a remarcat a fi un an cu performanțe deosebite, din punct de vedere al desfășurării activității în domeniul statisticii agriculturii. După cum este menționat la începutul acestei publicații, în anul 2011 a fost efectuat pentru prima dată Recensământul general agricol. Acest exercițiu statistic, extrem de complex și complicat, a necesitat eforturi umane mari pentru efectuarea lucrărilor de organizare. În scopul efectuării cu succes a recensământului a fost organizată și efectuată instruirea personalului de recensământ; în perioada desfășurării recensământului a fost monitorizat mersul lucrărilor pe teren. Pentru verificarea calității informației culese în formularele recensământului, a fost elaborat instrumentarul necesar și s-a efectuat Ancheta de control privind RGA. Au fost elaborate legăturile aritmetice și logice pentru crearea programului electronic de prelucrare a datelor recensământului, precum și pachetul tabelor de ieșire a rezultatelor recensământului în număr de peste 1100. Este de remarcat faptul că în anul de raport au fost făcute publice deja rezultatele preliminare ale Recensământului.

Activitatea de bază în domeniul statisticii agriculturii curente a fost efectuarea trimestrială a calculelor macroeconomice în agricultură și anume: a producției agricole globale (în prețuri curente și comparabile), contului de producție pe agricultură, silvicultură, economia vînatului și piscicultură pentru calcularea PIB-ului (producția, consumul intermediar și valoarea adăugată). Tot cu o periodicitate trimestrială a fost efectuat complexul cercetărilor statistice selective a producătorilor agricoli mici (gospodăriile populației și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de pînă la 10 ha), cota-parte a cărora constituie circa 2/3 din volumul total al producției globale agricole. Deasemenea, a fost efectuată cercetarea selectivă vizînd prețurile la mărfurile și serviciile procurate de către producătorii agricoli în anul 2010 în întreprinderile agricole și organizațiile-furnizoare de mărfuri și servicii pentru agricultură.

Informațiile statistice din domeniul agriculturii sînt expuse în publicațiile elaborate anual de către BNS. Culegerea statistică „Activitatea agricolă a micilor producători agricoli în Republica Moldova în anul 2010” reflectă rezultatele cercetării activității agricole în anul 2010 a gospodăriilor personale auxiliare ale cetățenilor și a gospodăriilor țărănești (de fermier) care dețin terenuri de pămînt cu suprafața mai mică de 10 ha. Este prezentată informația vizînd atît suprafețele însămînțate, structura lor, efectivul animalelor și păsărilor și volumul

Statistical Division, and following the request of Interstate Statistical Committee of CIS countries.

Quarterly and annual time series on the main statistical indicators in this area were filled in and placed on the NBS webpage in order to ensure the wide public with statistical data on Tourism and tourism accommodation structures with accommodation facilities.

Agriculture and Environment Statistics

The reporting year outlined special performances from the perspective of activity in the field of Agriculture Statistics. As already mentioned in the beginning of this publication, the first General Agricultural Census was organised for the first time in 2011. This statistical exercise, extremely complex and complicated, required significant human resources for the conduction of organisation works. Census staff training was organised and conducted in order to carry out successfully the GAC; the works in the field were monitored during the Census. The necessary tools were developed and the Control Survey of the General Agricultural Census was conducted for the verification of quality of collected information through Census questionnaires. Arithmetic and logic links were developed for the creation of electronic program of Census data processing, and a set of 1100 output tables with Census results. It should be mentioned that the preliminary Census results were disseminated during the reporting year.

Basic activity in the field of current statistics was oriented towards quarterly macroeconomic calculations in agriculture, namely: global output (current and comparable prices), Production Account in Agriculture, Forestry, Hunting and Fishing for the calculation of GDP (Production, Intermediate Consumption and Value Added). Quarterly, it was conducted the set of sample statistical surveys of small agricultural producers (population households and farms with agricultural area under 10 ha), representing approximately 2/3 in total volume of global agricultural output. In addition, the sample statistical survey on prices for goods and services purchased by agricultural producers in 2010 was conducted in agricultural enterprises and organisations supplying goods and services to agriculture.

Statistical information in agriculture is presented in the publications developed annually by NBS. Statistical compilation „Agricultural activity of small agricultural producers in the Republic of Moldova during 2010” reflects the results of survey of agricultural activity in 2010 of population households and farms owning agricultural land with an area under 10 ha. The information on sown areas, their structure, livestock and poultry number, and the data on incomes from agricultural activity, size and structure of consumption and expenditures for livestock and plant production, and use of agricultural production is presented. The publication comprises the description of basic methodological principles on the sur-

Participarea expertului din SUA, dl M. Muller la instruirea pentru șefii OTS / Participation of USA expert Mr. M. Muller in the training of TSO Heads

producției agricole, cât și datele cu privire la veniturile obținute din activitatea agricolă, mărimea și structura consumurilor și cheltuielilor pentru producția vegetală și animală, utilizarea producției agricole etc. Publicația conține descrierea principiilor metodologice de bază privind efectuarea cercetării, comentariul analitic al rezultatelor obținute și materialul tabelar pentru anii 2006 - 2010, în total pe țară, pe categoriile de producători cercetați.

În domeniul statisticii mediului a fost elaborată publicația statistică tematică „*Resursele naturale și mediul în Republica Moldova*”, ce conține date privind protecția aerului atmosferic, utilizarea resurselor acvatice, existența resurselor funciare și forestiere, formarea și utilizarea deșeurilor de producție și consum, ariile naturale protejate, etc. Un compartiment al culegerii este dedicat stării mediului în orașe. Totodată, în publicație sunt prezentate date care caracterizează situația demografică și starea sănătății populației în țară, principalii indicatori economici, gospodăria de vânătăi, încălcări ale legislației ecologice, ș.a.

Obținerea acestor rezultate în domeniul statisticii agriculturii și mediului s-a datorat în parte și colaborării productive atât cu autoritățile publice din țară (Ministerul Economiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Ministerul Mediului, Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, Ministerul Sănătății), cât și cu organizațiile internaționale de resort (FAO, Serviciul Național al Statisticii Agriculturii al Departamentului Agriculturii al SUA, Oficiul de Statistică al Norvegiei, Institutul Național de Statistică din Franța, Agenția Europeană a Mediului).

Subiectele legate de elaborarea balanțelor resurselor produselor agricole și utilizării lor în conformitate cu metodologia FAO (Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație) au fost discutate public în cadrul mesei rotunde organizată cu prilejul vizitei la BNS a experților FAO dnei Anișeta Șapolene și dnei Gladys Moreno Garcia. La întrunire au participat reprezentanții Ministerului Economiei, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Sănătății, Institutului de Economie, Finanțe și Statistică, precum și specialiștii BNS.

În cursul anului s-a conlucrat intens cu Departamentul pentru Agricultură a SUA și FAO. Experții acestor organizații s-au aflat de câteva ori în vizită la BNS. Programul de lucru al misiunilor a avut ca obiectiv organizarea și monitorizarea desfășurării Recensământului general agricol în Republica Moldova, de asemenea și efectuarea lucrărilor postrecensământ. Experții internaționali au avut deplasări și în teritoriul țării la direcțiile raionale de statistică, unde s-au familiarizat la fața locului cu problemele legate de desfășurarea recensământului. În cadrul ședințelor de lucru cu experții a fost abordată și tematica utilizării rezultatelor recensământului pentru elaborarea ulterioară a registrului exploatațiilor agricole și organizarea altor cercetări în agricultură. De asemenea, atenția experților a fost focalizată pe asistența Republicii Moldova în vederea asigurării compatibilității datelor RGA la nivel internațional, atât cu țările membre ale FAO, cât și în special cele ale Uniunii Europene.

vey conduction, analytical notes of results and tabled time series for 2006 - 2010, total, country level and categories of surveyed producers.

Thematic statistical publication „*Natural resources and environment in the Republic of Moldova*” was developed in the field of Environment Statistics, comprising data on atmosphere protection, use of aquatic resources, existence of land and forest resources, creation and use of production and consumption waste, protected natural areas, etc. One Chapter of publication is dedicated to environment situation in cities and towns. In the same time, the publication presents data characterising demographic situation and health of country population, the main economic indicators, hunting, violations of ecologic legislation, etc.

These results in the field of Agriculture and Environment Statistics were obtained grace successful cooperation with public authorities in the country (Ministry of Economy, Ministry of Agriculture and Food Industry, Agency of Land Relations and Cadastre, Ministry of Environment, Forestry Agency “Moldsilva”, and Ministry of Health), and with the line international organisations (FAO, National Agriculture Statistics Service of Department of Agriculture of USA, Statistics Norway, National Statistical Institute of France, European Environment Agency).

Topics related to the development of balances of agricultural products and their use following the FAO methodology (United Nations Food and Agriculture Organisations) were discussed in public in the framework of a round table organised with the occasion of visit of FAO experts Mrs. Aniceta Sapoliene and Mrs. Gladys Moreno Garcia at NBS. The representatives of the Ministry of Economy, Ministry of Agriculture and Food Industry, Ministry of Health, Institute of Economy, Finance and Statistics and NBS specialists attended the workshop.

During the year, we cooperated intensely with the United States Department of Agriculture and FAO. Experts of these organisations visited several times NBS. The missions' agenda had the objective to organise and monitor the conduction of General Agricultural Census in the Republic of Moldova, and the carry out of post-Census works. International experts visited the country

regions and the territorial statistical offices, and were acquainted with the problems linked to Census conduction. The use of Census results for further development of Farm Register and the organisation of other surveys in Agriculture were discussed during work sessions with the experts. In the same time, the experts' attention was focused on the assistance provided to the Republic of Moldova

in order to ensure GAC data compatibility at international level, both with FAO member countries and in particular, with European Union countries.

Vizita de lucru a experților NASS la BNS / Work visit of NASS in BNS

6. INFRASTRUCTURA STATISTICĂ

Ca și în anii precedenți, activitatea de producere a informației statistice s-a efectuat în baza metodologiilor/metodelor statistice (de elaborare a indicatorilor statistici și realizare a cercetărilor statistice) elaborate și/sau perfecționate în baza standardelor statistice și celor mai bune practici internaționale, prin adaptarea acestora la particularitățile țării; cercetărilor statistice realizate nemijlocit de BNS, precum și chestionarelor/anchetelor statistice și (datelor) administrative prezentate de către alte instituții de stat de resort, care dețin informația necesară pentru elaborarea statisticii oficiale de către BNS; aplicațiilor informatice standardizate (SPSS, STATA) și specifice, elaborate de BNS.

Totodată, în vederea asigurării funcționării eficiente a sistemului statistic, Biroul Național de Statistică a utilizat în perioada dată sistemul de clasificatoare, nomenclatoare și registre statistice. Într-un producerea informației statistice comparabile la nivel internațional, în special al UE, BNS utilizează versiunile naționale ale clasificărilor statistice elaborate în conformitate cu cele internaționale.

Din totalurile cercetărilor statistice efectuate de BNS, majoritatea - 80% sînt realizate în mod exhaustiv, iar circa 20% se realizează pe baza metodelor selective (prin sondaj). Crearea în procesul de tranziție la economia de piață a unui număr mare de agenți economici, preponderent cu proprietate privată, extinderea activității sectorului neorganizat în economie au impus necesitatea reformării sistemului observărilor statistice, bazate pe implementarea cercetărilor prin sondaj, în conformitate cu practica mondială. Totodată, e necesar de menționat că, prin intermediul cercetărilor prin sondaj se elaborează indicatori de importanță social-economică așa ca: activitatea întreprinderilor, activitățile industriale, de construcții, comerț și prestarea serviciilor, veniturile și cheltuielile populației, rata sărăciei, rata șomajului, nivelul inflației, activitatea sectorului neorganizat în agricultură.

În anul de referință au continuat lucrările ce țin de dezvoltarea metodelor selective de colectare a datelor prin intermediul sondajelor. BNS a întreprins acțiuni importante în vederea elaborării, implementării și îmbunătățirii metodologiei de eșantionare, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale UE, precum și cu necesitățile BNS. Astfel, treptat în statistica întreprinderilor se implementează cercetările statistice bazate pe eșantion în schimbul cercetărilor exhaustive. Printre principalele acțiuni pot fi enumerate:

- efectuarea pentru prima dată în istoria statisticii naționale a Anchetei de Control pentru verificarea calității Recensământului General Agricol, care a avut ca scop verificarea corectitudinii datelor înregistrate în perioada de recensare;
- elaborarea și implementarea metodologiei de inferență statistică a Cercetării Integrate pentru obținerea statisticilor pe termen scurt;

- elaborarea și implementarea metodologiei de eșantionare și inferență statistică pentru studiul „Informarea populației privind traiul și lucrul legal în Uniunea Europeană”.

Pentru prima dată în practica statistică în anul 2011 a fost implementată cercetarea statistică integrată pe termen scurt (lunară și trimestrială) care a avut ca scop:

- armonizarea statisticii naționale pe termen scurt conform Regulamentelor Uniunii Europene nr. 1165/1998 și 1158/2005 privind indicatorii pe termen scurt în industrie, construcții, comerț și servicii;

- optimizarea sistemului de colectare a datelor statistice și a termenelor de prezentare a rapoartelor/chestionarelor statistice pe termen scurt;

- implementarea cercetărilor selective a activității unităților de dimensiuni mici și, ca rezultat: micșorarea presiunii informaționale asupra agenților economici.

6. STATISTICAL INFRASTRUCTURE

Likewise previous years, the production activity of statistical information was performed based on statistical methods/methodologies (production of statistical indicators and conduction of statistical surveys) developed and/or improved based on statistical standards and best international practices, and their adaptation to national peculiarities; statistical surveys organised directly by NBS, and statistical questionnaires/forms and administrative data presented by other line institutions of central public administration, managing the necessary information necessary for the development of NBS official statistics; standard statistical applications (SPSS, STATA) and specific, developed by NBS.

Simultaneously, during the reference period, the National Bureau of Statistics used the system of statistical classifications, nomenclatures and registers in order to ensure efficient functioning of statistical system. NBS uses national versions of statistical classifications developed according international versions in the production of statistical information comparable at international level, in particular at EU level.

Of total statistical surveys conducted by NBS, majority - 80% are conducted on an exhaustive basis, whereas approximately 20% are conducted based on sample methods. The creation of a high number of economic units, mainly with private property, during transition period to market economy, extension of activity of non-organised sector in economy revealed the need to reform the system of statistical surveys, based on the implementation of sample statistical surveys, according global practice. In the same time, it is necessary to mention that relevant social-economic indicators are developed in the result of sample surveys, such as business activity, industry, construction, and trade and services activity, population incomes and expenditures, poverty rate, unemployment rate, inflation level, activity of non-organised sector in agriculture.

The activities in the development of sample methods for data collection through surveys continued during the reference year. NBS undertook important activities in the development, implementation and improvement of sample methodology, according international standards, in particular, the EU ones, and the NBS needs. Consequently, sample surveys are gradually implemented in Business Statistics, replacing exhaustive surveys. There could be mentioned the following relevant activities:

- The organisation of Control Survey for the verification of General Agricultural Census quality, for the first time in the history of national statistics, with the purpose to check the correctness of data registered during the Census period;

- The development and implementation of methodology of statistical inference of Integrated Survey, in order to collect short-term statistics;

- The development and implementation of sampling methodology for statistical inference for the study „Population information on legal living and working in the European Union”.

In 2011, for the first time in statistical practice, the short-term integrated statistical survey was implemented (monthly and quarterly) with the purpose to:

- harmonise national short-term statistics according European Union Regulations Nr.1165/1998 and Nr.1158/2005 on short-term indicators in industry, constructions, trade and services;

- make the statistical data collection system and the deadlines of presentation of short-term statistical reports/questionnaires more efficient;

- implement sample surveys of small units, and, as a result: decrease of information burden on economic units.

Odată cu implementarea cercetării integrate au fost abrogate 11 chestionare (rapoarte) statistice din domeniul statisticii industriei, construcției, comerțului, serviciilor, forței de muncă care aveau cel mai mare număr de respondenți statistici.

Cercetarea statistică se efectuează pe bază de eșantion și a cuprins în anul 2011 circa 10,5 mii întreprinderi (de 2,3 ori mai puține întreprinderi față de cercetările lunare și trimestriale în anul 2010).

Cele mai importante avantaje ale implementării acestei cercetări sînt:

- armonizarea statisticii naționale pe termen scurt conform Regulamentelor UE;
- micșorarea sarcinii informaționale asupra respondenților statistici;
- reducerea cheltuielilor de timp din partea respondenților statistici;
- excluderea dublării datelor colectate;
- optimizarea mijloacelor financiare și de muncă din partea organelor de statistică;
- obținerea unei informații mai complexe și variate de la respondenții statistici incluși în cercetare;
- trecerea de la cercetările complete la cercetările selective.

Ancheta structurală anuală, efectuată de BNS este cea mai complexă cercetare statistică din domeniul economic, care prezintă rezultatele activității întreprinderilor, inclusiv mici și mijlocii, realizată prin metoda cercetărilor prin sondaj. Ancheta structurală conține o totalitate de indicatori, prin intermediul cărora se caracterizează întregul sistem productiv și comercial al întreprinderii. Rezultatele implementării cercetării date au fost expuse în publicația „Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi”, plasată pe pagina oficială a BNS. Publicația conține indicatori referitor la cifra de afaceri, veniturile și cheltuielile întreprinderii, forța de muncă, structura principalelor tipuri de activități, investițiile în capital fix, etc.

Pentru organele teritoriale de statistică au fost organizate în cursul anului seminare instructive privind implementarea cercetărilor selective, printre care:

- Seminar privind implementarea cercetării integrate pe termen scurt;
- Seminar de instruire a specialiștilor anchetatori în vederea desfășurării studiului „Informarea populației privind traiul și lucrul legal în UE”;
- Seminar de instruire privind metodologia cercetării „Utilizarea Timpului” și familiarizarea cu programul de procesare a informației;
- Seminar de instruire pentru specialiștii anchetatori din rețeaua integrată AFM și CBGC;
- Seminar de generalizare a activității specialiștilor anchetatori și controlori din rețeaua integrată AFM și CBGC.

În anul de raport au fost întreținute relații de colaborare bune cu USAID/BIZTAR - privind implementarea cercetării integrate pe termen scurt, reducerea poverii informaționale asupra respondenților statistici, raportarea electronică a chestionarelor statistice; Institutul Național de Statistică din România - în domeniul implementării cercetării integrate pe termen scurt; Comitetul de Statistică din Turcia - în domeniul clasificărilor, nomenclatoarelor statistice și tehnici de eșantionare, precum și în efectuarea Anchetei de Control pentru verificarea calității Recensământului Populației și a Anchetei de Control a calității cercetărilor prin sondaj de volum mare; Institutul Național de Statistică din Franța - în domeniul clasificărilor și nomenclatoarelor statistice.

Eleven statistical questionnaires (reports) with the highest number of statistical respondents in the field of industry, constructions, trade, services, and labour force have been cancelled since the integrated statistical survey was implemented.

Statistical survey is conducted on a sample basis and, in 2011, it covered approximately 10.5 thousand enterprises (what is 2.3 times less enterprises as compared to monthly and quarterly surveys in 2010).

The most important advantages of the implementation of this survey are:

- Harmonisation of short-term national statistics according EU Regulations;
- Decrease of information burden on statistical respondents;
- Reduction of time spent by statistical respondents;
- Exclusion of doubling of collected data;
- Optimisation of financial and labour means of statistical bodies;
- Collection of complex and diverse information from statistical respondents covered in the survey;
- Transition from exhaustive statistical surveys to the sample ones.

Structural annual survey, conducted by NBS is the most complex sample survey in economic sector, presenting the results of business activity, including small and medium enterprises. Structural survey comprises a totality of indicators, which characterise the entire production and commercial system of enterprise. The results of implementation of this survey were presented in the publication „Results of Structural Business Survey”, placed on the NBS official webpage. Publication comprise indicators on turnover, enterprise incomes and expenditures, labour force, structure by main types of activities, fixed capital investments, etc.

During the year, trainings on the implementation of sample surveys were organised for the representatives of territorial statistical offices, such as:

- Training on the implementation of short-term integrated statistical survey;
- Training of interviewers on the conduction of study „Population information on legal working and living in EU”;
- Training on methodology of „Time Use Survey” and acquaintance with the information processing program;
- Training of interviewers of integrated LFS and HBS network;
- Generalisation workshop of interviewers and supervisors activity of integrated LFS and HBS network.

During the reporting year, we had good cooperation relations with USAID/BIZTAR – with the implementation of integrated short-term survey, reduction of poverty burden on statistical respondents, electronic reporting of statistical questionnaires; National Institute of Statistics of Romania – in the field of implementation of short-term integrated survey; Turkish Statistical Institute – in the field of classification, statistical nomenclatures and sampling techniques, and also the conduction of Control Survey for the verification of data quality of Census Population and the Control Censuses of comprehensive sample surveys quality; National Institute of Statistics of France – in the field of statistical classifications and nomenclatures.

Reprezentanții BNS în vizita de studiu la Comitetul de Statistică din Turcia / NBS representatives participating in the study visit at Turkish Statistical Institute

7. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ

Este indiscutabil faptul că elaborarea unei producții statistice calitative, pe potrivă cerințelor informaționale actuale ale societății, și comparabilitatea datelor statistice la nivel internațional nu poate fi înfăptuită fără asigurarea unei contribuții esențiale a tehnologiei informației. De aceea, în anul 2011, principalele sarcini asumate de BNS au constat în modernizarea bazei informaționale statistice, ridicarea operativității și calității lucrărilor de colectare, procesare și diseminare a datelor statistice. Esența înnoirii sistemului informațional și informatizarea organelor statistice presupune elaborarea unei strategii unice și a unui complex unic de programe pentru colectarea, procesarea și diseminarea informației, structurarea lucrărilor executate într-un complex de aplicații electronice sau programe flexibile.

Cca 51% din resursele de muncă ale BNS realizează funcțiile de colectare, verificare, analiză, validare, sistematizare și centralizare a datelor recepționate din organele teritoriale de statistică sau direct de la furnizorii de informații, lucrul cu elaborarea aplicațiilor IT și cu bazele de date (crearea, întreținerea și extragerea informației) - 9%, elaborarea și întreținerea registrelor întreprinderilor și organizațiilor participante în cercetări statistice - 10%, lucrări de tipar a formularelor și altor materiale statistice - 8%, deservirea (lucrări de gospodărie și achiziție a mărfurilor/serviciilor) și alte lucrări - 22%. Analiza funcțiilor generice în OTS arată că peste 50% din personal sunt implicați în colectarea, verificarea primară a informațiilor din rapoartele/anchetele statistice, 25% - la analiza, validarea ulterioară, generalizarea datelor colectate, 25% - revin activităților de actualizare a listelor agenților economici și diseminării informației statistice.

În cursul anului de referință au fost realizate un șir de lucrări de importanță majoră care au influențat pozitiv procesul de colectare și procesare a informației statistice. A fost elaborat, în colaborare cu compania IT, sistemul informațional de prelucrare a datelor Recensământului General Agricol 2011. Fiind un sistem complex a fost necesar de atras o atenție deosebită procesului de proiectare și realizare a componentelor sistemului pentru a asigura o bună funcționalitate în obținerea de date calitative.

Sistemul informatic integrat pentru prelucrarea datelor RGA 2011 este destinat să asigure realizarea sarcinilor întregului proces de prelucrare a datelor RGA. Funcționalitatea unui astfel de sistem înseamnă: elaborarea chestionarelor RGA, scanarea și capturarea datelor, verificarea, validarea logică, transmiterea datelor în bazele de date ale BNS și analiza datelor. Sistemul are la bază tehnologii avansate de recunoaștere (OCR, ICR și OMR), de prelucrare a imaginilor și de analiză a documentelor.

În premieră în anul 2011 BNS în parteneriat cu Proiectul USAID|BIZTAR, finanțat de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională și Casa Națională de Asigurări Sociale au lansat un nou serviciu public de raportare electronică prin internet, începând cu anul 2012. La evenimentul de prezentare publică a noului serviciu au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, ai unor instituții publice, ai comunității donatorilor și ai presei. Crearea portalului unic pentru raportarea electronică în cadrul sistemului statistic național este un pas important în procesul informatizării autorității și mediului de afaceri. Ca urmare, crearea

7. TECHNICAL INFRASTRUCTURE

It is obvious that the development of qualitative statistical production, following society current information requirements, and statistical data comparability at international level can be ensured only by essential contribution of information technologies. That is why, during 2011, the main tasks undertaken by NBS consisted in the update of statistical information basis, increasing promptness and quality of statistical data collection, processing and dissemination. The core of information system renewal and IT equipment of statistical bodies presumes the development of a unique strategy and a unique set of electronic programs for information collection, processing and dissemination, structuring of executed works in a set of electronic applications or flexible programs.

Approximately 51% of NBS staff resources are targeted to the activities of collection, verification, analysis, validation, aggregation and systematisation of data received from territorial statistical offices or directly from information suppliers, whereas the work on the development of IT applications and with databases (creation, maintenance and information extraction) - 9%, development and maintenance of registers of enterprises and organisations covered by statistical surveys - 10%, printing of statistical forms and other documents - 8%, auxiliary and other works (maintenance of premises and purchase of goods/services) and other works - 22%. The analysis of TSO generic functions reveals that over 50% of staff is involved in the collection and primary verification of information from statistical reports/questionnaires, 25% - in the analysis, further validation, generalisation of collected data, and 25% are involved in the activities of update of lists of economic units and dissemination of statistical information.

During the reference year, a series of works of major importance influenced positively the process of statistical information collection and processing. In cooperation with IT Company, it was developed the information system of data processing for the 2011 General Agricultural Census. Taking into account the complexity of this system it was necessary to pay a special attention to the process of design and implementation of system components in order to ensure a good functioning in producing the qualitative data.

Integrated information system for the processing of 2011 GAC data is provided to ensure the achievement of tasks of the entire process of GAC data processing. The functionality of such system presumes: the development of GAC questionnaires, data scanning and capture, verification, logical validation, data transmission to NBS databases and data analysis. The system is based on advanced technologies of recognition (OCR, ICR and OMR), image processing and document analysis.

For the first time in 2011, NBS in partnership with USAID|BIZTAR Project, financed by the United States Agency for International Development and the National House of Social Insurance, launched a new public service of electronic reporting via internet, which is supposed to start in 2012. The representatives of business environment, some public institutions, donor community and mass media attended the event of public presentation of the new service. The creation of a unique portal of

Reprezentatul BNS prezintă noul serviciu public de raportare electronică / NBS specialist presents the new public service of electronic reporting

posibilității pentru agenții economici de a raporta electronic printr-o formă standardizată, va favoriza pozitiv cooperarea între agenții economici și organele publice. Pentru agenții economici acest sistem va facilita enorm prezentarea rapoartelor, simplificând efortul uman și de timp. Mai mult ca atât, dezvoltarea sistemelor de informatizare a agenților economici va permite pe viitor raportarea automatizată prin intermediul acestor sisteme. Pentru BNS, implementarea acestui sistem va ușura procesul de colectare a datelor de la agenții economici, aceștia introducând de sinestatător datele primare, verificând și validând datele la locul de muncă. Acest fapt va economisi timpul respondenților va contribui la majorarea calității datelor primare colectate, ceea ce va avea un impact esențial asupra calității statisticilor finale. BNS planifică inițial de a introduce prin intermediul portalului doar rapoartele de prioritate înaltă și care sunt bine pregătite pentru integrare, ulterior toate rapoartele statistice fiind disponibile pe spațiul portalului: www.raportare.md.

Cu asistența tehnică a Statisticii Norvegiei în anul 2011 a fost procurat echipament de calcul, soluție anti-virus licențiată și soluție de virtualizare a serverelor, care va sta la baza reingineriei și îmbunătățirii securității sistemului informațional statistic.

În anul de referință au fost elaborate aplicații noi, utilizând tehnologii Web, privind colectarea și procesarea informației statistice. Tehnologiile noi reprezintă un sistem centralizat de colectare și procesare a datelor, care lucrează în regim online ceea ce oferă o viteză sporită de obținere a rezultatelor.

Este de menționat faptul că în 2011 oficiile teritoriale de statistică au fost conectate la internet de bandă largă, 7 din ele utilizând tehnologia fibrei optice, oferind o viteză de până la 50 megabiți pe secundă (Mbps). Aceasta a facilitat lucrul cu aplicațiile noi care rulează în regim online.

electronic reporting in the national statistical system is an important step towards IT implementation in the statistical authority and business environment. In this context, the creation of possibility for economic units to report information in electronic format in a standardised form would have a positive impact on the cooperation between economic units and public bodies. This system would highly facilitate the presentation of reports by economic units, thus simplifying the human and time resources. Moreover, the development of IT systems of economic units would allow the automatic reporting through these systems, in the future. For NBS, the implementation of this system would facilitate data collection process from economic units, by their individual introduction of primary data, verifying and checking data at the work place. This fact would save respondents' time and would contribute to increasing the quality of collected primary data, what would have an essential impact on the quality of final statistical information. Initially, in the framework of this portal, initially, NBS

plans to introduce only high priority reports which are well prepared for integration, further, all statistical reports will become available on the portal www.raportare.md.

In 2011, IT equipment, licensed anti-virus solution and virtualisation server solution were purchased with the technical assistance of Statistics Norway, what will be the basis for the re-engineering and improvement of security of statistical information system.

During the reference year, new applications on statistical information collection and processing were developed using web technologies. New technologies represent a centralised system of data collection and processing, which operates online, what offers a high speed in producing results.

It should be mentioned that in 2011, territorial statistical offices were connected to broadband internet, 7 of them using optic fibre channel, offering a speed up to 50 megabytes/second (Mbps). This facilitated the work with new applications that operate in online regime.

Interesul manifestat de publicul prezent la eveniment / Interest manifested by the public present at the event

8. ACTIVITATEA ORGANELOR TERITORIALE PENTRU STATISTICĂ

O privire de ansamblu asupra lucrărilor efectuate de organele teritoriale de statistică OTS în anul de referință ne relevă faptul, că obiectivele de bază ale acestora au constat în organizarea eficientă la nivel de unitate teritorială a proceselor de colectare a datelor de la unitățile raportoare, prelucrare corespunzătoare a informațiilor și difuzare a rezultatelor cercetărilor statistice în corespundere cu necesitățile și așteptările utilizatorilor.

Este de remarcat faptul, că o bună parte a timpului de muncă a fost destinat controlului total și permanent al datelor statistice, în ce privește nivelul de completare și calitate a rapoartelor statistice prezentate, introducerea pe suport tehnic și validarea datelor aferente cercetărilor statistice și rapoartelor financiare (contabile), centralizării acestora și prezentării datelor generalizate către Direcția Generală Tehnologii Informaționale a BNS și nemijlocit către aparatul central al BNS. Astfel, în anul 2011 organele teritoriale pentru statistică au prezentat la DGTI peste 620 mii rapoarte, colectate de la circa 54 mii respondenți.

Sarcinile principale ale organelor teritoriale de statistică în anul 2011 au fost orientate spre realizarea în termenele prevăzute în Programul de lucrări statistice a cercetărilor statistice, prin ridicarea calității informațiilor, reducerea ratei de non-răspuns, respectarea termenelor de transmitere a datelor către utilizatori, asigurarea continuității seriilor de date statistice la nivel de unitate administrativ-teritorială.

O activitate importantă a OTS în anul 2011 a fost organizarea primului Recensământ general agricol la noi în țară. În acest scop, direcțiile și secțiile teritoriale au fost antrenate la maxim în acțiunile premergătoare recensământului: instruirea personalului, consultațiile metodologice acordate recenziților, monitorizarea acțiunilor de recenziere, soluționarea diverselor probleme apărute pe perioada desfășurării recensământului.

Activitatea de diseminare a informațiilor statistice la nivel teritorial a fost destul de bogată și productivă, fapt relevat de numărul mare de materiale elaborate și difuzate diverselor categorii de utilizatori locali vizînd situația social-economică a raionului/municipiului, pe domenii statistice distincte, sub formă de: rapoarte analitice (140), note informative și informații operative (438), buletine statistice, rapoarte sau tabele generalizate (în total 3523).

Direcția generală pentru statistică a municipiului Chișinău a elaborat și editat culegerea de date statistice *Chișinău în cifre, ediția anului 2011*, care este plasată pe site-ul BNS. Publicația conține date statistice importante ale municipiului Chișinău pe diverse domenii de activitate social-economice desfășurate în municipiu.

Dezvoltarea relațiilor de cooperare și parteneriat cu o serie de instituții publice la nivel local a fost în preocuparea direcțiilor și secțiilor teritoriale de statistică. Reprezentanții OTS au oferit sprijin informațional la solicitarea diferitor utilizatori, fiind soluționate cca 3047 cereri de date statistice. Difuzarea informațiilor la solicitare s-a efectuat operativ, în baza respectării princi-

8. ACTIVITY OF TERRITORIAL STATISTICAL OFFICES

A general overview of the activities performed by territorial statistical offices TSO during the reference year reveal the fact that their basic objectives consisted in efficient organisation of data collection process from reporting units, corresponding information processing and dissemination of results of statistical surveys following user needs and expectations at the territorial office level.

It should be mentioned the fact that the majority of working time was dedicated to total and permanent control of statistical data, in what concerning the level of quality and filling in of presented statistical reports, data entry and validation of data related to statistical surveys and financial reports (bookkeeping), their centralisation and presentation to the Main Division of Information Technologies of NBS and directly to NBS Central Office. Thus, in 2011, territorial statistical offices presented over 620 thousand reports, collected from approximately 54 thousand respondents to MDIT.

In 2011, the main tasks of territorial statistical offices were directed towards conducting the statistical surveys provided by the Annual Program of Statistical Works, according the deadlines, by increasing the information quality, decreasing the non-response rate, respecting data transmission deadlines to users, ensuring continuity of statistical time series at the level of territorial administrative unit.

In 2011, and important TSO activity was the organisation of the first General Agricultural Census in the country. In this purpose, territorial divisions and sections were involved at maximum in Census preparation activities: staff training, methodological consultations organised for interviewers, monitoring of Census activities, solution of diverse problems that emerged during GAC conduction.

Dissemination activity of statistical information at territorial level was rather comprehensive and efficient, fact revealed by the high number of developed and disseminated documents to various categories of local users, on the social-economic situation of the rayon/municipality, by specific statistical areas; such as analytical reports (140), information notes and flash information (438), statistical bulletins, reports or aggregated tables (3523 in total).

The Main Division of Statistics of municipality Chisinau developed and issued the compilation of statistical data *Chisinau in figures, 2011 issue*, which is placed on the NBS webpage. The publication contains important statistical data on Chisinau municipality by various areas of social-economic activity in the region.

The main objective of territorial statistical offices was the development of cooperation and partnership relations with a series of public institutions at local level. The TSO representatives offered information support to various users; approximately 3047 data requests were solved. The response to information request was operative, based on the respect of principle of statistical data transparency and confidentiality, according current legal provisions on the functioning of official statistics in the Republic of Moldova.

Participarea OTS Căușeni la conferința de presă privind demararea RGA / Participation of TSO Causeni in the press conference on the start of GAC

piului transparenței și confidențialității datelor statistice, în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind funcționarea statisticii oficiale în Republica Moldova. Cazurile de refuz al satisfacerii solicitărilor de date statistice au ținut de confidențialitatea datelor individuale, divulgarea cărora contravine prevederilor Legii cu privire la statistica oficială în Republica Moldova și Codului de bune practici al statisticilor europene, sau lipsa informației.

În colaborare cu organele administrației publice locale (Inspectoratul Fiscal, Direcția Financiară, Camera Înregistrării de Stat, Inspekția de Stat în Construcții, Agenția Ecologică Zonală etc.) de comun acord au organizat 253 seminare pentru agenții economici din teritoriu privind ameliorarea disciplinei de raportare, explicarea prevederilor Legii cu privire la statistica oficială, a normelor metodologice privind completarea rapoartelor statistice, a modului de calculare a indicatorilor economici etc.

Este de menționat că organele teritoriale de statistică au fost prezente activ la diverse evenimente publice. Reprezentanții OTS au participat la activitățile școlare legate de ultimul sunet ale instituțiilor de învățământ din teritoriu, în cadrul cărora au fost acordate diplome copiilor participanți la concursul de desen pentru copii organizat de BNS cu ocazia Recensământului general agricol. În scopul consolidării unei imagini statistice pozitive și corecte bazate pe credibilitate, în anul de raportare s-a pus accent pe cooperare cu mass-media locală. Reprezentanții OTS au acordat interviuri și au participat în direct la emisiuni de radio, au asigurat diverse articole pe diferite teme de actualitate economică sau socială a raionului. Astfel, în anul 2011 organele teritoriale pentru statistică au emis 229 comunicate de presă, cu referire la domeniile de activitate ale raionului/ municipiului și au organizat 66 interviuri la radio și televiziune.

Prezentarea OTS Cahul în cadrul Colegiului BNS / Presentation of TSO Cahul at the NBS Board meeting

The cases of refusal to satisfy data requests were connected to the lack of information or the confidentiality of individual data, whose disclosure violates the provisions of the Law on Official Statistics of the Republic of Moldova and the European Code of Good Practices.

In cooperation with local public administration bodies (Tax Authority, Division of Finance, State Registration Chamber, State Inspection in Constructions, Regional Ecology Inspection, etc.) 253 workshops were organised for the economic units from the territory on the improvement of reporting discipline, explanation of provisions of the Law on Official Statistics, of methodological rules on the filling in of statistical reports, the calculation of statistical indicators, etc.

It must be mentioned, that territorial statistical offices were

involved actively in various public events. TSO representatives participated in school events such as the "Last bell ring" and handed the Awards to children that participated in the NBS drawing competition organised with the occasion of General Agricultural Census. During the reporting year, an emphasis was put on the cooperation with local mass media in order to strengthen a positive and correct statistical image, based on reliability. TSO representatives gave interviews and participated in live radio shows, and provided communications on various actual economic or social topics of the rayon. Thus, in 2011, territorial statistical offices issued 229 press releases on various rayon/municipality areas of activity and organised 66 radio and television interviews.

Reprezentanții OTS Anenii Noi acordă diplome copiilor în cadrul evenimentului Ultimul sunet din localitate / Representatives of TSO Anenii Noi award diplomas to children in the framework of the Last Bell Ring event in the locality

9. COOPERAREA STATISTICĂ INTERNAȚIONALĂ

În perioada de referință BNS a colaborat activ cu instituții similare din statele comunității europene, țările CSI și alte state. Este evident faptul că racordarea statisticii naționale la standardele internaționale, în special ale UE, nu este posibilă fără cunoașterea și preluarea celor mai bune practici ale țărilor dezvoltate, precum și efectuarea schimbului de experiență pe diverse domenii statistice. Activitatea în acest sens cuprinde o serie de acțiuni destinate implementării cadrului internațional și a celui european de organizare a statisticii, racordării metodologiilor la standardele internaționale, efectuării cercetărilor statistice conform cerințelor internaționale.

Este de remarcat faptul că în anul 2011 BNS a întreținut o colaborare fructuoasă și s-a bucurat de o imagine pozitivă din partea organizațiilor internaționale ca: Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Organizațiile Națiunilor Unite, inclusiv UNICEF, UNESCO, UNFPA, UNDP, UNIFEM, FAO, OIM, OMS. De asemenea, au fost stabilite relații bilaterale multiple cu instituțiile naționale din alte țări, cum ar fi: Azerbaidjan, Belarus, Ucraina, Kazahstan, Federația Rusă, Kîrgîzstan, România, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Suedia, Norvegia, Lituania, Serbia, Italia și Turcia, cu majoritatea dintre care BNS are încheiate acorduri de colaborare bilaterală în domeniul statisticii.

În anul 2011 activităților specifice destinate procesului de reformare a statisticii oficiale le-a fost oferită asistența tehnică în cadrul următoarelor proiecte:

- Proiectul Comun ONU „Consolidarea sistemului statistic național” (cu finanțarea PNUD, UN Women, UNICEF, UNFPA și ILO) a acordat sprijin privind prezentarea experienței BNS la foruri internaționale, alinierea statisticii Republicii Moldova la standardele internaționale și ale UE, consolidarea capacităților statisticienilor, sporirea capacităților diferitor categorii de utilizatori de date, desfășurarea de cercetări statistice noi în conformitate cu metodologiile internaționale și analiza rezultatelor acestora, îmbunătățirea instrumentelor de diseminare a informației statistice.
- Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), Guvernul Suediei, Guvernul României și Uniunea Europeană au acordat asistență tehnică privind efectuarea Recensământului General Agricol.
- Protocolul de cooperare în domeniul statistic între Institutul Național de Statistică din România și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, privind suportul în dezvoltarea sistemului statistic național în asigurarea managementului calității în statistică, implementarea cercetării statistice „UNICA” (cu periodicitate lunară și trimestrială).
- Memorandumul de Acord între Statistica Norvegiei și Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova privind Suportul în dezvoltarea sistemului statistic național în Moldova.
- Memorandumul de înțelegere între Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova și Eurostat privind schimbul de date statistice, trimestrial fiind transmisă la Eurostat informația statistică vizînd comerțul exterior.
- În cadrul colaborării între Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova și Institutul de Statistică al Turciei cu susținerea financiară a Agenției Internaționale de Cooperare și Dezvoltare a Turciei, privind elaborarea

9. INTERNATIONAL COOPERATION IN STATISTICS

During the reference period, NBS cooperated actively with similar institutions of European Community member countries, CIS Countries and others. It is obvious that the knowledge and implementation of best practices of developed countries and the share of experience in various statistical areas are vital in the process of harmonisation of national statistics to international standards, in particular to the European ones. The activity in this direction covers

a series of actions provided for the implementation of international and European framework on the organisation of statistics, methodology harmonisation to international standards, and carry out of statistical surveys according international standards.

It should be outlined that during 2011, NBS had fruitful cooperation and had a positive image among international organisations such as: World Bank, International Monetary Fund, United Nations, including UNICEF, UNESCO, UNFPA, UNDP, UNIFEM, FAO, ILO, WHO. In the same time, multiple bilateral relations were es-

tablished with national institutions of other countries, such as: Azerbaijan, Belarus, Ukraine, Kazakhstan, Russian Federation, Kyrgyzstan, Romania, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Sweden, Norway, Lithuania, Serbia, Italy and Turkey; with majority of them, NBS signed agreements of bilateral cooperation in statistics.

During 2011, the specific activities provided for the reform of official statistics benefited of technical assistance in the framework of the following projects:

- Joint UN Project „Strengthening the national statistical system” (with the financing of UNDP, UN Women, UNICEF, UNFPA and ILO) provided assistance to NBS in presenting its experience to international meetings, harmonisation of Moldovan statistics to international and European standards, strengthening the capacities of statisticians, increasing capacities of various categories of users, conduction of new statistical surveys according international methodologies and the analysis of results, improvement of information dissemination tools.
- Food and Agriculture Organisation of United Nations (FAO), the Government of Kingdom of Sweden, the Government of Romania and European Union provided technical assistance in the conduction of the General Agricultural Census.
- Cooperation Protocol in statistics between the National Institute of Statistics of Romania and the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, on the support in the development of national statistical system in ensuring quality management in statistics, implementation of integrated short-term survey „UNICA” (monthly and quarterly frequency).
- Memorandum of Understanding between Statistics Norway and the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova on the support in the development of the national statistical system in Moldova.
- Memorandum of Understanding between the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova and Eurostat on the exchange with statistical information; statistical information on External Trade is sent to Eurostat monthly and quarterly.

Sesiunea 43 a Comisiei Statistice a ONU / Plenary Session of statisticians organised by the United Nations Statistical Division

versiunii naționale ale clasificatoarelor statistice și implementarea pe larg a cercetărilor prin sondaj în diferite domenii statistice.

Semnificativ este faptul că, în anul 2011 a fost inițiat un nou proiect de colaborare cu Statistica Suediei. În cadrul vizitei experților suedezi la BNS au fost identificate și descrise principalele domenii statistice care la moment necesită asistență externă în dezvoltarea de mai departe, acestea fiind: statistica comerțului extern, dezvoltarea metodelor statistice, conturi naționale, statistica întreprinderilor, probleme de administrare și statistica mediului.

Este de remarcat faptul că în cadrul unei cooperări statistice eficiente a fost posibilă desfășurarea la Chișinău a Seminarului internațional „*Probleme de dezvoltare strategică și de management ale sistemelor statistice naționale*”. Evenimentul a fost organizat în comun cu Banca Mondială, Comitetul pentru Statistică al Comunității Statelor Independente (CSI), Institutul Internațional pentru Instruire Statistică. În cadrul seminarului a fost discutat un curs de instruire în domeniul statisticii de către specialiștii Institutului Internațional pentru Instruire Statistică. Este de menționat faptul că acest seminar instructiv este prima activitate din cadrul Programului de pregătire a cadrelor Comitetului Statistic al CSI, program elaborat de către Institutul Internațional pentru Instruire Statistică al Comitetului de Statistică al CSI în baza cursului similar de instruire al Institutului Băncii Mondiale. Participarea nemijlocită în proiectul Institutului Băncii Mondiale, precum și a altor organizații internaționale, centre de cercetare și training de talie mondială reprezintă o garanție a instruirii de cea mai înaltă calitate.

Tot în anul de referință, în Republica Moldova, a avut loc *Întrunirea 46-a a Consiliului șefilor oficiilor de statistică ale țărilor membre ale CSI*. În cadrul Întâlnirii vor fi discutate mai multe subiecte ce țin de domeniul statisticii, precum și subiectul marcării a 20 de ani de la crearea CSI. La eveniment au participat toți șefii oficiilor de statistică ale țărilor membre ale CSI, precum și alți reprezentanți ai oficiilor de statistică ale țărilor membre ale CSI.

Pe parcursul anului colaboratorii BNS au participat la mai multe întruniri metodologice, cursuri de instruire, seminare și conferințe internaționale, care au fost organizate de către CEE ONU, CEE/BIM/Eurostat, Departamentul Agricultură a Statelor Unite (USDA), UNECE, UNFPA, UNESCO, UNECE/UNSD și EFTA, UNSD/Eurostat, TICA, Institutului Internațional din Viena (JVI) și FAO.

În cursul anului de raportare BNS a furnizat la solicitarea organismelor internaționale diverse date statistice (73 chestionare). Datele statistice solicitate acoperă toate domeniile statistice și conțin o periodicitate diferită: lunară, trimestrială, anuală.

Desfășurarea seminarului internațional la Chișinău / International workshop in Chisinau

Participanții la seminar / Workshop participants

Sedința de lucru a șefilor oficiilor de statistică ale țărilor membre ale CSI / Working session of heads of national statistical offices of CIS Countries

- In the framework of cooperation between the National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova and Turkish Statistical Institute with the financial support of Turkish International Cooperation and Development Agency, on the development of national version of statistical classifications and wide implementation of sample surveys in various statistical areas.

It is important to be mentioned that a new cooperation project with Statistics Sweden was initiated in 2011. The main statistical areas which need external assistance for further development were identified and described in the framework of visit of external experts to NBS, namely: External Trade Statistics, development of statistical methods, National Accounts, Business Statistics, management issues and Environment Statistics.

It should be outlined that, the organisation in Chisinau of the International Workshop „*Strategic development and management problems of national statistical systems*” was possible grace the efficient statistical cooperation. The event was organised in common with the World Bank, Interstate Statistical Committee of CIS Countries and International Statistical Institute. The specialists of International Statistical Institute in the framework of the workshop discussed a course of training in statistics. It is necessary to mention that this training workshop is the first activity in the framework of the Program of Training of Specialists of Interstate Statistical Committee of CIS Countries, based on a similar training course of the World Bank Institute. The direct participation in the World Bank Project and the implication of other international organisations, world research and training centres represent a guarantee of a highest quality training.

Also during the reference year, the *46th Meeting of the Council of Heads of Statistical Offices of CIS Countries* was organised in the Republic of Moldova. During the meeting, more statistics related subjects were discussed, and the subject on the 20th anniversary of CIS creation. All heads and other representatives of national statistical institutes of CIS Countries attended the event.

During the year, NBS specialists attended many methodological meetings, training courses, international seminars and conferences, organised by UNECE, ILO, and Eurostat, United States Department of Agriculture (USDA), UNFPA, UNESCO, UNSD, TICA, EFTA, UNSD, Joint Vienna Institute and FAO.

NBS presented statistical information (73 questionnaires) following the request of international organisations. Requested statistical data cover all statistical areas with various frequency: monthly, quarterly and annual.

Lunar au fost transmise către Comitetul pentru statistică al CSI informații vizînd principalii indicatori socio-economici pe țară.

De asemenea, la solicitarea reprezentanțelor Băncii Mondiale, FMI, altor organisme internaționale cu sediul la Chișinău, misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova, agenților economici și a persoanelor fizice au fost pregătite diverse informații statistice cu privire la situația social-economică a țării.

Colaborarea internațională în domeniul statisticii presupune elaborarea datelor în conformitate cu standardele internaționale întru asigurarea comparabilității lor, în condițiile perfecționării continue a metodelor statistice și prezentarea informației către organismele internaționale, în conformitate cu obligațiunile asumate de Republica Moldova. În acest sens, este cu atât mai evidentă importanța colaborării internaționale în perioada de reformare a statisticii naționale.

Monthly information on social-economic indicators of the country was sent to Interstate Statistical Committee of CIS Countries.

Also, following the request of representatives of World Bank, IMF, and other international organisations with country offices in Chisinau, diplomatic missions of the Republic of Moldova, economic units and natural persons, various statistical information was presented on the social-economic situation of the country.

International cooperation in statistics presumes production of data according international standards in order to ensure their comparability, in conditions of permanent improvement of statistical methods and presentation of information to international organisations according obligations assumed by the Republic of Moldova. In this context, the international cooperation in the period of reformation of national statistics is more obvious.

10. ACTIVITĂȚI FUNCȚIONALE

De dezvoltarea sistemului statistic național în conformitate cu standardele internaționale în domeniu și ținând cont de conjunctura social-economică a țării, nu poate avea loc fără asigurarea unor servicii funcționale corespunzătoare, cum ar fi: resursele umane calificate care să contribuie la dezvoltarea durabilă a statisticilor ramurale; asigurarea perfecționării continue a personalului; resursele financiare adecvate și conforme cerințelor de funcționare și îmbunătățire a statisticii etc.

Efectivul de personal

Efectivul limită al aparatului central (AC) al Biroului Național de Statistică în anul 2011 a constituit 107 unități de personal, a Direcției recensăminte pe lângă BNS – 7 unități, a Direcției generale tehnologii informaționale pe lângă BNS (DGTI) – 82 unități, a Serviciului informațional al rapoartelor financiare de pe lângă BNS (SIRF) – 11 unități, organelor teritoriale pentru statistică – 395 unități de personal (fără personal de interviu).

La sfârșitul anului, la nivelul aparatului central al BNS (la 31.12.2011) numărul salariaților a constituit 97 persoane, 92,8% revenind femeilor, și respectiv 7,2% - bărbaților.

În cadrul DGTI numărul salariaților la 31.12.2011 a constituit 79 persoane, din care 75,9% - femei și 24,1% - bărbați.

Din numărul total de posturi, 511 constituie posturile de funcționare public, din care 102 - în AC, 7 - în Direcția recensăminte, 10 - în SIRF și 392 în OTS.

Vârsta medie a personalului aparatului central al BNS constituie 38,9 ani. În același timp vârsta medie a conducerii la nivel superior constituie 44 de ani, în cazul conducerii la nivel mediu - 49 de ani, iar în cazul personalului executiv - 40 de ani.

Vârsta medie a personalului DGTI constituie 45 de ani, a conducerii la nivel superior - 29 de ani, a conducerii la nivel mediu - 49 de ani, iar în cazul personalului executiv - 46 de ani.

Vârsta medie a personalului OTS constituie 44 ani, a conducerii - 48 ani și a personalului executiv - 40 ani.

Fluctuația și vechimea în muncă a personalului

Fluctuația personalului BNS (AC și DGTI) s-a micșorat, dar rămâne în continuare o problemă majoră. În anul 2011 a constituit 5,1%, față de 6,5% în anul 2010. În structura fluctuației de personal cea mai mare pondere din nou o dețin persoanele tinere.

Durata medie a stagiului de muncă în cadrul aparatului central al BNS constituie: 11,0 ani pentru conducerea la nivel superior (DGTI – 6,9 ani), 19,9 ani pentru conducerea la nivel mediu (DGTI – 26,8 ani), 12,2 ani în cazul personalului executiv (DGTI – 20,6 ani). În AC ponderea persoanelor cu o durată a stagiului profesional mai mică de 5 ani constituie 22,6%. Ponderea angajaților, cu o durată a stagiului profesional ce depășește 10 ani, constituie 65,6%.

Ponderea persoanelor în vîrsta pensionară constituie 17,5% în aparatul central, 29,9% în DGTI și în OTS - 16,8%.

Motivarea personalului, în special cea financiară insuficientă în condițiile lipsei spațiului locativ, în deosebi pentru tineri, constituie una dintre cauzele principale a fluctuației sporite a personalului și este un impediment major în atragerea și menținerea tinerilor specialiști.

10. FUNCTIONAL ACTIVITIES

The development of the national statistical system according international standards and taking into account the social-economic situation of the country works only if corresponding functional services are ensured, such as: qualified human resources which would contribute to sustainable development of branch statistics; permanent staff training; adequate financial resources according requirements of functioning and improvement of statistics, etc.

Staff

During 2011, NBS Central Office had 107 staff units, the Division of Censuses nearby NBS – 7 units, the Main Division of Information Technologies nearby NBS (MDIT) – 82 units, the Information Service of Financial Reports nearby NBS (ISFR) - 11 units, territorial statistical offices - 395 staff units (without interviewers).

By the end of the year (as of 31.12.2011), the number of employees at NBS Central Office level represented 97 persons, 92.8% - women and 7.2% - men.

For the same date, the number of MDIT employees represented 79 persons, of which 75.9% were women and 24.1% - men.

511 are the positions of civil servants of the total number of positions, of which, 102 are in the NBS Central Office, 7 – in the Division of Censuses, 10 – in ISFR and 392 in TSO.

The average age of NBS Central Office specialists is 38.9 years. In the same time, the average age of NBS top management is 44 years, in case of intermediate level management - 49 years and 40 years in case of executive staff.

Average age of MDIT staff is 45 years, top management - 29 years, intermediate level management - 49 years, whereas in case of executive staff it represents 46 years.

Average age of TSO staff is 44 years, management - 48 years and 40 years for the executive staff.

Personnel flow and professional experience

Although the flow of NBS personnel (CO and MDIT) decreased, it remains a major problem. In 2011, it represented 5.1%, as compared to 6.5% in 2010. The young specialists have the highest share in the structure of personnel flow.

Average duration of work experience in the framework of NBS Central Office is 11.0 years for top management (MDIT – 6.9 years), 19.9 years for intermediate level management (26.8 years - MDIT), 12.2 years for executive staff (MDIT – 20.6 years). At Central Office level, the share of persons with a professional experience less than 5 years represents 22.6%. The share of specialists with a professional experience exceeding 10 years is 65.6%.

The share of persons of retirement age represents 17.5% in the Central Office, 29.9% in the MDIT and 16.8% in the TSO.

Personnel motivation, in particular the insufficient financial one in the condition of shortage of living area, in special for young specialists represents one of the main causes of increased personnel flow and is a major impediment in attracting and keeping the young specialists.

Colectivul de femei a BNS este felicitat cu ocazia zilei de 8 martie / The NBS women are congratulated with the occasion of 8 March

Perfecționarea și competența profesională

Continuitatea procesului de instruire și dezvoltare profesională a personalului BNS a fost evident reflectată prin numărul activităților organizate în acest sens în perioada de referință.

Astfel pe parcursul anului 2011, circa 102 angajați Biroului Național de Statistică (BNS) au participat la circa 81 activități de instruire (seminare, cursuri, ateliere de lucru, vizite de studiu, conferințe, etc.), inclusiv: 59 persoane din cadrul BNS au participat la 36 de cursuri de instruire și dezvoltare a competențelor profesionale, organizate în cadrul unor instituții de stat din țară.

De asemenea, 43 angajați BNS au participat la 45 cursuri de instruire și perfecționare organizate în afara hotarelor țării, scopul fiind dezvoltarea și îmbunătățirea în viitor a statisticilor, în strânsă corelare cu normele și standardele Uniunii Europene și pentru ameliorarea metodelor și a procedurilor statistice menite să conducă la o utilizare eficientă și complexă a instrumentelor statistice.

Important de menționat faptul că, în urma unei colaborări comune dintre BNS și Direcția politică de cadre a Cancelariei de Stat, în cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a fost organizat un curs de instruire pentru 34 de funcționari, dintre care șefi, șefi adjuncți ai organelor teritoriale pentru statistică ale BNS, având ca tematică „Managementul organizațional”. Participanții au menționat utilitatea cursului pentru îmbunătățirea cadrului organizatoric existent deja în fiecare subdiviziune.

Este de remarcat faptul că, competențele profesionale și abilitățile practice de care dau dovadă colaboratorii BNS, au fost menționate în cadrul ședinței festive organizate cu ocazia Zilei Statisticianului în Republica Moldova, sărbătoare profesională instituită în anul 2010 și care se sărbătorește anual la 20 octombrie. Astfel, celor mai buni specialiști ai statisticii naționale, li s-au acordat diplome de merit pentru succesele remarcabile obținute.

Merită a fi recunoscut faptul că, asimilarea celor mai bune practici din domeniu statistic, precum și creșterea profesională a specialiștilor nu poate avea loc fără cunoașterea experiențelor celor mai dezvoltate țări, dar un impediment important încă în procesul de însușire a experienței internaționale în domeniul statisticii îl constituie insuficiența deprinderilor de cunoaștere a limbii engleze și franceze, care împiedică familiarizarea cu standardele internaționale în domeniul statistic și cele mai bune practici ale altor țări.

Colegiul BNS

În cadrul Biroului funcționează Colegiul BNS, instituit în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1049 din 06 octombrie 2005 “Cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică”.

Colegiul este constituit din 9 persoane, din componența căruia fac parte directorul general (președinte al Colegiului), vicedirectorul general și specialiști din cadrul Biroului, precum și reprezentanți ai altor autorități ale administrației publice, instituțiilor științifice, de învățământ etc. Componența

Professional training and competences

The continuous training and professional development process of NBS specialists was reflected by the number of activities organised in this direction during the reference period.

Thus, during 2011, approximately 102 employees of the National Bureau of Statistics attended approximately 81 training activities (workshops, courses, seminars, study visits, and conferences etc.), including: 59 persons from NBS attended 36 trainings and development of professional competences courses, organised in the frame of some state institutions in the country.

Also, 43 NBS employees participated in 45 training courses organised abroad, with the purpose to develop and improve further the statistics, closely following the European Union standards and rules on the improvement of statistical methods and procedures provided for a more efficient and complex use of statistical instruments.

It is relevant to mention that grace close cooperation of NBS and Personnel Division of State Chancellery, a training course for 34 civil servants, heads, deputy heads of NBS territorial statistical offices, was organised at the Academy of Public Administration nearby the President of the Republic of Moldova with the topic „Organisational management”. The participants outlined the course utility in the improvement of organisational framework existing in every subdivision.

It should be outlined that the professional competences and practical abilities of NBS specialists were mentioned in the framework of festive meeting organised with the occasion of Statistics Day in Moldova, professional anniversary established in 2010, and celebrated annually on 20th of October. In this context, the best specialists of national statistics were awarded Diploma for their remarkable successes.

It is worthy to mention that the success in the assimilation of best practices in statistics and the professional growth of specialists depends on the knowledge and study of experience of developed countries, however, a major impediment in the process of study of international experience is the shortage in English and French abilities, fact that impedes the acknowledgment with international standards in statistics and the best practices of other countries.

NBS Board

In the framework of the National Bureau of Statistics functions the NBS Board, created according the Decision of the Government of the Republic of Moldova Nr. 1049 as of October 06, 2005 “On the approval of Regulation of the National Bureau of Statistics and the nominal structure of the Board of the National Bureau of Statistics”.

The Board is composed of nine persons, comprising the General Director, (President of the Board), Deputy General Director and NBS specialists, and the representatives of other public administration authorities, scientific and

Participarea reprezentanților BNS la Seminarul privind comparabilitatea internațională, runda 2011, CISSTAT / Participation of NBS specialists at the Workshop on International Comparability, round 2011, CISSTAT

Premierea celor mai buni statisticieni / Awarding the best specialists

nominală a Colegiului se aprobă de Guvern, la propunerea directorului general al Biroului. În activitatea sa, Colegiul se călăuzește de Regulamentul aprobat prin ordin de către directorul general.

În funcție de complexitatea și specificul lucrărilor prezentate spre dezbatere și avizare, la ședințele Colegiului pot participa, ca invitați, angajați ai BNS, personalități, specialiști din alte instituții, cadre didactice, care prin competența lor profesională pot contribui la soluționarea problemelor puse în discuție.

Colegiul la ședințele sale examinează:

- problemele prioritare ce țin de realizarea sarcinilor organelor statisticii oficiale, de funcționarea sistemului statistic al republicii (examinarea anuală a proiectului Programului de lucrări statistice, programului de activitate trimestrială a BNS etc);
- activitatea subdiviziunilor aparatului central, organelor teritoriale de statistică, întreprinderilor și organizațiilor subordonate;
- activitatea ministerelor, departamentelor, altor instituții, indiferent de subordonarea lor departamentală, vizând sistemul de dări de seamă statistice, rapoartelor financiare, asigurarea autenticității datelor;
- proiectele celor mai importante acte legislative și normative elaborate de aparatul central al BNS.

Deciziile Colegiului devin executorii după aprobarea lor prin ordinul directorului general al Biroului.

Activitatea Colegiului se bazează pe examinarea constructivă și soluționarea colegială a problemelor, pe principiile democrației și publicității, pe responsabilitatea personală a membrilor colegiului privind elaborarea, adoptarea și realizarea hotărârilor. Eficiența activității Colegiului este asigurată de munca organizatorică, creatoare și concretă a fiecărui membru al Colegiului, direcțiilor, secțiilor aparatului central, direcțiilor, secțiilor teritoriale de statistică, altor organizații subordonate Biroului.

Arhiva

În arhiva BNS se păstrează documentele din anul 1944 ce țin de personal, din 1971 – documentele ce țin de statistică și activitatea de bază. Documentele arhivei BNS fac parte din Fondul Arhivistic de Stat, ce constituie proprietatea Republicii Moldova și sînt luate sub protecția statului.

Numărul fondului arhivei BNS este 3021, profilul arhivei – statistica, documentele cu termen permanent de păstrare sunt sistematizate în inventare: nr. 8 – activitatea de bază, nr. 39 – statistica și nr. 7a – personalul cu termenul lung de păstrare. La moment în arhiva BNS se păstrează 22522 dosare.

Documentele statistice redau evoluția dezvoltării social-economice a statului în diferite perioade. Fondul arhivistic dispune de documente unicate ale rezultatelor recensămintelor populației din anii 1957, 1977, 1979, 1989, 2004. Documentele sînt accesibile pentru a efectua cercetări științifice, istorice, sunt purtătoare de informații și modalitatea accesului se efectuează conform Legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și al Legii privind accesul la informație. La cererea sau de-

education institutions, etc. The Government, following the proposal of the NBS General Director, approves the nominal structure of the Board. In its activity, the Board is guided by the Regulation approved by the Decision of the General Director.

Depending on the complexity and peculiarity of issues presented for discussion and approval, invited representatives of other institutions and teachers may attend the NBS Board meetings, and, by their professional qualifications can contribute to the solution of discussed problems.

At its meetings, the Board examines the following:

- Priority problems related to achievement of tasks of bodies of official statistics, functioning of the statistical system of the republic (annual examination of the draft of Annual Program of Statistical Works, NBS Quarterly program of Activity, etc);
- The activity of subdivisions of NBS Central Office, territorial statistical offices, subordinated enterprises and organisations;
- The activity of ministries, departments, and other institutions irrespective their subordination, in what concerning the system of statistical reports, financial reports, ensuring data reliability;
- The drafts of the most important legislative and normative document developed by the NBS Central Office.

The Decisions of NBS Board must be executed after their approval by the Decision of the NBS General Director.

The activity of NBS Board is based on the constructive analysis and collegial solution of problems, principles of transparency and democracy, personal responsibility of Board members in what concerning the development, adoption and implementation of decisions. The efficiency of Board activity is ensured by organisational, creative and targeted work of every Board member, of Central Office divisions and sections, territorial statistical offices and other organisations subordinated to NBS.

Archive

The NBS archive keeps documents on personnel since 1944, and documents on statistics and basic activity – since 1971. The documents of NBS archive are a component part of State Archive Fund, representing the property of the Republic of Moldova and are under state protection.

The number of NBS archive is 3021, archive profile – Statistics, the documents with permanent preservation term are systematised in stocks: nr. 8 – Basic activity, nr. 39 – Statistics and nr. 7a – Personnel for long term preservation. Currently, 22522 files are kept in the NBS archive.

Statistical documents reveal the social-economic evolution of the country for diverse periods. The archive fund owns unique documents with the results of Census Population from 1957, 1977, 1979, 1989, and 2004. The documents are available for scientific and historic researches and are information carriers. The access is granted according the Law on Archive Fund of the Republic of Moldova and the Law on information access. The copies of archive documents,

Membrii Colegiului BNS în ședință lărgită / Members of the NBS Board in enlarged meeting

mersul solicitantului sunt eliberate copii de pe documentele de arhivă, extrase, certificate sau o altă informație în modul stabilit de legislație în vigoare.

În arhiva BNS se păstrează documentele ce țin de personal a instituțiilor subordonate, care au fost lichidate în diferite perioade (Centrul Principal de Calcul al Departamentului Analize Statistice și Sociologice, Combinatul de Învățământ din Chișinău al Direcției Centrale de Statistică, Școlile de contabili din Bender și Bălți al Direcției Centrale de Statistică). Arhiva BNS răspunde la cererile privind confirmarea vechimei în muncă în organele statistice și mărimea salariului pe perioada degrevării de atribuțiile de la locul de muncă.

Împreună cu Comisia permanentă de expertiză arhiva selectează documentele cu termen permanent de păstrare și cu termen lung de păstrare, se întocmesc inventarele dosarelor, procesele verbale pentru nimicirea documentelor, termenele de păstrare cărora au expirat.

Arhiva BNS organizează și participă la seminare cu persoanele responsabile pentru lucrările de secretariat și arhiva în subdiviziunile BNS pentru acordarea ajutorului metodologic, inclusiv se oferă consultații pentru organele teritoriale de statistică.

Resursele financiare

Finanțarea activității sistemului BNS în anul 2011 a fost asigurată din alocații de la Bugetul de Stat și din mijloace provenite din comercializarea de date și publicații statistice și de la darea în arendă a încăperilor nelocuibile în subdiviziunile teritoriale de statistică și din suportul financiar din partea donatorilor externi. Utilizarea tuturor mijloacelor s-a realizat conform obligațiilor și responsabilităților ce-i revin Biroului, organ de specialitate al administrației publice centrale care organizează și coordonează statistica oficială din Republica Moldova.

În condițiile de austeritate a bugetului anului 2011, prin raționalizarea și prioritizarea cheltuielilor, BNS a reușit să acopere cheltuielile pentru realizarea Programului lucrărilor statistice în anul 2011:

- din alocații de la bugetul de stat – 57336,1 mii lei (63%

extracts, certificates or other information according to the procedure provided by Law are issued following the solicitor request or application.

The NBS archive keeps the documents on the personnel of subordinated units, which were liquidated in various periods (Main Accounting Centre of the Department of Statistical and Sociological Analyses, the Education Institution of the Main Division of Statistics from Chisinau, Schools of Accountants from Bender and Balti of the main Division of Statistics). NBS Archive answers the requests on the confirmation of work experience in statistical bodies and salary size during period of relieving from work duties.

Together with the Permanent Expertise Commission, the Archive selects the documents with permanent and long-term status, there are established the lists of files and the minutes for the liquidation of documents, whose preservation period expired.

The NBS Archive organises and participates in workshops with the persons responsible for secretariat works and for the archives in the NBS subdivisions in order to provide the necessary methodological assistance, including, consultations for territorial statistical offices.

Financial Resources

In 2011, the financing of activity of NBS system was ensured from the allowances of State Budget and means from sales of statistical information and publications and from the rent of non-living areas in the territorial subdivisions of statistics and the financial support from external donors. The use of all means was performed according to the responsibilities and obligations of the Bureau – specialised body of central public administration which organises and coordinates the official statistics in the Republic of Moldova.

In conditions of 2011 Budget austerity conditions, NBS succeeded to cover the expenditures for the implementation of Program of Statistical Works for 2011 by rationalising and prioritising expenditures:

- From the allocations of State Budget – 57336.1 thousand MDL (63% of total financial means);

Finanțarea lucrărilor sistemului Biroului Național de Statistică în anii 2010-2011
Financing of works of the National Bureau of Statistics for 2010-2011

Programul/subprogramul Program/sub-program	2010					2011				
	total Total	sursa de finanțare Financing source				total Total	sursa de finanțare Financing source			
		bugetul de stat State budget	mijloace speciale Special means		surse externe External sources		bugetul de stat State budget	mijloace speciale Special means		surse externe External sources
			de la chiria bunurilor publice From the lease of various spaces	de la prestarea serviciilor cu plată Provision of paid services				de la chiria bunurilor publice From the lease of various spaces	de la prestarea serviciilor cu plată Provision of paid services	
Total, inclusiv: Total, including:	53465,9	49375	1835,9	91,6	2163,0	91059,8	57336,1	1890,8	169,2	31663,7
Elaborare a politicii și management în domeniul statisticii Policy development and management in statistics	6403,6	6403,6				6182,7	6182,7			
Lucrări statistice Statistical works	39223,2	35132,7	1835,9	91,6	2163,0	43830,9	38455,1	1890,8	169,2	3315,8
Recensămînt Censuses	7839,1	7839,1				41046,2	12698,3			28347,9

din total mijloace financiare);

- din fonduri provenite din prestarea serviciilor cu plată – 169,2 mii lei (0,2% din total mijloace financiare);

- din venituri provenite de la darea în locațiune a încăperilor nelocuibile de către organele teritoriale de statistică - 1890,8 mii lei (2% din total mijloace financiare);

- din surse financiare din partea donatorilor externi – 31663,7 mii lei (35% din total mijloace financiare).

Pentru întreținerea aparatului central al BNS din Bugetul de Stat au fost utilizate 6182,7 mii lei, pentru întreținerea organelor teritoriale pentru statistică 20381,0 mii lei, realizarea Programului de lucrări și ediții statistice 43830,9 mii lei, Recensământului general agricol – 41046,2 mii lei.

Auditul intern

Auditul intern evaluează procesele de lucru care contribuie nemijlocit la realizarea obiectivelor din cadrul BNS.

În anul 2011, activitatea de audit intern a fost realizată conform Planului anual, aprobat de Directorul general al BNS și coordonat cu Ministerul Finanțelor. În cursul anului au fost realizate următoarele misiuni de audit conform Planului de activitate:

1. „Evaluarea procesului de colectare, prelucrare, centralizare, diseminare, stocare a informației cu caracter economic, social, demografic conform programului de lucrări statistice” în cadrul direcțiilor: Direcția statistică pieței muncii și demografiei, Direcția statistică socială și a nivelului de trai, Direcția sinteză, diseminare a informației și relații cu publicul din cadrul BNS, Secția asigurare informațională a statisticii sociale, muncii și demografiei din cadrul DGTI pe lângă BNS, Direcțiile pentru statistică a raioanelor: Criuleni, Hîncești.

2. „Evaluarea procesului de înregistrare, colectare, prelucrare, centralizarea modificării prețurilor și tarifelor conform Programului de lucrări statistice” în cadrul direcțiilor: Direcția statistică prețurilor din cadrul BNS și Secția statistică de supraveghere și înregistrare a modificării prețurilor și tarifelor din cadrul Direcției generale pentru statistică a mun. Chișinău;

3. „Evaluarea procesului de recrutare și selectare a candidaților pentru posturile vacante, angajarea și integrarea noilor angajați” în cadrul Direcțiilor pentru statistică a raioanelor: Anenii Noi, mun. Bălți, U.T.A. Găgăuzia, Ialoveni.

4. „Urmărirea implementării recomandărilor de audit în procesul de achiziții a mijloacelor fixe, materialelor și serviciilor din cadrul BNS” în Secția administrare și achiziții din cadrul Direcției generale tehnologii informaționale.

„Urmărirea implementării recomandărilor de audit în procesul de gestiune a suprafețelor nelocuibile transmise în locațiune” în direcțiile pentru statistică: Briceni, Cahul, Călărași, Nisporeni.

La indicația Directorului general al BNS, pe parcursul anului 2011 au fost realizate suplimentar două misiuni ad-hoc.

În urma fiecărei misiuni de audit s-a elaborat un Plan de acțiuni și calendarul implementării recomandărilor de audit oferite, semnat de managerul responsabil de procesul audit și aprobat de către Directorul general al BNS.

În cursul anului de referință a fost organizat seminarul de informare privind desfășurarea activității de audit intern în cadrul BNS. La seminar au participat toți șefii direcțiilor/secțiilor de statistică din aparatul central al BNS, precum și șefii organelor teritoriale de statistică. Principalele obiective ale sesiunilor de lucru au fost:

- cunoașterea drepturilor, sarcinilor și restricțiilor auditorului intern, precum și a managerului entității auditate;
- identificarea proceselor operaționale și sistemele auditable din cadrul entității;
- elaborarea Planului de acțiuni și calendarul de implementare a recomandărilor de audit.

- From the Funds created in the result of provision of paid services – 169.2 thousand MDL (0.2% of total financial means);

- From incomes due to rent of non-living premises by territorial statistical offices – 1890.8 thousand MDL (2% of total financial means);

- From the financial sources of external donors – 31663.7 thousand MDL (35% of total financial means).

6182.7 thousand MDL from the State Budget were used for the maintenance of NBS Central Office, 20381.0 thousand MDL – for the maintenance of territorial statistical offices, for the implementation of Programs of Statistical Works – 43830.9 thousand MDL, and 41046.2 thousand MDL – for the General Agricultural Census.

Internal Audit

Internal audit evaluates the working processes, which contribute directly to the achievement of NBS objectives.

In 2011, the activity of internal audit was organised according the Annual Plan, approved by the Decision of NBS General Director and coordinated with the Ministry of Finance. According the Plan of Activity, the following audit missions were organised during the year:

1. „The evaluation of process of collection, processing, centralisation, dissemination and storage of information with social, economic and demographic character according the Program of Statistical Works” in the framework of Divisions: Division of Labour Force and Demography Statistics, Division of Social and Living Standard Statistics, Division of Information Synthesis and Dissemination and Public Relations in the frame of the national NBS, Section of IT assistance for Social, Labour and Demography Statistics from MDIT nearby NBS, Divisions of Statistics of rayons: Criuleni and Hincesti.

2. „The evaluation of process of prices and tariffs registration, collection, processing and centralisation of price modification according the Program of Statistical Works” in the following Divisions: Division of Price Statistics in NBS and Section of Supervision and Modification of Prices and Tariffs from the Main Division of Statistics of Chisinau municipality;

3. „The evaluation of process of recruiting and selection of candidates for vacant jobs and hiring and integration of new specialists” in the Divisions of Statistics of the following rayons: Anenii Noi, Balti municipality, T.A.U. Gagauzia and Ialoveni.

4. „The follow-up on the implementation of audit recommendations in the process of purchase of fixed assets, materials and services by NBS” in the Section of Administration and Purchase in the frame of the main Division of Information Technologies.

„ The follow-up on the implementation of audit recommendations in the process of administration of non-living areas given for rent” in the following Divisions of Statistics: Briceni, Cahul, Calarasi, and Nisporeni.

During 2011, two additional ad-hoc missions were performed following the indication of the NBS General Director.

A Plan of Actions and a Calendar for the implementation of audit recommendations were developed in the result of every audit mission, signed by the manager responsible for the audit process and approved by the NBS General Director.

During the reference year, it was organised the information seminar on the conduction of activity of internal audit in the frame of NBS. All heads of Divisions/Sections of NBS Central Office and the heads of territorial statistical offices attended the seminar. The main objectives of the seminar were:

- The acquaintance of rights, tasks and restrictions of internal audit, and the manager of audited units;
- The identification of operational processes and auditable systems in the frame of the unit;
- The Development of Plan of Actions and the Calendar of Implementation of Audit Recommendations.

11. IMPEDIMENTELE ÎN REALIZAREA OBIECTIVELOR ÎN 2011

În cursul anului de referință în activitatea BNS s-au făcut remarcate și unele dificultăți cauzate de problemele cu care se confruntă sistemul statistic național la realizarea obiectivelor propuse. Abordate la modul general, aceste dificultăți vizează personalul și resursele financiare insuficiente pentru acoperirea tuturor cerințelor actuale de dezvoltare a statisticii conform normelor internaționale. Majoritatea problemelor apărute s-au datorat următoarelor aspecte:

- dezvoltarea sub nivelul cerințelor actuale a tehnologiei informației în domeniul statistic (volum mare de lucru manual, programe învechite, lipsa accesului la baza de date electronice etc.);
- lipsa personalului calificat în domeniul tehnologiei informației;
- volumul de lucru a personalului, pe fondul insuficienței numărului de personal;
- nerespectarea termenelor de raportare a datelor la BNS de către unele instituții, termene stabilite prin hotărâre de Guvern, conform Programului de lucrări statistice;
- creșterea ratei non-răspunsurilor în cadrul Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, în special în mediul urban;
- sursele administrative din cadrul autorităților responsabile de producerea indicatorilor statistici nu sunt racordate la cerințele statisticii oficiale, fapt ce limitează accesul la aceste date;
- fluctuația cadrelor rămâne în continuare o problemă majoră. Una din cauzele principale este nivelul necompetitiv al salariilor specialiștilor BNS, în deosebi a tinerilor specialiști. În mod deosebit este afectat sectorul IT, fapt ce cauzează probleme la etapa implementării Conceptului tehnic al sistemului informațional automatizat al BNS;
- fluxul operatorilor de interviu, dar și imperfecțiunea mecanismului de gestionare cu rețeaua comună a operatorilor de interviu, este un impediment în asigurarea unui proces continuu de validare a datelor colectate în cadrul cercetărilor selective în gospodării;
- competențe limitate ale utilizatorilor în utilizarea și interpretarea datelor statistice;
- micșorarea finanțării BNS a făcut imposibilă soluționarea problemelor importante ce țin de crearea condițiilor de activitate a BNS, în deosebi a organelor teritoriale pentru statistică.

11. IMPEDIMENTS IN THE ACHIEVEMENT OF OBJECTIVES IN 2011

During the reference year, some difficulties were outlined in the NBS activity, caused by the problems faced by the national statistical system in achieving the proposed objectives. Generally, these impediments concern the shortage of human and financial resources in facing all current development needs of statistics, according international standards. The following aspects caused the majority of emerged problems:

- The IT development in statistics under the current requirements (high volume of manual work, outdated programs, lack of access to electronic database, etc.);
- The lack of qualified specialists in the field of Technology;
- The volume of work of specialists, in parallel with the shortage of staff units;
- The failure of some institutions to comply data reporting deadlines to NBS, established by Government Decision, according the Program of Statistical Works;
- The increase of non-response rate in the Household Budget Survey, in particular, in urban areas;
- Administrative data sources in the frame of authorities responsible for the production of statistical indicators are not compliant to the requirements of official statistics, fact limiting the access to these data;
- Personnel flow remains a major problem. One of the main reasons is the uncompetitive salary level of NBS specialists, in particular for the young specialists. It should be mentioned specially the IT sector, fact causing problems at the stage of implementation of Technical Concept of the NBS automated Information System;
- Flow of interviewers and the imperfection in the management with the common interviewers' network, which is an impediment in ensuring a continuous process of validation of data collected in the framework of sample surveys in households;
- Users limited skills in using and interpreting the statistical information;
- Decrease in NBS financing made impossible the solution of problems related to the creation of better working conditions in the NBS, in particular in the territorial statistical offices.

12. OBIECTIVELE ȘI PRIORITĂȚILE ÎN ANUL 2012

Principalul obiectiv al Biroului Național de Statistică este producerea datelor statistice necesare elaborării, implementării, monitorizării și evaluării politicilor naționale în domeniul social-economic, conform principiilor fundamentale de funcționare a statisticii, adoptate la nivel mondial. Activitățile întreprinse în acest sens, mai cu seamă a sarcinilor tratate în Programul de Dezvoltare Strategică pe anii 2012-2014, prevăd:

a) Definitivarea etapelor de dezvoltare a Sistemului informațional statistic integrat, în special prin:

- proiectarea sistemului informațional statistic, cu modulele necesare, în conformitate cu Conceptul tehnic al sistemului informațional integrat al BNS;
- utilizarea tehnologiilor Cloud computing prin soluții de virtualizare, care vor contribui esențial la îmbunătățirea procesului de colectare și procesare a datelor statistice;
- dezvoltarea portalului de raportare electronică www.raportare.md, prin adăugarea de chestionare noi și instruirea personalului care va asista procesul de lucru cu acest portal;
- întreținerea sistemului informațional de procesare a datelor Recensământului general agricol prin definitivarea bazei de date finale și elaborarea tabelor de ieșire pentru publicațiile statistice;
- utilizarea softului de diseminare a informației statistice sub formă de hărți (Arc GIS);
- administrarea datelor cu privire la mișcarea naturală a populației primite de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor prin intermediul sistemului Common Object Interface;

b) Continuarea procesului de îmbunătățire a sistemului de indicatori, metodologiilor de calcul a acestora, sistemului de cercetări statistice în conformitate cu normele Uniunii Europene, în special:

- revizuirea rapoartelor statistice pentru anul 2013 întru implementarea în practică a recomandărilor SCN-2008;
- analiza divergențelor dintre metodologia Sistemului Conturilor Naționale a ONU, versiunea 2008, față de versiunea 1993 și identificarea ajustărilor respective de ordin metodologic și a suportului informațional, necesare pentru calculul: volumului producției Băncii Naționale a Moldovei, serviciilor intermediarilor financiari indirect măsurate (SIFIM) și distribuirea acestora pe activități economice; tratarea armamentului; tratarea activității de cercetare și dezvoltare;
- realizarea lucrărilor în vederea implementării CAEM, rev. 2 în sistemul statistic național;
- obținerea datelor anuale pentru 2011 privind principalii indicatori ai industriei țării, compilate în baza cercetării PRODMOLD-A;
- realizarea cercetării întreprinderilor și a altor acțiuni pentru trecerea la noul an de bază (2010) în calculul Indicelui Prețurilor Producției Industriale și punerea în aplicare a noului Nomenclator de produse industriale PRODMOLD, armonizat la standardul european PRODCOM-2010;
- perfecționarea metodelor de observare statistică a activității investiționale și de construcții a agenților economici, pe baza combinării metodelor de observare exhaustive și selective;
- elaborarea metodologiei noi vizînd efectuarea calculelor balanțelor resurselor produselor agricole și utilizării lor, în conformitate cu metodologia FAO;
- activitatea în vederea renovării studiului statistic selectiv vizînd activitatea agricolă a producătorilor mici (gospodăriile populației și celor țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de pînă la 10 ha);

12. OBJECTIVES AND PRIORITIES FOR 2012

The main objective of the National Bureau of Statistics is the production of statistical data necessary for the development, implementation, monitoring and evaluation of national policies in the social-economic area, according to the Fundamental Principles of Official Statistics, adopted at international level. The activities undertaken in this context, in particular those envisaged in the Strategic Development Program 2012-2014 provide the following:

a) Finalisation of development stages of the Integrated Statistical Information System, in particular through:

- Design of informational statistical system, with the necessary modules, according to the Technical Concept of NBS Integrated Statistical Information System;
- Use of Cloud Technologies through virtualisation solutions, which would contribute essentially to the statistical data collection and processing processes;
- Development of electronic reporting portal www.raportare.md, addition of new questionnaires and training of specialists involved in the activity of this portal;
- Maintenance of Informational System of processing of General Agricultural Census data by finalising the database and development of output tables for the statistical publications;
- Use of dissemination soft applications of statistical information in maps (Arc GIS);
- Management of data on Vital Statistics from the Ministry of Information Technologies and Communication through the Common Object Interface system;

b) Continuation of the process of improvement of system of indicators, their calculation methodologies, system of statistical surveys according to the European Union standards, namely:

- Revision of statistical reports for 2013 in order to implement the SNA 2008 recommendations in statistical practice;
- Analysis of differences between SNA 2008 and SNA 1993 and identification of corresponding methodological and informational adjustments, necessary for the calculation of: the production of the National Bank of Moldova, financial intermediaries services indirectly measured (FISIM) and their distribution by economic activities; treatment of weapons; treatment of Research and Development activity;
- Organisation of works on the implementation of CAEM, rev. 2 in the national statistical system;
- Production of 2011 annual data for the main industrial indicators of the country, compiled based on the PRODMOLD-A Survey;
- Conduction of surveys in enterprises and other activities for the transition to a new base year (2010) in the calculation of Price Index of Industrial Production and the application of a new Nomenclature of Industrial Products PRODMOLD harmonised to PRODCOM-2010 European Standard;
- Improvement of methods of statistical survey of investment and construction activities of economic units based on the combination of exhaustive and sample methods;
- Development of a new methodology on the organisation of calculations of balance of resources of agricultural products and their use, according to FAO methodology;
- Activity in the field of renovation of sample statistical surveys on the agricultural activity of small producers (population households and farms with an area under 10 hectares);

- lansarea cercetării statistice asupra gospodăriilor populației „Migrația forței de muncă”;
- revizuirea conceptelor și definițiilor privind statistica accidentelor de muncă;
- realizarea (finalizarea lucrărilor pe teren) cercetării statistice asupra gospodăriilor populației „Utilizarea timpului”;
- perfecționarea în continuare a sistemului de indicatori statistici și metodologiei de calcul a acestora în următoarele domenii statistice: comerț exterior de mărfuri, comerț exterior de servicii, comerț interior de bunuri și servicii, tehnologiei informației;
- identificarea ajustărilor de ordin metodologic (pentru revizuirea conceptelor și definițiilor de bază) și a suportului informațional necesare pentru implementarea în practica statistică a Recomandărilor metodologice internaționale privind statistica turismului;
- continuarea lucrărilor de îmbunătățire a bazei de sondaj pentru realizarea cercetării prin sondaj a transportului rutier de mărfuri, în scopul obținerii de date calitative;
- definitivarea și testarea criteriilor de evaluare a operatorilor de interviu în bază de performanțe în cadrul realizării CBGC;
- ajustarea Clasificatorului cheltuielilor de consum la ultima versiune a Clasificatorului COICOP;
- analiza non-răspunsurilor și impactul acestora asupra principalilor estimatori ai veniturilor și cheltuielilor gospodăriilor casnice;
- îmbunătățirea metodologiei de colectare a datelor privind învățământul preșcolar;
- racordarea indicatorilor statistici din cadrul Țintelor ODM 1, 2 și 7 conform recomandărilor internaționale;
- revizuirea indicatorilor TIC din cadrul sectorului de educație.

c) Definitivarea lucrărilor ce țin de Recensământul general agricol (RGA), în special:

- crearea și ajustarea bazei de date privind rezultatele RGA;
- activitatea în vederea creării Registrului producătorilor agricoli;
- elaborarea și publicarea culegerilor statistice și a raportului final privind rezultatele RGA;
- lansarea paginii web și arhivarea bazei de date cu rezultatele RGA.

d) Desfășurarea acțiunilor de pregătire către recensământul populației și al locuințelor, runda 2010.

e) Perfecționarea metodelor de eșantionare și inferență statistică, prin:

- efectuarea inferenței pentru terenurile de pe lângă casă din mediul urban și întovărașirile pomilegumicole în cadrul RGA;
- efectuarea inferenței statistice pentru cercetarea statistică „Utilizarea timpului”;
- elaborarea metodologiei de eșantionare și efectuarea lucrărilor de eșantionare pentru cercetarea statistică asupra gospodăriilor populației „Migrația forței de muncă”.

f) Dezvoltarea diseminării informației statistice, în special:

- extinderea *Băncii de date statistice* cu noi indicatori și domenii statistice;
- elaborarea și asigurarea accesului larg la sistemul de metadata;
- asigurarea diseminării informației conform Standardului Special de Diseminare a Datelor al FMI.

g) Perfecționarea coordonării în cadrul sistemului statistic național, în special prin:

- intensificarea activității Consiliului Național pentru Statistică;

- Launching the statistical survey in population households „Labour Migration”;

- Revision of concepts and definitions of the statistics of accidents at work;

- Conduction (finalisation of Works in the field) of statistical survey in households „Time Use Survey”;

- Further improvement of the system of statistical indicators and calculation methodology for the following statistical areas: External Trade with Goods, External Trade with Services, Domestic Trade with Goods and Services, Information Technology;

- Identification of methodological adjustments (for the revision of basic concepts and definitions) and the informational support necessary for the implementation of International Methodological Recommendations on Tourism Statistics in statistical practice;

- Continuation of works of improvement of sample frame for the conduction of sample survey of freight road transport, in order to obtain qualitative data;

- Finalisation and testing of evaluation criteria of interviewers based on performances in the framework of HBS;

- Adjustment of Classification of Consumption Expenditures to the last COICOP Classification version;

- Analysis of non-responses and their impact on the main estimators of households' incomes and expenditures;

- Improvement of data collection methodology on pre-school education;

- Harmonisation of MDG 1, 2 and 7 statistical indicators according to the international recommendations;

- Revision of TIC indicators in the frame of Education sector.

c) Finalisation of works related to the General Agricultural Census (GAC), in particular:

- Creation and adjustment of GAC database;
- Initiation of activity towards creation of Farm Register;
- Development and publication of statistical compilations and the final report on GAC results;
- Launching of webpage and the archiving of database with GAC results.

d) Preparation activities for the Population and Housing Census, round 2010.

e) Improvement of sample and statistical inference methods, through:

- conduction of inference for the plots nearby house in urban areas and orchard associations in the framework of GAC;

- Conduction of statistical inference for the „Time use Survey”;

- Development of sampling methodology and conduction of sampling works for the sample survey in households „Labour Migration”.

f) Development of dissemination of statistical information, in particular:

- Enlargement of *Statistical Databank* with new indicators and statistical areas;
- Development and ensuring wide access to metadata;
- Information dissemination according IMF Special Data Dissemination Standard.

g) Improvement of coordination of national statistical system, in particular, through:

- Intensification of activity of the National Council in Statistics;

- Extension of NBS access to administrative registers and data in statistical purposes;

- More efficient cooperation with public institutions in the field of data collection on population migration and

- extinderea accesului în scopuri statistice a BNS la datele din registrele administrative;

- colaborarea mai eficientă cu instituțiile publice în domeniul colectării datelor despre migrația populației și realizarea Profilului Migrațional Extins în conformitate cu noile recomandări internaționale în statistica migrației, inclusiv migrația de muncă.

h) Dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul statisticii, în special, cu Eurostat și statele membre UE în vederea armonizării statisticii naționale cu standardele UE prin:

- pregătirea și efectuarea evaluării globale a sistemului statistic național, cu suportul Eurostat;

- prezentarea informației statistice calitative în adresa organizațiilor internaționale conform obligațiilor Republicii Moldova;

- utilizarea softului pentru monitorizarea conformității indicatorilor statistici cu aquis-ul UE în statistică (SMIS+);

- elaborarea și promovarea propunerilor de proiecte în cadrul asistenței tehnice acordate de UE (Twining, TAIEX etc.).

i) Îmbunătățirea managementului resurselor umane, ridicarea nivelului de calificare a cadrelor, prin perfecționarea și certificarea specialiștilor din cadrul BNS.

the production of Extended Migration Profile following the new international recommendations in Migration Statistics, including Labour Migration.

h) Development of international cooperation in statistics, in particular, with Eurostat and EU Members States in order to harmonise the national statistics to EU standards, namely:

- Preparation and conduction of Adapted Global Assessment of the national statistical system, with Eurostat support;

- Presentation of qualitative statistical information to international organisations, according the commitments of the Republic of Moldova;

- Use of soft application for the monitoring of correspondence of statistical indicators to Acquis Communautaire in Statistics (SMIS+);

- Development and promotion of project proposals in the framework of EU technical assistance (Twining, TAIEX, etc.).

i) Improvement of human resource management, improvement of qualification level of specialists, through training and certification of NBS specialists.

ANEXA 1
ANNEX

Comunicate de presă cu principalii indicatori statistici, emise în anul 2011
Press Releases on the main statistical indicators issued during 2011

Nr.	Denumirea Title	Periodicitatea Frequency
1.	Activitatea de cercetare-dezvoltare <i>Research and Development Activity</i>	anuală <i>annual</i>
2.	Activitatea de comerț exterior a Republicii Moldova <i>External Trade activity of the Republic of Moldova</i>	lunară <i>monthly</i>
3.	Activitatea de construcții realizată în antrepriză <i>Construction activity performed in commission</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
4.	Activitatea de doctorat și postdoctorat <i>Doctorate and post-Doctorate activity</i>	anuală <i>annual</i>
5.	Activitatea companiilor de leasing <i>Activity of leasing companies</i>	anuală <i>annual</i>
6.	Activitatea industriei în Republica Moldova <i>Industrial activity of the Republic of Moldova</i>	lunară <i>annual</i>
7.	Activitatea instituțiilor de învățământ primar și secundar general <i>Activity of institutions of primary and secondary general education</i>	anuală <i>annual</i>
8.	Activitatea instituțiilor de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate <i>Activity of institutions of secondary vocational and secondary specialised education</i>	anuală <i>annual</i>
9.	Activitatea instituțiilor de învățământ superior <i>Activity of higher education institutions</i>	anuală <i>annual</i>
10.	Activitatea turistică a agențiilor de turism și turoperatorilor <i>Tourism activity and the activity of tourism agencies and tourism operators</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
11.	Activitatea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare <i>Activity of water supply and sewerage systems</i>	anuală <i>annual</i>
12.	Cîștigul salarial mediu <i>Average salary</i>	lunară <i>monthly</i>
13.	Cifra de afaceri în comerț și servicii <i>Turnover in trade and services</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
14.	Comerțul cu amănuntul și serviciile cu plată prestate populației <i>Retail trade and market services provided to population</i>	anuală, pentru anul 2010 <i>annual, for 2010</i>
15.	Construcții de locuințe <i>Construction of dwellings</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
16.	Contravenții constatate <i>Detected contraventions</i>	anuală <i>annual</i>
17.	Durata medie a vieții <i>Average life duration</i>	anuală <i>annual</i>
18.	Evoluția prețurilor în construcții <i>Development of prices in construction</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
19.	Evoluția prețurilor de consum <i>Development of consumption prices</i>	lunară <i>monthly</i>
20.	Evoluția prețurilor producției industriale <i>Development of prices of industrial production</i>	lunară <i>monthly</i>
21.	Evoluția prețurilor de vânzare a producției agricole de către întreprinderile agricole <i>Development of sale prices of agricultural production, by agricultural enterprises</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
22.	Forța de muncă în Republica Moldova, ocuparea și șomajul <i>Labour Force in the Republic of Moldova, employment and unemployment</i>	trimestrială și anuală <i>quarterly and annual</i>
23.	Frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare <i>Attendance of tourist accommodation structures with accommodation facilities</i>	trimestrială <i>quarterly</i>

Nr.	Denumirea <i>Title</i>	Periodicitatea <i>Frequency</i>
24.	Infrastructura edilitară și activitatea de salubritate în localitățile urbane <i>Municipal structure and urban sanitation work</i>	anuală <i>annual</i>
25.	Investițiile în active materiale pe termen lung <i>Investments in long-term material assets</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
26.	Investițiile în capital fix <i>Fixed capital investments</i>	anuală <i>annual</i>
27.	Minimul de existență <i>Living subsistence</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
28.	Mortalitatea generală după principalele clase ale cauzelor de deces <i>General mortality by the main classes of death causes</i>	anuală <i>annual</i>
29.	Nivelul infracționalității <i>Crime level</i>	anuală <i>annual</i>
30.	Numărul nașcuților - vii după grupa de vîrstă a mamei și rangul nașcutului, pe medii <i>Number of live-births by mother age group and live-birth order, by areas</i>	anuală <i>annual</i>
31.	Numărul preliminar al populației stabile în Republica Moldova <i>Preliminary number of resident population of the Republic of Moldova</i>	anuală <i>annual</i>
32.	Numărul populației stabile al Republicii Moldova, în profil teritorial <i>Number of resident population of the Republic of Moldova in territorial aspect</i>	anuală <i>annual</i>
33.	Producția globală agricolă <i>Agricultural output</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
34.	Produsul intern brut <i>Gross Domestic Product</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
35.	Roada medie a culturilor agricole în perioada de recoltare pînă la 1 octombrie <i>Average yield of agricultural crops, during harvesting period until October 1st</i>	o singură dată <i>One time</i>
36.	Remunerarea salariaților în anul 2010 <i>Remuneration of employees in 2010</i>	anuală <i>annual</i>
37.	Salariu mediu al personalului didactic specificat pe unele instituții de învățămînt <i>Average salary of didactic personnel specified by some education institutions</i>	anuală <i>annual</i>
38.	Salariul mediu al personalului medical specificat pe unele categorii și tipuri de activități <i>Average salary of didactic personnel specified by some categories and types of activity</i>	anuală <i>annual</i>
39.	Situația privind fondul locativ în Republica Moldova la 1 ianuarie 2012 <i>Situation on Dwelling Stock in the Republic of Moldova at 1st January 2012</i>	anuală <i>annual</i>
40.	Situația copiilor în Republica Moldova <i>Children situation in the Republic of Moldova</i>	anuală <i>annual</i>
41.	Situația demografică în Republica Moldova <i>Demographic situation in the Republic of Moldova</i>	anuală <i>annual</i>
42.	Structura populației stabile a Republicii Moldova pe sexe și vîrste <i>Structure of resident population of the Republic of Moldova by sex and age</i>	anuală <i>annual</i>
43.	Transportul de mărfuri și pasageri <i>Freight and passenger transport</i>	lunară <i>monthly</i>
44.	Veniturile și cheltuielile populației <i>Population incomes and expenditures</i>	trimestrială <i>quarterly</i>
45.	Vîrstnicii în Republica Moldova <i>Elderly in the Republic of Moldova</i>	anuală <i>annual</i>

ANEXA 2 ANNEX

Ediții statistice elaborate în anul 2011 Statistical publications developed during 2011

Nr.	Denumirea publicației <i>Title of publication</i>	Formatul disponibil <i>Available format</i>	Periodicitatea <i>Frequency</i>	Ediția anului <i>Year of issue</i>
1.	Activitatea agricolă a micilor producători agricoli în Republica Moldova în anul 2010 <i>Agricultural activity of small agricultural producers in the Republic of Moldova, 2010</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
2.	Anuarul statistic al Republicii Moldova <i>Statistical Yearbook of the Republic of Moldova</i>	tipărit, CD, electronic <i>printed, CD, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
3.	Anuar statistic „Chișinău în cifre” <i>Statistical Yearbook „Chisinau in figures”</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
4.	Aspecte privind nivelul de trai al populației <i>Aspects on population living standard</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
5.	Balanța energetică a Republicii Moldova <i>Energy Balance of the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
6.	Buletin statistic trimestrial <i>Quarterly Statistical Bulletin</i>	electronic <i>electronic</i>	trimestrială <i>quarterly</i>	2011
7.	Conturi Naționale, 2010 <i>National Accounts, 2010</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
8.	Comerțul exterior al Republicii Moldova în anii 2001-2010 <i>External Trade of the Republic of Moldova, 2001-2010</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
9.	Construcțiile în Republica Moldova <i>Constructions in the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	o dată la 5 ani <i>Once in 5 years</i>	2011
10.	Dezvoltarea social-economică a mun. Chișinău <i>Social-economic development of municipality Chisinau</i>	electronic <i>electronic</i>	trimestrială <i>quarterly</i>	2011
11.	Dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova <i>Social-economic development of the Republic of Moldova</i>	electronică <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
12.	Educația în Republica Moldova <i>Education in the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
13.	Forța de muncă în Republica Moldova. Ocupare și șomaj <i>Labour Force in the Republic of Moldova. Employment and unemployment</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
14.	Moldova în cifre <i>Moldova in figures</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
15.	Moldova în cifre (englez-francez) <i>Moldova in figures (English-French)</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
16.	Piața forței de muncă în Republica Moldova <i>Labour market in the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
17.	Populația Republicii Moldova pe vârste și sexe, în profil teritorial, la 1 ianuarie 2011 <i>Population of the Republic of Moldova by age and sex, in territorial aspect, as of January 1, 2011</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
18.	Prețurile în Republica Moldova, 2000-2010 <i>Prices in the Republic of Moldova, 2000-2010</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	pentru 10 ani <i>Once in 10 years</i>	2011
19.	Principalii indicatori social-economici, pe regiuni de dezvoltare, raioane și municipii <i>Main social-economic indicators by development regions, rayons and municipalities</i>	electronic <i>electronic</i>	trimestrială <i>quarterly</i>	2011

Nr.	Denumirea publicației <i>Title of publication</i>	Formatul disponibil <i>Available format</i>	Periodicitatea <i>Frequency</i>	Ediția anului <i>Year of issue</i>
20.	Raport anual de activitate a BNS, 2010 <i>NBS Annual report, 2010</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
21	Recensământul general agricol. Rezultate preliminare <i>General Agricultural Census. Preliminary results</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	o singură dată	2011
22.	Reconcilierea calculelor trimestriale ale PIB cu cele anuale 1995-2010 <i>Reconciliation of quarterly GDP with annuals 1995-2010</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
23.	Resursele naturale și mediul în Republica Moldova <i>Natural resources and environment in the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011 și 2010 <i>and</i>
24.	Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi <i>Results of Structural Business Survey</i>	electronic <i>electronic</i>	anuală <i>annual</i>	2011
25.	Rezultatele studiului privind violența față de femei în familie <i>Results of survey on the domestic violence against women</i>	tipărit, electronic <i>printed, electronic</i>	unică <i>unique</i>	2011
26.	Situația social-economică a Republicii Moldova <i>Social-economic situation of the Republic of Moldova</i>	electronic <i>electronic</i>	trimestrială <i>quarterly</i>	2011

ANEXA 3
ANNEX

Actualizarea Băncii de date statistice în anul 2011
Update of Statistical Databank in 2011

Domeniu Area	Numărul tabelelor actualizate Number of updated tables	Periodicitatea actualizării Update frequency	Numărul tabelelor noi create Number of created new tables
Agricultură Agriculture	5	anual annual	
Antreprenoriat Business	3	anual annual	
Comerț exterior External Trade	9	anual annual	4 tabele 4 tables
Comerț interior Internal Trade	4 14	lunar monthly anual annual	
Construcții Constructions	3	anual annual	
Conturi naționale National Accounts	34	anual annual	33 tabele, inclusiv 2 subdomenii noi: - Reconcilierea calculelor trimestriale ale PIB cu cele anuale - Remunerarea salariaților 33 tables, including 2 new sub-areas: - Reconciliation of Quarterly GDP with annuals - Remuneration of employees
Cultură și sport Culture and sport			Domeniu nou 15 tabele, inclusiv 2 subdomenii: - Cultură - Sport New area 15 tables, including 2 sub-areas: - Culture - Sport
Forța de muncă Labour Force	3 25	trimestrial quarterly anual annual	
Industrie Industry	2 7	lunar quarterly anual annual	
Indicele prețurilor de consum Consumer Price Index	8 4	lunar monthly anual annual	
Indicele prețurilor producției industriale Price Index of Industrial Production	8 2	lunar monthly anual annual	
Indicele prețurilor producției agricole Price Index of Agricultural Output	1	anual annual	
Indicele prețurilor în construcții Price Index in Construction	3 1	lunar monthly anual annual	

Domeniu Area	Numărul tabelor actualizate <i>Number of updated tables</i>	Periodicitatea actualizării <i>Update frequency</i>	Numărul tabelor noi create <i>Number of created new tables</i>
Învățământ <i>Education</i>	35	anual <i>annual</i>	
Investiții în capital fix <i>Fixed capital investments</i>	16	anual <i>annual</i>	
Justiție <i>Justice</i>	29	anual <i>annual</i>	
Locuințe <i>Dwellings</i>	13	anual <i>annual</i>	
Mediul înconjurător <i>Environment</i>	12	anual <i>annual</i>	4 tabele, inclusiv 1 subdomeniu nou: <i>Fondul funciar și fondul silvic</i> <i>4 tables, including 1 new sub- area: Land and Forestry Fund</i>
Nivelul de trai <i>Living standard</i>	3 30	trimestrial <i>quarterly</i> anual <i>annual</i>	1 tabel <i>1 table</i>
Populație <i>Population</i>	54	anual <i>annual</i>	
Protecția socială <i>Social Protection</i>	9	anual <i>annual</i>	
Sănătate <i>Health</i>	33	anual <i>annual</i>	
Statistica salarizării <i>Wages and salaries</i>	2 7	lunar <i>monthly</i> anual <i>annual</i>	2 tabele <i>2 tables</i>
Tehnologia informației <i>Information Technologies</i>	10	anual <i>annual</i>	
Transport <i>Transport</i>	10	anual <i>annual</i>	
Turism <i>Tourism</i>	7	anual <i>annual</i>	

LISTA DE ABREVIERI

AFM – Ancheta Forței de Muncă
 APC – Autoritate publică centrală
 ARC – Graficul de emitere a datelor
 ASEM – Academia de Studii Economice a Moldovei
 ASTRM – Ancheta Statistică “Transportul Rutier de Mărfuri”
 BIM – Biroul Internațional al Muncii
 BNS – Biroul Național de Statistică
 CAEM – Clasificatorul Activităților Economice ale Moldovei
 CBGC – Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice
 CEE ONU – Comisia Economică Europeană a Organizației Națiunilor Unite
 CSI – Comitetul statelor independente
 DGTI – Direcția Generală Tehnologii Informaționale
 EUROSTAT – Organul de statistică al Uniunii Europene
 FAO – Organizația pentru Alimentație și Agricultură
 FMI – Fondul Monetar Internațional
 ILO – Organizația Internațională a Muncii
 INS – Institutul Național pentru Statistică
 IOM – Organizația Internațională a Migrației
 IPC – Indicele prețurilor de consum
 IPI- Indicele producției industriale
 IPPI – Indicele prețurilor producției industriale
 ODM – Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului
 NSDP – Pagina Națională de Prezentare a Datelor
 OECD – Organizația pentru cooperare și dezvoltare economică
 OMS – Organizația Mondială a Sănătății
 ONU – Organizația Națiunilor Unite
 OTS – Organele teritoriale de statistică
 PDS – Planul de dezvoltare strategică
 PIB – Produsul intern brut
 PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
 RGA – Recensământul general agricol
 SCN – Sistemul conturilor naționale
 SDDS – Sistemul Special de Diseminare a Datelor
 SIDA – Agenția pentru Dezvoltare Internațională a Suediei
 UE – Uniunea Europeană
 UNICEF – Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
 UNIFEM – Fondul Națiunilor Unite pentru Femei
 UNFPA – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

LIST OF ABBREVIATIONS

LFS – Labour Force Survey
 CPA – Central Public Authority
 ARC – Advance Release Calendar
 AESM – Academy of Economic Studies of Moldova
 SSTRT – Statistical Survey “Freight Road Transport”
 ILO – International Labour Office
 NBS – National Bureau of Statistics
 CEAM – Classification of Economic activities of Moldova
 HBS – Household Budget Survey
 UNECE – United Nations Economic Commission for Europe
 CIS – Commonwealth of Independent States
 MDIT – Main Division of Information Technologies
 EUROSTAT – Statistical Office of European Union
 FAO – United Nations Food and Agriculture Organisation
 IMF – International Monetary Fund
 IOM – International Organisation for Migration
 CPI – Consumer Price Index
 IIP- Index of Industrial Production
 PIIP – Price Index of Industrial Production
 MDG – Millennium Development Goals
 NSDP – National Summary Data Page
 OECD – Organisation for Economic Development and Cooperation
 WHO – World health Organisation
 UN – United Nations
 TSO – Territorial Statistical Offices
 SDP – Strategic Development Plan
 GDP – Gross Domestic Product
 UNDP – United Nations Development Program
 GAC – General Agricultural Census
 SNA – System of National Accounts
 SDDS – Special Data Dissemination Standard
 SIDA – Swedish International Development Agency
 EU – European Union
 UNICEF – United Nations Children’s Fund
 UNIFEM – United Nations Development Fund for Women
 UNFPA – United Nations Population Fund